

משרד המשפטים

MINISTRY OF JUSTICE | وزارة العدل

האפוטרופוס הכללי, הכונס הרשמי והרשם לענייני ירושה

סיכום פעילות

2018

תוכן העניינים

3	דבר שר משפטים - חה"כ אמיר אוחנה
4	דבר המנהלת הכללית, משרד המשפטים - עו"ד אמי פלמור
5	דבר האפוטרופסה הכללית והכונסת הרשמית - עו"ד סיגל יעקבי
6	חזון האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי
7	סקירה כללית - האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי
8	הישגים בולטים לשנת 2018
10	מכלול הכונס הרשמי
11	• פעילות הכונס הרשמי במחוזות
19	• מחלקת תאגידים
20	• היחידה הארצית לחקירות פשיטות רגל
21	מכלול האפוטרופוס הכללי
22	• היחידה לאיתור נכסים עזובים ולהשבתם
28	• יחידת החילוט
31	• מחלקת עיזבונות לטובת המדינה
34	• מערך הפיקוח על אפוטרופסים ומנהלי עיזבון
43	• פעילות האפוטרופוס הכללי במחוזות
45	מכלול רשם הירושה
46	• פעילות יחידות הרשם לענייני ירושה במחוזות
50	יחידות מטה בהנהלת האפוטרופוס הכללי
51	• המחלקה המשפטית
54	• ארגון, מינהל ואמרכלות
56	• היחידה הכלכלית
60	• מחלקת הכספים
61	• יחידת ההשקעות
64	דו"ח הממונה על-פי חוק חופש המידע
65	יצירת קשר עם יחידות ההנהלה והמחוזות
68	תוכן התרשימים

דבר שר המשפטים

פעילותו העשירה והענפה של האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי מוצגת בהרחבה בדו"ח סיכום הפעילות לשנת 2018 המובא בפניכם.

במהלך השנה המשיכה מגמת השיפור בשירותי האגף עבור הציבור הרחב באמצעות הרחבה של מגוון השירותים הניתנים מרחוק באופן מקוון. בתוך כך, הוביל מערך הרשם לענייני ירושה מעבר לצווים דיגיטליים אשר נשלחים באופן דיגיטלי לתיבת הדואר האלקטרוני של האזרח, כחלופה להנפקתם באופן מודפס ושליחתם בדואר למבקשים. במקביל, על מנת להקל על ביצוע פעולות אגב הורשה, מועברים הצווים באמצעות ממשק לגופים נוספים במשרדי הממשלה ובמשק. מדובר במהלך חשוב המאפשר לציבור לקבל שירות בכל הגופים הממשלתיים ובכך לא רק מקל עליו אלא גם מונע זיופים של הצווים שהונפקו על ידי הרשם לענייני ירושה.

בנוסף, הצוות הבין משרדי לתחום האפוטרופוסות וחלופות לתמיכה והגנה על בגירים, הגיש לממשלה בחודש פברואר 2019 את המלצותיו. ההמלצות כוללות תכנית לאומית רב-שנתית לתחום האפוטרופוסות וחלופותיה ששמה במרכזה את האדם, פיתוח ושיפור שירותים מקצועיים וציבוריים וכן הגברת היעילות והנגישות בתחום.

בשנה האחרונה נמשכה פעילותו של האפוטרופוס הכללי לפיתוח המנגנון של "קבלת החלטות נתמכת" במסגרתו של תיקון מס' 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות. ההסדר מאפשר לאדם המסוגל לקבל החלטות אך מתקשה בכך, לעשות כן באמצעות סיוע של תומך החלטות ומהווה חלופה למנגנון האפוטרופוסות. הסדר זה תפס תאוצה ועד לכתיבת שורות אלו, הוכשרו כ-40 תומכי החלטות בהדרכות שהתקיימו ברחבי הארץ לקהלי יעד שונים.

בהזדמנות זו אני רוצה להודות לאפוטרופוסה הכללית והכונסת הרשמית, עו"ד סיגל יעקבי, על הובלת הארגון ולכל עובדי האגף על העשייה היומיומית והעמידה באתגרים הרבים.

אני מאחל לכולנו המשך עשייה פורייה, צמיחה והצלחה.

אמיר אוחנה
שר המשפטים

דבר מנכ"לית

משרד המשפטים

מעבר להיותו משרד מטה מרכזי בממשלה, משרד המשפטים הוא משרד חברתי, המעניק שירותים שונים לכלל הציבור בישראל ובפרט לאוכלוסיות מוחלשות. כפי שניתן להתרשם מהדו"ח שלפניכם, אגף האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי, נמצא בחוד החנית של המשרד במימוש חזון זה.

בשנים האחרונות הציב לעצמו המשרד יעד לצמצם בירוקרטיה עודפת ולשפר את שירותיו לציבור, בדגש על מעבר משירותים פרונטלי לשירותים מקוונים, צמצום תורים וזמני הטיפול בבקשות. גם בתחום זה נמצא האגף בחזית העשייה, בפועלו לקיצור זמני השירות הניתן לאזרחים במגוון התחומים עליהם הוא אמון, תוך מתן דגש על הקלת הנטל הבירוקרטי המוטל על האזרח ומתוך מטרה כי השירות הניתן על ידו יהיה זמין ונגיש לציבור. בתוך כך, נעשו במהלך השנה האחרונה צעדים משמעותיים לשיפור השירות ולקיצור זמני הטיפול בבקשות לצו ירושה וקיום צוואה בתחום הרשם לענייני ירושה.

בתחום האפוטרופוס הכללי, נמשכת המהפכה הנרחבת שהאגף מקדם, הן בהטמעת המנגנון המשפטי למתן יפוי כוח מתמשך במסגרת תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והן בהעמקה ושיפור של תפיסת המינוי והפיקוח על אפוטרופוסים. ראייה להצלחתו של המהלך ניתן לראות בכך שעד לכתיבת שורות אלו, הועברו על ידי האפוטרופוס הכללי מספר רב של הכשרות לעריכת יפוי כוח מתמשך, והופקדו למעלה מ-17,000 יפוי כוח מתמשכים על ידי עורכי הדין אשר הוסמכו לכך.

בתחום הכונס הרשמי, האגף מיקד במהלך השנה את מירב משאביו בהערכות ליישום מיטבי של חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, הצפוי להיכנס לתוקף בספטמבר 2019. החוק מייצל מהותית את מערך הטיפול בהליכי חדלות פירעון תוך הסמכת הכונס הרשמי לנהל הליכים אלה, לצד בתי משפט השלום ומערכת ההוצאה לפועל אשר בפניה יתנהלו הליכי חדלות פירעון של יחידים בעלי היקף חובות נמוך. מדובר באחת מרפורמות הדגל של משרד המשפטים בשנים האחרונות, היוצאת לפועל תוך שיתוף פעולה רוחבי של יחידות המטה במשרד המשפטים, הכונס הרשמי, מחלקת ייעוץ וחקיקה, והסיוע המשפטי, ובתיאום מתמשך בין מערכת ההוצאה לפועל, הנהלת בתי המשפט, ולשכת עורכי הדין.

בפני האגף עומדים אתגרים משמעותיים לקראת השנה הקרובה, בטיוב רגולציה בתחום המינוי והפיקוח על אפוטרופוסים, בייעול הטיפול בנכסים עזובים והשבתם, ובהטמעת עבודת הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עזבונות לטובת המדינה, אשר הועברה לאחרונה לאחריות האגף.

ברצוני להודות לאפוטרופסה הכללית והכונסת הרשמית, עו"ד סיגל יעקבי, העומדת בראש אחת היחידות המורכבות במשרדנו, למנהלות ולמנהלי האגף ולכלל העובדות והעובדים אשר מבצעים את עבודתם באופן מקצועי וערכי. בטוחני כי גם השנה יוסיף האגף להוות יחידה מרכזית ומובילה במשרד המשפטים ולשרת נאמנה את הציבור הישראלי, על גווניו השונים, ולהגן על הצרכים הבסיסיים של אוכלוסיות המוחלשות ביותר.

בברכה,
אמי פלמור
מנכ"לית משרד המשפטים

דבר האפוטרופסה הכללית

והכונסת הרשמית

הריני מתכבדת להציג בפניכם את סיכום פעילות אגף האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי לשנת 2018. חוברת זו מסכמת בתמצית את פעילות הארגון בשנה החולפת, ונועדה להביא לידיעת הציבור את העשייה היום יומית הענפה של הארגון בשלל תחומי פעילותו.

בתחום האפוטרופוסות והחלופות לה פעלנו לקידום ההגנה על אנשים שמונה להם אפוטרופוס ולפיתוח חלופות אפוטרופסות. בין השאר, הקמנו מערכת ממוחשבת להפקדת ייפוי כח מתמשך והכשרנו אלפי עורכי דין כמוסמכים לעריכת ייפוי כוח מתמשך בהתאם לתיקון מס' 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות.

בסוף שנת 2017 נסגרה החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ. המשך וסיום הטיפול בתהליך איתור היורשים והשבת הנכסים הועבר לטיפול היחידה לאיתור נכסים עזובים ולהשבתם באפוטרופוס הכללי ויעשה באמצעות מחלקה ייעודית שהוקמה לשם כך. במסגרת ההיערכות המוקדמת והמתואמת בין החברה לאפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי, העבירה החברה במהלך השנה מידע לשם היערכות לכניסתה לפירוק והעברת חלק מן הנכסים לידי האפוטרופוס הכללי לשם המשך השבת הנכסים ליורשיהם.

בימים אלה נמשכת ההיערכות הארגונית הנרחבת ליישום חוק חדלות פירעון, הצפוי להיכנס לתוקף בספטמבר 2019. החוק משנה מהותית את מערך הטיפול בהליכי חדלות הפירעון של יחידים אצל הכונס הרשמי, או בשמו החדש, הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי. במסגרת היערכות זו, פועלים בכונס הרשמי צוותי עבודה שונים ליישום היבטים שונים של החוק וליצירת ממשקי עבודה מקוונים עם גורמים רבים במטרה להקל על האזרחים בביצוע פעולות מול הכונס הרשמי.

בתחום רשם הירושה, פעלנו ליצירת מסלול מהיר שעיקר תכליתו קיצור זמני הטיפול באופן משמעותי ביותר עד לקבלת הצו והבאנו לקיצור משמעותי בזמני הטיפול בבקשות לצווי ירושה וצווי קיום צוואה. כמו כן, בימים אלה עבר מערך הרשם לענייני הירושה לצווי ירושה וצווי קיום צוואה דיגיטליים, כך שבעת חתימת הצו על ידי הרשם לענייני הירושה הוא נשלח אוטומטית לאזרח בהודעת דואר אלקטרוני ובמקביל לגופים נוספים באמצעות ממשקים מחשביים לשם רישום זכויות היורשים. היכולת לצפות בצווי ירושה / קיום צוואה באופן מקוון, מהווה שיפור משמעותי בשירות הניתן על ידנו לאזרח ובכך הרשם לענייני ירושה הנו הגוף הראשון שמיישם את החלטת ממשלה 1933- העוסקת בהעברת מידע בין גופי ממשלה (Ask once).

אני מבקשת להודות לשרת המשפטים היוצאת, הגב' איילת שקד, לשר המשפטים הנכנס ח"כ אמיר אוחנה ולמנכ"לית משרד המשפטים הגב' אמי פלמור, על תמיכתם ביוזמותינו השונות ובפעילותנו השוטפת.

לסיום, תודתי נתונה לעובדים ולמנהלים בארגון, המבצעים את עבודתם ללא לאות, במסירות ובשקדנות רבה מדי יום, וכן לעורכי חוברת סיכום זו.

סיגל יעקבי

האפוטרופסה הכללית והכונסת הרשמית

חזון האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

לשמש אביהם של יתומים וחסרי היכולת לממש את זכויותיהם האישיות בתחומי הפעילות של האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי; לעמוד לימינם של בתי המשפט בהגנה על רכוש הפרט וזכויותיו, תוך הקפדה על מקצועיות משפטית וכלכלית, יעילות ומתן שירות איכותי לבתי המשפט ולאזרחים כאחד.

סקירה כללית – האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

האפוטרופוס הכללי

- טיפול בנכסים עזובים – השבת רכוש עזוב לבעליו או ליורשיו החוקיים
- טיפול ברכוש מחולט
- טיפול בעיזבונות לטובת המדינה
- ייצוג היועץ המשפטי לממשלה בענייני ירושה, כשרות משפטיות והצהרות מוות
- פיקוח על אפוטרופסים ומנהלי עיזבון
- טיפול במתנות עובדי ציבור

הכונס הרשמי

- הכונס הרשמי משמש כזרוע ארוכה של בתי המשפט בהליכי חדלות פירעון במטרה להבטיח את התנהלותם ההגונה, היעילה והתקינה של הליכי:
- פשיטת רגל של יחידים
 - פירוק חברות
 - הבראת חברות והסדרי חוב

הרשם לענייני ירושה

- מתן צווי ירושה וצווי קיום צוואה
- עריכה, הפקדה ומסירה של צוואות
- ניהול מרשם ארצי של צוואות מופקדות

הישגים בולטים לשנת 2018

צווים דיגיטליים ברשם לענייני ירושה

החל מספטמבר 2018, כחלק מהמאמצים לשיפור השירות לאזרח, החל הרשם לענייני ירושה להנפיק את צווי הירושה וצווי קיום הצוואה באופן דיגיטלי, זאת חלק הנפקתם באופן מודפס ושליחתם בדואר למבקשים. הצווים הדיגיטליים מועברים על פי דרישה לגופים הממשלתיים השונים לשם מתן שירות לציבור. מהלך חשוב זה מאפשר לציבור לקבל שירות בכל הגופים הממשלתיים ללא מסמך מודפס מהרשם לענייני ירושה ומונע זיופים של צווים שהונפקו על ידי הרשם לענייני ירושה.

הכשרות ייפוי כוח מתמשך

כחלק מביצוע הפעולות המוטלות על האפוטרופוס הכללי במסגרת תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, פועל האפוטרופוס הכללי לעריכת הכשרות בנושא ייפוי כוח מתמשך. במהלך שנת 2018 התקיימו 10 הכשרות ברחבי הארץ, בשיתוף לשכת עורכי הדין במהלכן הוכשרו 3,598 עורכי דין. מטרת ההכשרות הינה להסמיך עורכי דין לעריכת ייפוי כוח מתמשך, מסמך הנחיות מקדימות לאפוטרופוס ומסמך הבעת רצון. תכני ההכשרה נוגעים במגוון נושאים והסברים אודות ייפוי כוח מתמשך, אפוטרופסות, ייפוי כוח רפואיים, קבלת החלטות נתמכת, תכנון משפטי בזקנה ועוד.

קבלת החלטות נתמכת

"קבלת החלטות נתמכת" הינו מנגנון אשר נכנס לתוקפו באפריל 2018. מאז, פורסם נוהל הכולל הנחיות בדבר מינוי תומך החלטות והסדרת המנגנון, וכן גובשו תקנות בנושא. עד כה, התקיימו 40 הדרכות ברחבי הארץ לקהלי יעד שונים (בין היתר שופטים, עובדים סוציאליים, אנשים עם מוגבלויות, קשישים, ועוד). במקביל הוכשרו כ-40 תומכי החלטות בקורסים שנערכו בירושלים ובאשקלון. בנוסף, התקיימו כ-40 פגישות מידע עם מגישי בקשות למינוי תומך החלטות בכל רחבי הארץ.

העברת הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה לאפ"כ

בהתאם להחלטת הנהלת משרד המשפטים, בשנת 2018 הועברה הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה, לאחריות אגף האפוטרופוס הכללי במשרד.

כמו כן, כחלק מיישום החלטת הממשלה בדבר העברת כלל יחידות המטה במשרדי הממשלה לירושלים, הועברה הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה למשרדים חדשים בירושלים.

קליטת פעילות החברה לאיתור ולהשבה של נכסי נספי השואה בע"מ

בהתאם להוראות החוק, בתחילת שנת 2018 נסגרה החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ. פעילות החברה הועברה לאפוטרופוס הכללי והכנס הרשמי.

עם סגירתה העבירה החברה כ-800 נכסים של נספי שואה לניהול האפוטרופוס הכללי, במטרה לסיים במהלך תקופת הביניים הקבועה בחוק (חמש שנים מיום סגירת החברה – עד דצמבר 2022) את איתור היורשים והשבת הנכסים לידי הזכאים.

כ-84 נכסים אשר לא נמצאו להם יורשים בתקופת פעילות החברה, הועברו לידי מפרק החברה (הכנס הרשמי). המפרק אחראי למימוש נכסים אלו ולהעברת יתרת כספי התמורה בניכוי הוצאות להנצחת השואה ולאוצר המדינה. בשנת 2018, נמכרו ע"י מפרק החברה 11 נכסים בשווי כולל של 63,785,126 ₪.

תקנות חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ט-2019

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018, ייכנס לתוקף בחודש ספטמבר 2019. במסגרת ההיערכות ליישום החוק עוסק הכונס הרשמי בהסדרת גיבוש התקנות ההכרחיות לתחילת תוקפו של החוק. במהלך שנת 2018 פעל הכונס הרשמי, בשיתוף עם מחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים, לעבוד על ניסוח התקנות השונות, כאשר חלקן כבר הופצו להערות ציבור וחלקן עדיין בשלב גיבוש. התקנות שהופצו להערות הציבור במהלך השנה האחרונה הן בנושאים הבאים – אסיפת נושים וועדת נושים, בירור, הכשרה כלכלית, הסדרי חוב, סדרי דין, פתיחה במשא ומתן מוגן, רשימות נאמנים ותביעות חוב.

מכלול הכונס הרשמי

היחידה הארצית
לחקירות פשיטות רגל

מחלקת תאגידים

פעילות הכונס הרשמי
במחוזות

פעילות הכונס הרשמי במחוזות

מבוא

הכונס הרשמי הוא הגורם המופקד על הטיפול בהליכי חדלות פירעון, הכוללים פשיטות רגל של יחידים, הליכי פירוק של חברות, הבראת חברות והסדרי נושים.

הכונס הרשמי ונציגיו מוזמנים להופיע בהליכי פירוק ושיקום חברות ופשיטת רגל של יחידים, המתקיימים בבתי המשפט המחוזיים, והוא צד לכל בקשה בהליכים אלה המוגשת לבית המשפט.

הכונס הרשמי אף מפקח על בעלי תפקיד שמונו בהליכי חדלות הפירעון.

קודם להגשת הבקשה לפשיטת הרגל או להליך הפירוק לבית המשפט, הבקשה מוגשת לכונס הרשמי, אשר נדרש להגיב לבקשה ולהמליץ על גובה התשלום החודשי שיושת על החייב בהליך פשיטת הרגל ועל זהות בעל התפקיד שימונה לניהול ההליך.

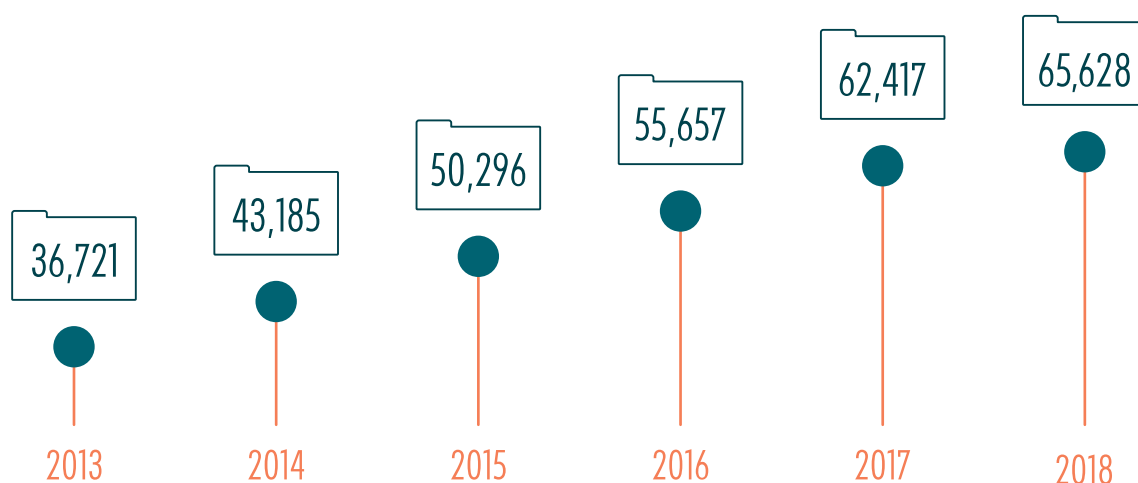
סיכום פעילות הכונס הרשמי בשנת 2018

במהלך שנת העבודה 2018 נמשכה מגמת העלייה וההתרחבות בהיקף פעילות הכונס הרשמי במחוזות השונים, כפי שיוצג להלן.

פשיטות רגל

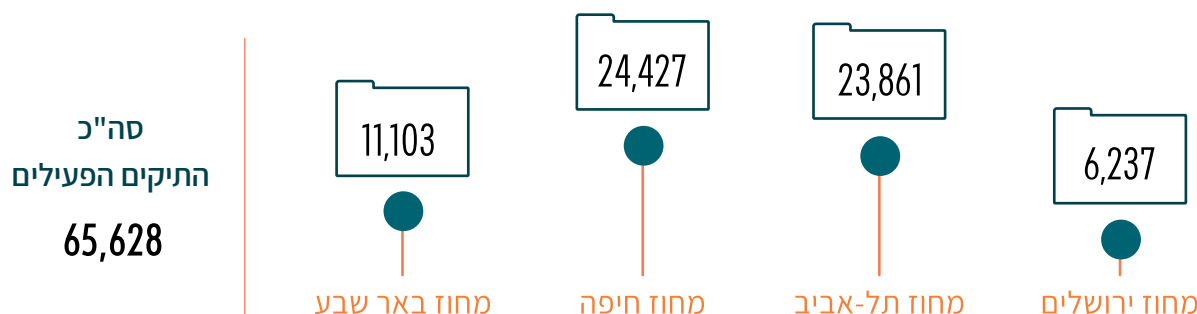
תרשים #1

השוואה רב שנתית של תיקים פעילים לאחר מתן צו כינוס

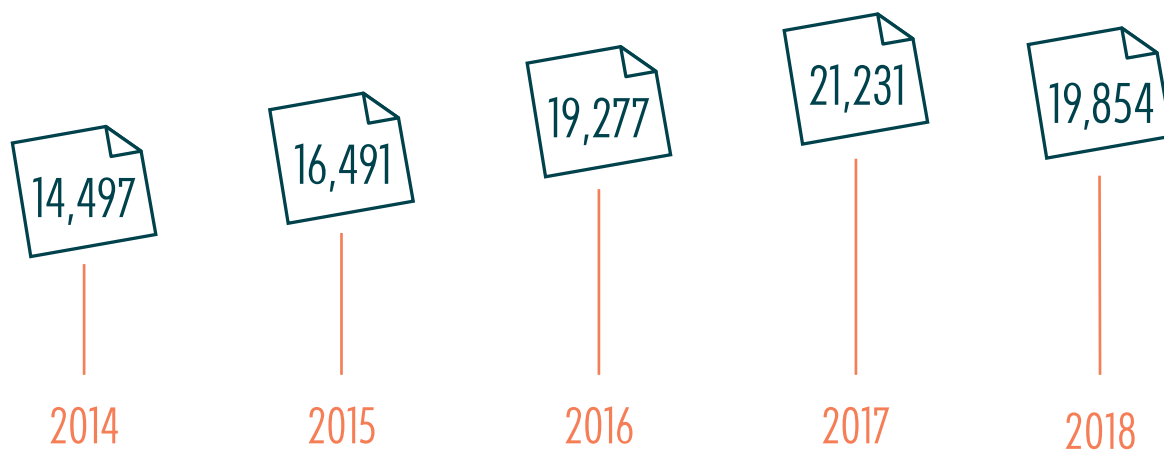

תרשים #2

תיקים פעילים לאחר שניתן בהם צו כינוס, על-פי מחוזות

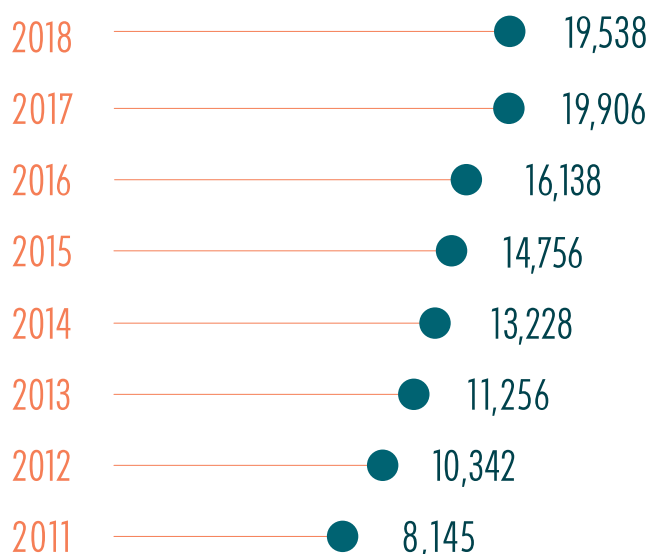

בקשות לצו כינוס שהוגשו בשנים 2014-2018

במהלך שנת 2018 הוגשו בכלל מחוזות הכנוס הרשמי 19,854 בקשות לצו כינוס. מדובר בירידה של כ- 6.5% במספר הבקשות לצו כינוס לעומת שנת 2017, בה הוגשו 21,231 בקשות.

בקשות לצו כינוס שהוגשו בשנת 2018, על-פי מחוזות

השוואה רב-שנתית של מספר צווי כינוס שניתנו

תרשים #5

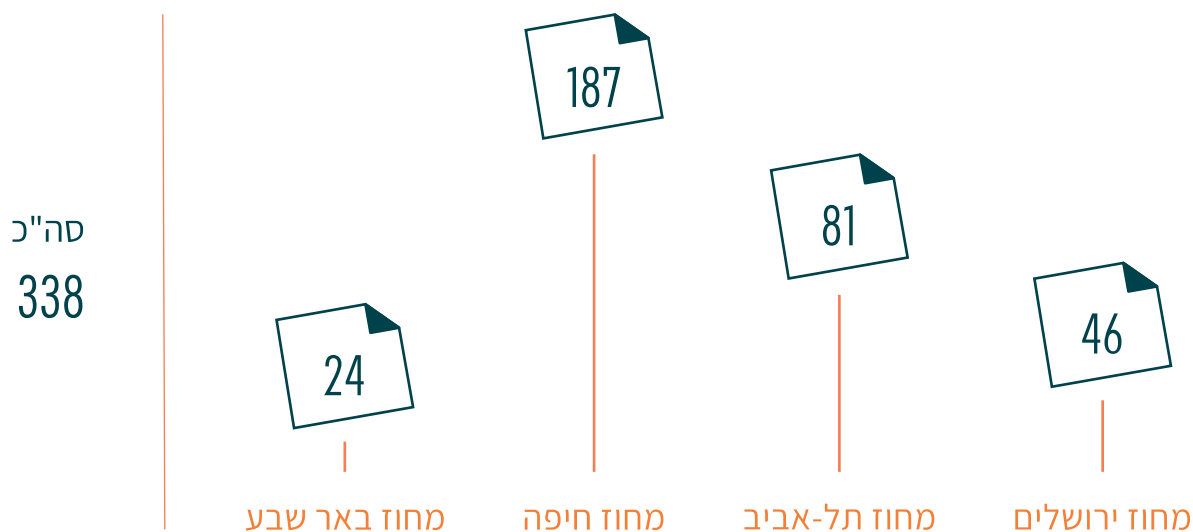
במהלך שנת 2018 ניתנו על ידי בתי המשפט בכלל המחוזות 19,538 צווי כינוס, נתון זה מציין ירידה של כ- 2% לעומת שנת 2017.

בראייה רב-שנתית מדובר בגידול נמשך במספר צווי הכינוס, המבטא עלייה בשיעור של 32.5% בפרק זמן של שלוש שנים (14,756 צווי כינוס בשנת 2015).

התפלגות צווי הכינוס שניתנו בשנת 2018 לפי סיווג מגיש הבקשה

במהלך שנת 2018 הוגשו בכלל מחוזות הכונס הרשמי 338 בקשות להסדר נושים לפי סעיף 19א לחוק, כדלקמן:

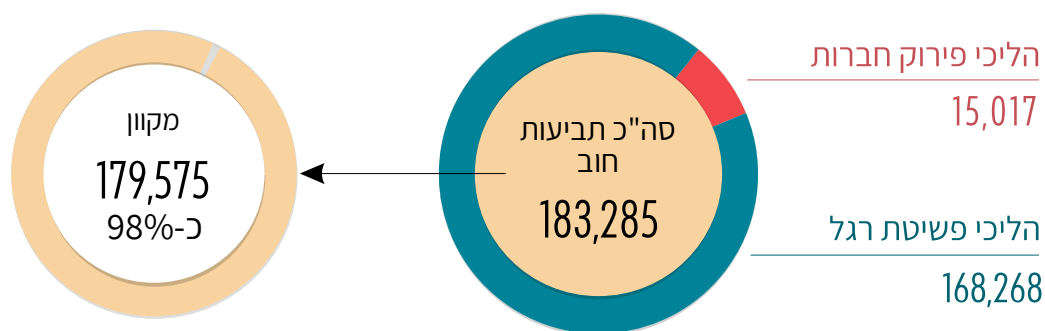
הגשת תביעות חוב לכונס הרשמי באמצעות האינטרנט

בחודש ספטמבר 2012 נחנכה מערכת להגשת תביעות חוב באופן מקוון. במסגרת ההגשה המקוונת, כל נושה או בא כוחו יכולים להגיש תביעת חוב באתר האינטרנט של הכונס הרשמי. השירות מייעל משמעותית את הליך ההגשה של תביעת החוב עבור הנושים ומהווה מהפכה של ממש בשירות הניתן לציבור, בעבודת הכונס הרשמי בתחום זה ובעבודת בעלי התפקידים.

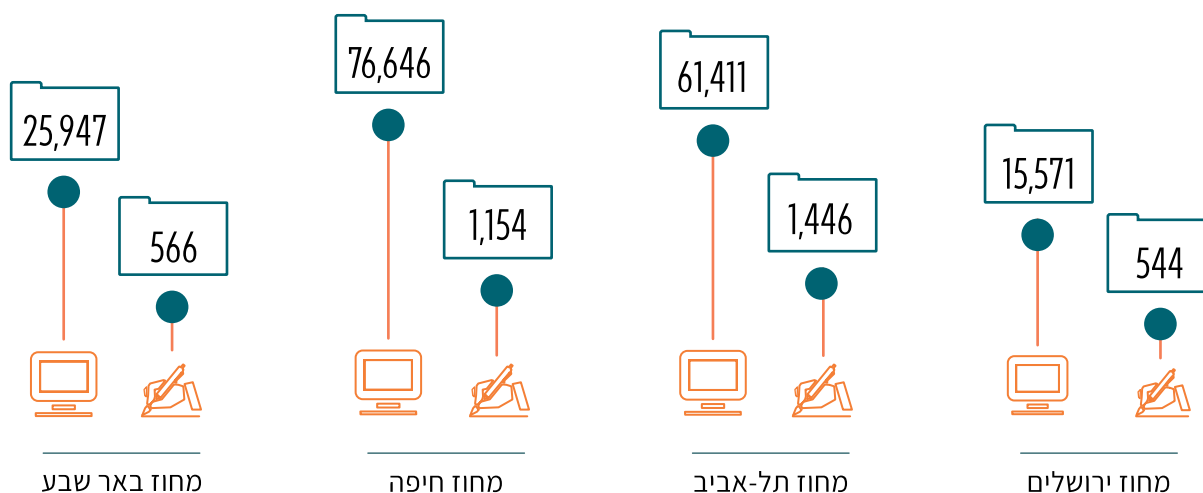
ההליך אף מאפשר להציג בפני בית המשפט בתוך פרק זמן מהיר תמונת מצב עדכנית של מצבת חובות החייב.

במהלך שנת העבודה 2018 הורחב השימוש בהגשת תביעות חוב באופן מקוון, וכ-98% מכלל תביעות החוב הוגשו באופן מקוון (179,575 תביעות חוב).

מספר תביעות החוב שהוגשו על-פי סוג הליך, בשנת 2018

מספר תביעות החוב שהוגשו בשנת 2018, לפי מחוזות

סה"כ: ידני 3,710 (2%) | מקוון 179,575 (98%)

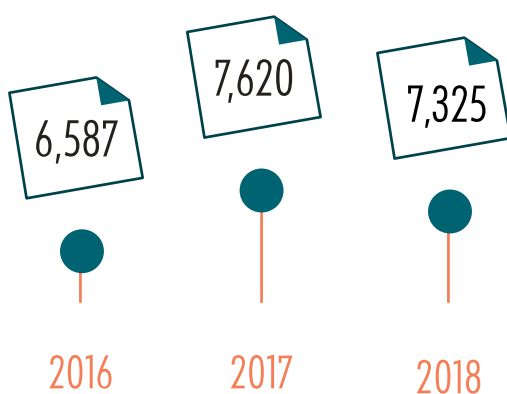
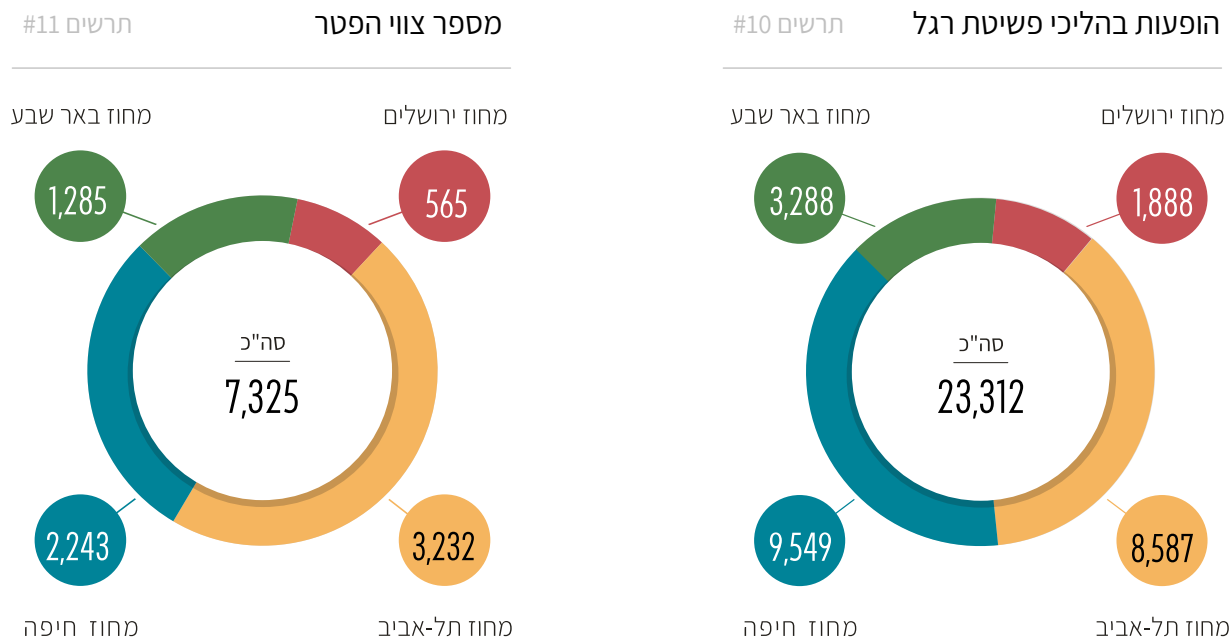
מספר תביעות החוב שהוגשו בשנת 2018 עמד על 183,285 (לעומת 183,659 תביעות חוב בשנת 2017 ו-147,650 תביעות חוב בשנת 2016). מתוך סך תביעות החוב הנ"ל הוגשו 179,575 תביעות חוב באופן מקוון, המהוות כ-98% מסך תביעות החוב שהוגשו (בשנת 2017 שיעור תביעות החוב המקוונות עמד על 97% מסך תביעות החוב שהוגשו).

סה"כ היקף כספי של תביעות חוב (בשקלים) שהוגשו בשנת 2018:

הליכי פירוק חברות	הליכי פשיטת רגל
7,709,893,925	30,621,562,555
סה"כ 38,331,456,481 ש"ח	

הופעות בדיונים משפטיים בהליכי פשיטת רגל ומספר צווי הפטר בשנת 2018

הופעות בדיונים משפטיים בהליכי פשיטת רגל ומספר צווי הפטר בשנת 2018, לפי מחוזות

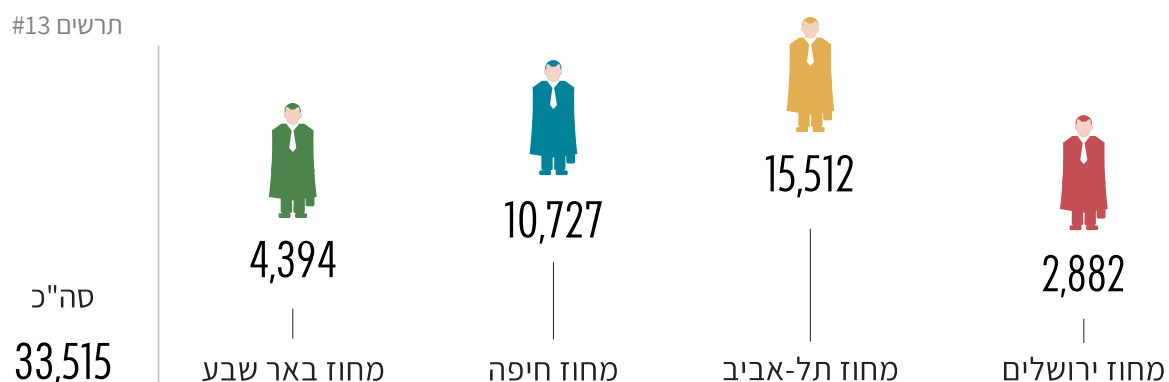
מספר צווי הפטר שניתנו בשנים 2016-2018

תרשים #12

במהלך שנת 2018 ניתנו בכלל מחוזות הכונס הרשמי 7,325 צווי הפטר, בהשוואה ל-7,620 צווי הפטר שניתנו בשנת 2017 ול-6,587 צווי הפטר שניתנו בשנת 2016.

נתון זה מהווה ירידה של כ-4% במספר צווי הפטר לעומת שנת 2017.

תגובות פרקליטים בהליכי פשיטת רגל בשנת 2018 (על פי מחוזות)

סגירה וביטול של תיקי פשיטת רגל

מספר תיקי פשיטות רגל שנסגרו בשנת 2018, על-פי מחוזות

תרשים #14

במהלך שנת 2018 נסגרו בכלל מחוזות הכונס הרשמי 12,019 תיקי פשיטת רגל. מדובר בעלייה של כ-25% במספר תיקי פשיטת רגל שנסגרו לעומת שנת 2017, בה נסגרו 9,636 תיקי פשיטות רגל.

מספר הליכי פשיטת רגל שבוטלו בשנת 2018, על-פי מחוזות

תרשים #15

במהלך שנת 2018 בוטלו בכלל מחוזות הכונס הרשמי 8,103 תיקי פשיטת רגל. מדובר בעלייה של כ-44% במספר תיקי פשיטת הרגל שבוטלו לעומת שנת 2017, בה בוטלו 5,637 תיקי פשיטת רגל.

פירוק חברות והקפאת הליכים

בקשות פירוק שנפתחו בשנת 2018

תרשים #16

מספר תיקים בבקשות לפי סעיף 350

במהלך שנת 2018 הוגשו ונפתחו בכלל מחוזות הכונס הרשמי 1207 בקשות פירוק (לא כולל בקשות על-פי סעיף 350 לחוק החברות בעניין הקפאת הליכים והסדרים), וזאת בהשוואה ל-1179 בקשות פירוק בשנת 2017¹. מדובר בעלייה של כ-2.3% במספר בקשות הפירוק לעומת שנת 2017.

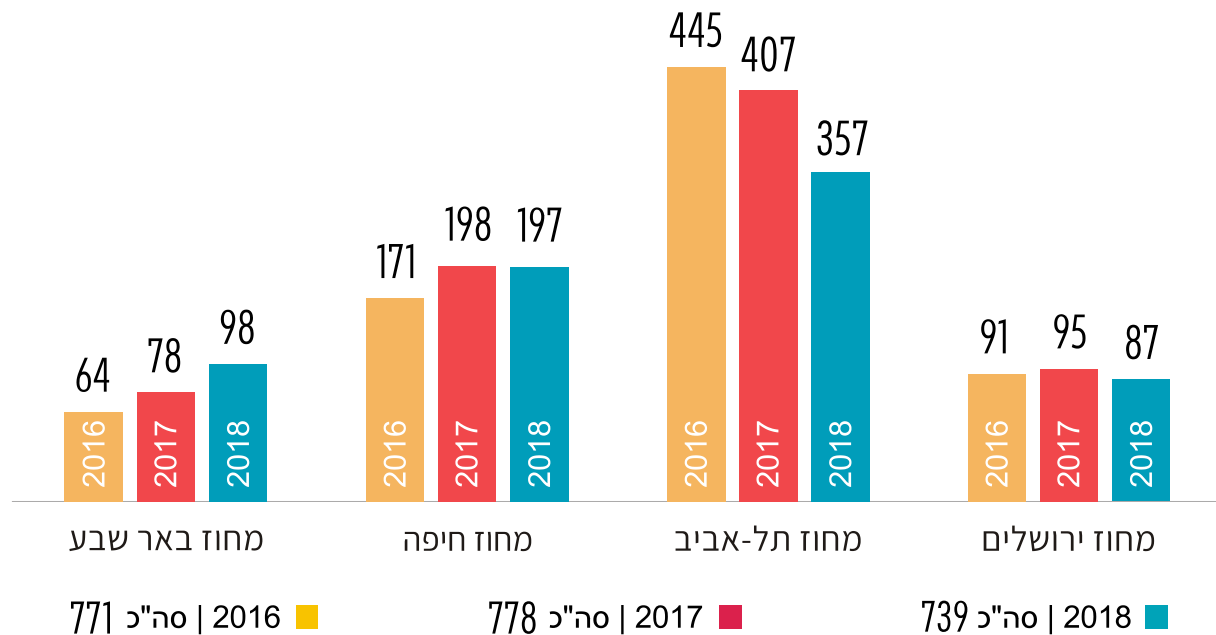
במהלך שנת 2018 נפתחו בכלל מחוזות הכונס הרשמי 38 תיקים של בקשות לפי סעיף 350 לחוק החברות (הקפאות הליכים והסדרים), וזאת בהשוואה ל-39 תיקים בשנת 2017.

¹ בפרסומים הקודמים של סיכום פעילות האגף, נפלה טעות בנתונים הסטטיסטיים של תיקי פירוק (בקשות שנפתחו/צווי פירוק שניתנו/ תיקי פירוק פעילים) במחוז תל אביב

צווי פירוק בשנת 2018

תרשים #17

צווי פירוק שניתנו בשנים 2016-2018, על-פי מחוזות

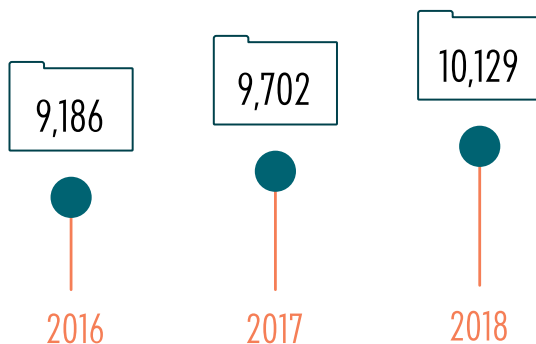

בשנת 2018 ניתנו במחוזות השונים בכונס הרשמי 739 צווי פירוק, בהשוואה ל-778 צווי פירוק שניתנו בשנת 2017. מדובר בירידה של כ-5% במספר צווי הפירוק שניתנו לעומת השנה הקודמת.

תיקי פירוק פעילים

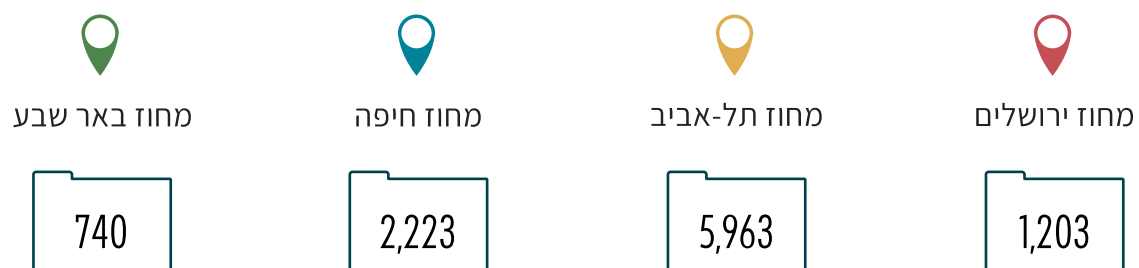
תרשים #18

השוואה רב שנתית של התיקים הפעילים בתחום פירוק חברות

מספר תיקי הפירוק הפעילים בכלל מחוזות הכונס הרשמי נכון ליום 31.12.18 עמד על 10,129 תיקים, בהשוואה ל-9,702 תיקי פירוק פעילים בסוף שנת 2017 ול-9,186 תיקי פירוק פעילים בסוף שנת 2016. מדובר בעלייה של כ-4.5% במספר התיקים הפעילים לעומת שנת 2017.

תרשים #19 חלוקת תיקי הפירוק הפעילים נכון ליום 31.12.18, על פי מחוזות הכונס הרשמי, היא כדלקמן

סה"כ 10,129

הופעות בדיונים משפטיים ותגובות פרקליטים בהליכי פירוק חברות

תרשים #20

בשנת 2018

					
סה"כ	מחוז באר שבע	מחוז חיפה	מחוז תל-אביב	מחוז ירושלים	
1,792	218	588	666	320	הופעות בדיונים בהליכי פירוק
סה"כ					
3,518	396	460	2,583	79	תגובות פרקליטים בהליכי פירוק

במהלך שנת 2018 הופיעו פרקליטי הכונס הרשמי ב-1,792 דיונים בתחום פירוק החברות בבתי המשפט ברחבי הארץ, בהשוואה ל-1,608 דיונים במהלך שנת 2017.

במהלך שנת 2018 ניתנו על-ידי פרקליטי הכונס הרשמי 3,518 תגובות בהליכי פירוק חברות שונים, זאת בהשוואה ל-3,196 תגובות בשנת 2017. המדובר בעלייה של כ-10% במספר התגובות לעומת השנה הקודמת.

סגירה וביטול של תיקי פירוק חברות

תרשים #21

תיקי פירוק חברות שנסגרו ובוטלו בשנת 2018, על פי המחוזות

					
	מחוז באר שבע	מחוז חיפה	מחוז תל-אביב	מחוז ירושלים	
סה"כ					תיקים שבוטלו על ידי ביהמ"ש ונסגרו בכנ"ר בשנת 2018
202	65	11	124	2	
סה"כ					תיקים שבוטלו על ידי ביהמ"ש בשנת 2018 וטרם נסגרו בכנ"ר
130	5	118	5	2	
סה"כ					תיקים שבוטלו על ידי ביהמ"ש בשנת 2018 ונסגרו בכנ"ר בשנת 2018
188	61	8	119	0	

מחלקת תאגידים

מבוא

מחלקת התאגידים שבהנהלת האגף נוסדה במטרה להוות הגורם המקצועי – מטפל, מנחה, מיעץ ומסייע – בנושאים פיננסיים, כלכליים ומשפטיים, העולים בתיקי חדלות הפירעון העסקיים הגדולים והמורכבים המצויים בטיפול הכונס הרשמי.

המחלקה עוסקת בהשלמת התמונה הכלכלית ובהעמקה של התמונה המשפטית בתיקים שבטיפול, וכן בסיוע מקצועי לפרקליטי המחוזות השונים בכונס הרשמי. במסגרת תפקידה, מחלקת תאגידים מעורבת בכל בקשה בהליך לפי סעיף 350 לחוק החברות, בין אם הוא כולל הקפאת הליכים ובין אם לאו, וכן בכל הליך של פירוק או כינוס, המתייחס לחברה ציבורית או לחברת איגרות חוב. בתוך כך, המחלקה מטפלת בתיקים הגדולים והמורכבים ומעניקה ליווי מקצועי, כלכלי, חשבונאי ומשפטי לפרקליטי המחוזות בכונס הרשמי לגבי הסוגיות המתעוררות בתיקים ובהליכים אחרים שבטיפול.

כמו כן, המחלקה עוסקת בבקשות שהוגשו לבית המשפט ואשר עניין מינוי מומחה במסגרת הסדרי חוב, בעקבות כניסתו לתוקף של תיקון 18 לחוק החברות בחודש ספטמבר 2012.

מעבר לאמור, הגורמים הכלכליים במחלקה מסייעים באופן שוטף לפרקליטי המחוזות בניתוח דו"חות כספיים וכן בניתוח כל מידע כלכלי אחר, המוגש במסגרת תיקים המתנהלים בהליכים כאמור.

הגורמים הכלכליים במחלקה אף מטפלים בבקשות לאישור חלוקת דיווידנד לפי סעיף 303 לחוק החברות, המוגשות על-ידי חברות ציבוריות ופרטיות כאחד. מדובר בבקשות לחלוקת דיווידנד שאינן מקיימות את מבחן הרווח.

המחלקה מעורבת גם בתיקים עסקיים שקיים בהם יותר מהיבט כלכלי, דוגמת מעורבות של רגולטור, שיקולי עובדים, הגנת הסביבה וכיו"ב שיקולים בעלי היבטים ציבוריים.

נתוני פעילות המחלקה בשנת 2018

במהלך שנת 2018 טיפלה מחלקת התאגידים ב-56 תיקי חדלות פירעון תאגידית, והייתה שותפה לניהולם של 7 תיקי חדלות פירעון תאגידית נוספים, לצד פרקליטי המחוזות.

בנוסף, במהלך שנת 2018 טיפלה מחלקת התאגידים ב-47 תיקי בקשות לאישור חלוקה שאינה מקיימת את מבחן הרווח בהתאם לסעיף 303 לחוק החברות.

עניינם של 34 תיקים היה חלוקת מזומנים או רכישה עצמית של מניות, וב-13 תיקים התבקש אישור לחלוקת דיבידנד בעין או הפחתת הון.

סך ההיקף הכספי של כלל החלוקות שנתבקשו: כ-630 מיליון ₪, וכן כ-907 מיליון דולר ארה"ב. כמו כן, המחלקה טיפלה ב-9 תיקי הסדרים "מזכים" (הארכת המועד למימוש של כתבי אופציה ו/או שינוי במחיר המימוש); וב-8 בקשות לחיוב נושאי משרה ודירקטורים לפי סעיפים 373 ו-374 לפקודת החברות

היחידה הארצית לחקירות פשיטות רגל

מבוא

הכונס הרשמי הוסמך, על-פי פקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש), תש"ם-1980, לבצע חקירה מקיפה בענייניו של חייב שניתן נגדו צו כינוס, ובכלל זה בדבר הכנסותיו, הוצאותיו, חובותיו ונכסיו. לצורך כך הוסמך בפקודה לדרוש כל מידע או מסמך הנוגעים לענייניו של החייב מכל אדם שיש יסוד סביר להניח, כי המידע או המסמך מצויים ברשותו או בידיעתו.

בחודש מרץ 2018 התקבל בכנסת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 במסגרתו הוענקו לחוקרי הכונס הרשמי, בפרק האכיפה, סמכויות חקירה פליליות וזאת בצד שינויים משמעותיים נוספים בתחום חדלות הפירעון.

בכך למעשה, עם כניסתו הצפויה של החוק לתוקף בחודש ספטמבר 2019, תהפוך יחידת החקירות ליחידת חקירות פלילית ארצית ועצמאית.

השינוי שנקבע בחוק חדלות פירעון בכל הנוגע ליחידת החקירות הינו שינוי משמעותי הן תפיסתית והן מבחינת הצרכים הארגוניים, המבניים והמקצועיים של היחידה. לפיכך - ממועד חקיקת חוק חדלות פירעון, עוסק מטה היחידה בהערכות לשינויים האמורים ולהשלכות הנובעות מהענקת סמכויות החקירה הפליליות ליחידה.

פעולות החקירה נעשות על-ידי חוקרים מקצועיים ביחידת החקירות - רואי חשבון, כלכלים ועורכי דין - בהדרכה ובהכוונה של מנהל מחלקת החקירות.

החל מיום 1.1.19 וכחלק מההערכות לכניסת החוק לתוקפו, החלה היחידה לפעול כיחידה עצמאית הפרוסה במספר מוקדים ברחבי הארץ.

נתוני פעילות היחידה בשנת העבודה 2018

להלן עיקר הנתונים לגבי תיקי חקירה שטופלו ביחידת החקירות במהלך 2018:

4	תיקים שהוגשו בהם כתבי אישום כנגד פושט הרגל
33	תיקים הנמצאים בשלבי חקירה גלויה.
19	תיקים נמצאים בשלבי חקירה סמויה
7	תיקים שהסתיימה בהם החקירה וממתינים להחלטה על נקיטת אמצעים
19	תיקים שהסתיימו כתוצאה מהחקירה בהסדרים המיטיבים עם הנושים

בנוסף מרוכזת במטה הנהלת היחידה עבודת פניות לבנקים ולגופים פיננסים לצורך קבלת מידע ונתונים על חייבים בהליכי פשיטת רגל והזנתם.

במסגרת זו בוצעו בשנת **2018 אלפי פניות לקבלת נתונים ומידע**, לגופים שונים בכללם בנקים וחברות ביטוח.

כמו כן מרכזת היחידה את מתן המענה לפניות מנהלים מיוחדים בנוגע למידע על תיקים.

מכלול האפטרופוס הכללי

מחלקת
עיצובנות לטובת המדינה

יחידת
החילוט

היחידה לאיתור
נכסים עזובים ולהשבתם

פעילות
האפטרופוס הכללי במחוזות

מערך הפיקוח על
אפטרופסים ומנהלי עיזבון

היחידה לאיתור נכסים עזובים ולהשבתם

מבוא

היחידה לאיתור נכסים עזובים ולהשבתם² מופקדת על טיפול בנכסים עזובים על-פי חוק האפוטרופוס הכללי, התשל"ח-1978.

"נכס עזוב" מוגדר כנכס שלא נמצא מי שרשאי ומסוגל לנהוג בו מנהג בעלים או לנהלו, או שבעליו אינם ידועים.

היחידה מטפלת באיתור נכסים עזובים ובמסגרת זו כך מקבלת דיווחים מרשויות וממוסדות שונים ומגורמים פרטיים ומבצעת חקירות, בהתאם לסמכויות שהוקנו לאפוטרופוס הכללי בחוק. היחידה מנהלת בנאמנות נכסים עזובים לטובת בעליהם הפרטיים ובסיום הניהול משיבה את הנכסים לידי הזכאים להם, או מעבירה את הנכסים לקניין המדינה.

היחידה מנהלת נכסים מסוגים שונים, בהם נכסי מקרקעין, כספים ומיטלטלין.

בשנת 2018 הוקמה ביחידה מחלקה חדשה לטיפול בנכסים של נספי השואה, לאחר שהחברה לאיתור החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ סיימה את פעילותה ביום 31.12.17.

נוסף על התפקיד המרכזי של טיפול בנכסים עזובים, היחידה מופקדת על קבלת מתנות שקיבלו עובדי ציבור, לפי חוק שירות הציבור (מתנות), תש"ם-1979.

האפוטרופוס הכללי מפרסם דרך קבע באתר האינטרנט שלו (בכתובת www.apac.justice.gov.il) רשימה לעיון הציבור של שמות בעלי הנכסים העזובים שרכושם מנוהל על-ידי האפוטרופוס הכללי.

המחלקה לאיתור נכסים עזובים ובעלי זכויות

המחלקה (לשעבר: "מחלקת גילוי") עוסקת בקבלת דיווחים על חשד לנכסים עזובים ובביצוע פעולות לאיתור בעלי הרכוש בארץ ובחו"ל. במקרה שאלו לא אותרו, פונה האפוטרופוס הכללי לבית המשפט בבקשה למתן צו לניהול הרכוש, ובמקרה של נכס ששווי נמוך הוא מנהלו ללא צו, בהתאם לסעיף 7 לחוק.

הבנקים מחייבים בחובת דיווח אחת לשנה לאפוטרופוס הכללי לגבי חשבונות "רדומים" (פיקדונות שלא התבצעה בהם כל פעילות במשך תקופה העולה על 10 שנים). הנתונים נבדקים, ובמידה שמתברר כי מדובר בנכס עזוב, הכספים מועברים לאפוטרופוס הכללי לאחר קבלת צו או החלטת ניהול.

המחלקה מתמקדת בטיפול בקבלת דיווחי מוסדות מרוכזים (כגון רשויות המס ובנקים) ובביצוע פעולות יזומות לאיתור רכוש עזוב ובעליו.

בנוסף, במחוזות האפוטרופוס הכללי פועלת מחלקה לאיתור נכסים עזובים ובעלי זכויות, המטפלת בפניות פרטניות מהציבור על חשד לקיומו של נכס עזוב שנמצא בתחום סמכות המחוז.

²לשעבר: "היחידה הארצית לגילוי וניהול רכוש".

ניהול נכסים

את נכסי הנדל"ן המבונים (דירות ובתי-עסק) מנהלות חברות ניהול חיצוניות, המפוקחות על-ידי עובדי האפוטרופוס הכללי, והמגרשים מנוהלים במישרין על-ידי מפקחים של היחידה. הכספים שבניהול היחידה מושקעים על-ידי יחידת ההשקעות באפוטרופוס הכללי. עסקאות בנכסי נדל"ן מבוצעות במקרים חריגים (למשל פירוק שיתוף במקרקעין) ובאישור בית המשפט.

סיום ניהול הרכוש

האפוטרופוס הכללי מסיים את ניהול הרכוש בשלושה מצבים עיקריים:

א. השבת הנכס לזכאים

על המבקש את השבת הרכוש להניח תשתית ראייתית מוצקה, התומכת בהיותו הבעלים החוקיים של הרכוש. אם הזכות נובעת מירושה, עליו להוכיח גם את זכאותו כיוורש של הבעלים החוקיים.

ב. העברת נכסים לקניין המדינה

בתום תקופת ניהול שנקבעה בחוק ולאחר ביצוע פעולת יזומות נוספות לאיתור בעלי הרכוש, מועבר הרכוש לקניין המדינה (בניהול כספים - 15 שנים לפחות, ובנכסי מקרקעין שנוהלו - לפחות 25 שנים).

האפוטרופוס הכללי פועל לאיתור בעלי הזכויות ברכוש, לרבות פרסום בעיתונות ובאתר האינטרנט של משרד המשפטים, פניות לאנשים ולגופים שעשויים לסייע באיתור, שהם בעלי מידע מסייע והנמצאים בארץ ובחו"ל וכד'. בסיום תפקידו מגיש האפוטרופוס הכללי דין וחשבון לבית המשפט על פעולותיו אלו, ובית המשפט רשאי להורות על העברת הנכס לקניין המדינה ושחרור האפוטרופוס הכללי מאחריות, או להורות כל הוראה אחרת, לרבות בדבר נקיטת פעולות נוספות על-ידי האפוטרופוס הכללי.

אם בעלי הזכויות ברכוש מאותרים לאחר העברתו לקניין המדינה, הם זכאים לקבל בחזרה את הנכס או את שוויו, וזאת ללא הגבלת זמן, בהתאם להוראות סעיף 15 (ד) לחוק.

נכסים במזרח ירושלים, המנוהלים מכוח סעיף 5 לחוק הסדרי משפט ומינהל [נוסח משולב], תש"ל-1970, ניתנים להעברה לקניין המדינה אם שוכנע בית המשפט שאין הצדקה להמשך ניהולם על-ידי האפוטרופוס הכללי.

ג. טיפול בנכסים של נספי השואה

בשנת 2018 הוקמה ביחידה מחלקה חדשה לטיפול בנכסים של נספי השואה, לאחר שהחברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ סיימה את פעילותה ביום 31.12.17.

עם סגירתה העבירה החברה לאפוטרופוס הכללי נכסים ומידע על אודות נכסים של נספי השואה, במטרה לסיים במהלך תקופת הביניים הקבועה בחוק (חמש שנים מיום סגירת החברה) את הליך איתור היורשים והשבת הנכסים לידי הזכאים.

המחלקה מטפלת בבקשות להשבת נכסים של נספי השואה אשר הוגשו לחברה בתקופת פעילותה אך החברה לא סיימה את הטיפול בהן. כמו כן מטפלת המחלקה בבקשות חדשות המוגשות לה.

בנוסף, המחלקה מבצעת חקירות לאיתור יורשים של נכסי נספי שואה, אשר החברה לא הספיקה לבצע או להשלים בתקופת פעילותה ובעת סגירת החברה היה לגביהם קצה חוט לאיתור יורשים.

סיכום פעילות היחידה לאיתור נכסים עזובים ולהשבתם בשנת 2018

נכון ליום 31.12.2018 בניהול האפוסטרופוס הכללי 16,085 תיקי רכוש פעילים, בהם 11,340 תיקי כספים ו-4,745 תיקי נדל"ן, וזאת בהשוואה ל-14,796 תיקי ניהול רכוש פעילים (מתוכם 10,227 תיקי כספים ו-4,569 תיקי נדל"ן) בסוף שנת 2017.

היקף הכספים המנוהלים על-ידי האפוסטרופוס הכללי עומד על כ-1.931 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכספים בהיקף של כ-1.856 מיליארד ש"ח בשנת 2017.

בשנת 2018 נכסי הנדל"ן המנוהלים כוללים 862 דירות ובתי-עסק ו-2,163 מגרשים, וזאת לעומת 823 דירות ובתי עסק וכ-1,943 מגרשים בשנת 2017, וכן מגרשים המנוהלים מכוח סעיף 5 לחוק הסדרי משפט ומינהל [נוסח משולב], תש"ל-1970.

בשנת 2018 הסתכמו התקבולים משכר דירה בגין הנכסים המבונים בכ- **23.43** מיליון ש"ח, בהשוואה לתקבולים בסך של כ-22.28 מיליון ש"ח בשנת 2017.

מדובר בעלייה של 5% בהכנסות משכר דירה בגין נכסים שבניהול האפוסטרופוס הכללי ובפיקוחו בהשוואה לשנה קודמת.

בשנת 2018 נפתחו 42 תיקי עסקאות בנכסי נדל"ן בהשוואה ל-25 תיקי עסקאות בנכסי נדל"ן בשנת 2017 מדובר בעלייה של כ-68% במספר עסקאות המכר שבוצעו בנכסי נדל"ן³ בהשוואה לשנת 2017.

איתור נכסים עזובים ובעלי זכויות

בשנת 2018 הצליחה היחידה בפעולות שביצעה לאתר ברוב המכריע של הנכסים לגביהם התקבל דיווח בדבר חשד לקיומו של נכס עזוב את הבעלים של הנכסים או את היורשים, ובעקבות כך נמצא כי אין מדובר בנכס עזוב ולכן לא היה צורך לפעול לניהול הנכס. היחידה הצליחה בשנת 2018 לאתר את הבעלים או את היורשים של 122 נכסי מקרקעין ושל כספים בסך כולל של כ-27.9 מיליון ש"ח שלא ידעו קודם לכן על זכויותיהם ברכוש. ב-91% מהתיקים שנסגרו על ידי היחידה בשנת 2018 נמצא לאחר הבדיקה שאין צורך בקבלת צו ניהול ורק ב-9% מהתיקים נמצא כי יש מקום לפעול לקבלת צו או החלטת ניהול.

בשנת 2018 נפתחו ביחידה לאיתור נכסים עזובים ולהשבתם 526 תיקי גילוי (בהשוואה ל-623 תיקי גילוי שנפתחו בשנת 2017). מדובר ירידה שנתית של כ-16% במספר תיקי הגילוי שנפתחו.

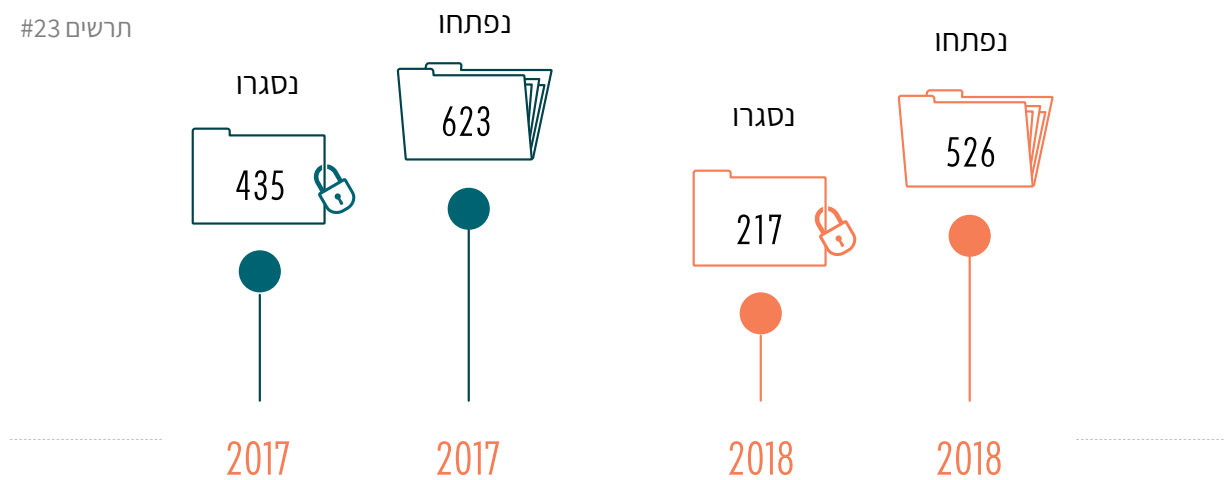
במהלך שנת 2018 נסגרו ביחידה לאיתור נכסים עזובים ולהשבתם 217 תיקי גילוי רכוש, בהשוואה לשנת 2017, שבה נסגרו 435 תיקים. מדובר בירידה שנתית של כ-50% במספר תיקי הגילוי שנסגרו.

מתוך 217 תיקים שנסגרו בשנת 2018, רק ב-20 תיקים (9% מהתיקים שנסגרו) היה צורך בנקיטת הליכים למתן צו או החלטת ניהול. ביתר התיקים אותרו בעלי הזכויות או יורשיהם לכאורה או שנמצא שהנכס אינו

³ מכירת מקרקעין או פעולה אחרת החייבת דיווח לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), תשכ"ג-1963.

עזוב, זאת בהשוואה לשנת 2017, שבה מתוך 435 תיקים שנסגרו, ב-26 תיקים (כ-6% מהתיקים שנסגרו) היה צורך בנקיטת הליכים למתן צו או החלטת ניהול.

תרשים #23

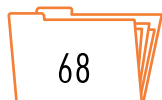

תרשים #24

נתונים על פעילות איתור נכסים עזובים במחוזות בשנת 2018

בשנת 2018 נפתחו במחוזות 354 תיקי גילוי ונסגרו 394 תיקי גילוי, וזאת לעומת שנת 2017 שבה נפתחו 433 תיקי גילוי ונסגרו 321 תיקים⁴.

מחוז באר שבע

מחוז חיפה

מחוז תל-אביב

מחוז ירושלים

סה"כ נפתחו 354

סה"כ נסגרו 394

⁴הפעילות של מחוז ירושלים הועברה בשנת 2018 ליחידה בהנהלת האגף ועל כן לא נפתחו תיקים חדשים במחוז.

השבת רכוש

בשנת 2018 הוגשו ליחידה לאיתור נכסים עזובים ולהשבתם 420 פניות ראשוניות להשבת רכוש, וזאת בהשוואה ל-461 פניות שהוגשו בשנת 2017.

משך הטיפול בפנייה בשנת 2018 עלה בכ-19% ועמד על 15.51 ימים בממוצע, לעומת 13.01 ימים בממוצע בשנת 2017.

בשנת 2018 הוגשו 237 בקשות השבה בהתאם לחוק, וזאת בהשוואה ל-246 בקשות שהוגשו בשנת 2017.

בשנת 2018 דנה הוועדה לבדיקת זכויות (לשעבר: "ועדת שחרורים") ב-186 בקשות השבה, וזאת בהשוואה לשנת 2017, שבה דנה הוועדה ב-181 בקשות.

ב-99% מהבקשות שנדונו בוועדה לבדיקת זכויות הוכרו המבקשים כזכאים לרכוש (באופן מלא, או בכפוף להמצאת צו ירושה או צו קיום צוואה).

המחלקה לאיתור זכאים ולהעברת נכסים עזובים לקניין המדינה

בשנת 2018 הועברו לקניין המדינה כ-9.9 מיליון ש"ח בדרך של ניכוי מיתרת פיקדון, בהשוואה לשנת 2017, שבמהלכה הועברו לקניין המדינה 20.1 מיליון ש"ח (מאז כניסתו לתוקף של התיקון לחוק האפוטרופוס הכללי לעניין זה בשנת 2005 הועברו על-ידי האפוטרופוס הכללי למדינה כ-211 מיליון ש"ח ועוד 68.3 מיליון ש"ח בדרך של ניכוי מיתרת הפיקדון).

בשנת 2018 הועברו 17 נכסי מקרקעין לקניין המדינה, בהשוואה ל-9 נכסי מקרקעין שהועברו בשנת 2017. מדובר בעלייה של כ-47% במספר הנכסים שהועברו לקניין המדינה.

מתחילת הפרויקט הנוכחי בתיקי כספים, אותרו בפעילות המחלקה כ-54% מבעלי הזכויות או היורשים לכאורה.

כמו כן, מתחילת הפרויקט בתיקי מקרקעין, אותרו בפעילות המחלקה כ-76% מבעלי הזכויות או היורשים לכאורה.

טיפול במתנות לעובדי ציבור

בשנת 2018 נקלטו ונרשמו 216 פריטים חדשים.

טיפול בנכסים של נספי השואה

בשנת 2018 הוקמה המחלקה לטיפול בנכסים של נספי השואה. האפוטרופוס הכללי קלט את הנכסים שהועברו מהחברה לאיתור ולהשבה של נכסי נספי שואה לניהולו (מקרקעין וכספים), את המידע, וכן קלט עובדים.

בטיפול המחלקה 1,158 נכסים, מתוכם 872 נכסים שהועברו בפועל לניהול האפוטרופוס הכללי (246 נכסי מקרקעין ו-626 נכסי כספים) ו-286 נכסים בהם לפי החוק הועבר לאפוטרופוס הכללי רק המידע על אודותיהם.

בטיפול המחלקה 215 חקירות לאיתור יורשים.

בשנת 2018 הגישה המחלקה לוועדת הערר שמונתה לפי החוק 4 בקשות למתן צו בדבר חליפיו של נספה השואה, לאחר שהושלמו פעולות החקירה לגביו.

בשנת 2018 חתמה ועדת הערר על 9 צווים בדבר חליפיו של נספה השואה (חלק מהצווים ניתנו בבקשות שהוגשו בתקופת פעילותה של החברה).

בשנת 2018 קיבל האפוסטרופוס הכללי 44 החלטות השבה ליורשים, מתוכן 2 החלטות חלקיות. בנוסף, 10 בקשות נסגרו מסיבות טכניות.

בשנת 2018 טיפלה המחלקה בשחרור בפועל של 234 בקשות, מתוכן ב- 40 בקשות הושלם שחרור הנכס ליורשים.

בשנת 2018 טיפלה המחלקה ב- 10 עררים שהוגשו לוועדת הערר, 8 מתוכם הוגשו בתקופת פעילותה של החברה ו- 2 עררים הוגשו בשנת 2018. במהלך שנת 2018 8 עררים נסגרו ו- 2 עררים נמצאים בהליך משפטי.

בשנת 2018 התקבלו במוקד הטלפוני ובמחלקה 1,117 פניות מהציבור.

פעילות החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ לאחר פירוקה

ב 31.12.17 נסגרה החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי שואה בע"מ והכונסת הרשמית מונתה ע"י בית המשפט כמפרקת החברה.

בתחילת שנת 2018 היו בידי מפרק החברה 84 נכסי מקרקעין. במהלך השנה, פורסמו 4 הזמנות להציע הצעות למכר.

בשנת 2018, נמכרו ע"י מפרק החברה 11 נכסים בשווי כולל של 63,785,126 ₪ (2 מתוכם במסגרת כינוס נכסים).

הכסף שהתקבל תמורת הנכסים יועבר לקופת האוצר בניכוי של 4% שיעברו למשרד לשוויון חברתי למטרת הנצחת השואה.

יחידת החילוט

מבוא

פעילות ותחומי אחריות של היחידה

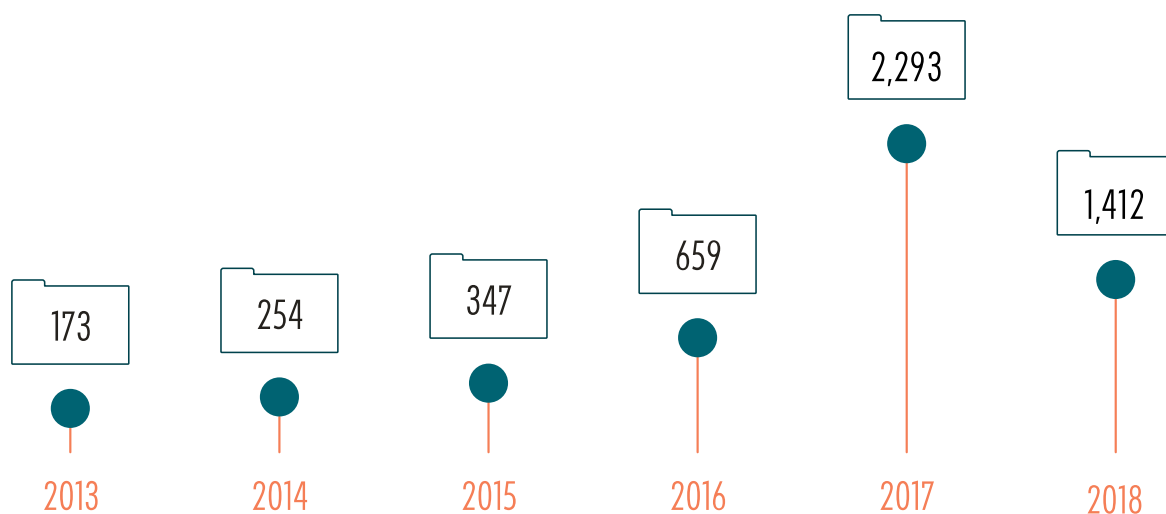
- יחידת החילוט הוקמה על רקע המאבק המתגבר בפשיעה הכלכלית ובהון השחור והצורך התכוף בהקמת **מנגנוני ניהול אפקטיביים** לרכוש התפוס ככלי חיוני להתמודדות אחידה ומסונכרנת עם התחכום והמורכבות המאפיינים כיום ביתר שאת עבירות כלכליות, הן מבחינת אופן ביצוען, הן מבחינת היכולת לאתרן, והן מבחינת ההתמודדות עם אכיפתן.
- העלייה החדה בהיקף ובמגוון הנכסים התפוסים זמנית, התמשכות ההליכים הפליליים ומורכבות הליכי החילוט, כמו גם ריבוי הרשויות המעורבות בתפיסה ובחילוט- הובילו את רשויות האכיפה להבנה, כי ראוי לכוון יחידה מקצועית מנהלת ומרכזת של התחום, שתסייע למכלול גורמי האכיפה להתגבר על הקשיים שהתעוררו (ושעוד יתעוררו בהמשך הדרך) בהיבט המקצועי והמערכתי, כך שתנהיג פתרון מוסדר לניהול נכסים המיועדים לחילוט בשלב הזמני, ולמימושם לאחר חילוטם הסופי, או מכוח החלטה אחרת של בית המשפט בקשר עמם.
- בהתאם לחיקוקים שונים, **מופקד האפוטרופוס הכללי על ניהול הרכוש המחולט ומימושו** במסגרת שלוש קרנות ייעודיות. בנוסף, לאפוטרופוס הכללי סמכויות לנהל רכוש המחולט לטובת **אוצר המדינה**.
- כמו-כן מופקד האפוטרופוס הכללי על ניהול רכוש תפוס המיועד לחילוט בשלב הזמני של ההליך הפלילי וזאת, מכוח צווים והחלטות של בתי המשפט השונים, ומכוח צווים מנהליים של גופי הביטחון.

נתוני פעילות של חילוט רכוש בשנת 2018

פתיחה של תיקי חילוט

תרשים #26

בשנת 2018 נפתחו ביחידה 1,412 תיקי חילוט. מאז הקמת היחידה נפתחו 6,526 תיקים. להלן הפילוח לפי שנים;

שמאות מקרקעין

במהלך שנת 2018 הועברו להערכות שמאים 68 נכסים. השווי הכולל של הנכסים שהוערכו עומד על סכום של 204,173,000 ₪. 5 נכסים נוספים הועברו לבקרת שמאי על הערכות שווי. לגבי 55 נכסים נוספים בוצע אומדן שווי ראשוני ע"י מחלקת הכספים של היחידה.

שמאות רכוש אחר

במהלך שנת 2018 נדרשו הערכות שווי של נכסי מיטלטלין תפוסים (ציוד במעבדות סמים, תכשיטים, בגדים, ריהוט, סחורה שנתפסה בתיקי טרור, וכיו"ב) ב- 75 תיקים. שווי הנכסים שהוערכו עומד על סכום של 20,221,628 ₪.

מימוש מקרקעין (תפוסים/ מחולטים)

נכון לסוף שנת 2018 - 47 נכסי מקרקעין מנוהלים ע"י היחידה (לגבי 44 מהם ניתן צו חילוט סופי ו- 3 נכסים תפוסים בצווים זמניים).

10 נכסים מומשו/נמכרו בשווי כולל בסך **20,476,000 ₪** מתוכם: 9 נכסים (שחולטו סופית) בסך של 16,156,000 ₪ (חילוט סופי) ונכס אחד בסך של 4,320,000 ₪, שמומש בשלב הזמני.

נכון לסוף שנת 2018 - נמצאים 37 נכסים בהליכי מימוש ששוויים הכולל של 30 מהם לפי חוות דעת שמאי עומד על סך של כ- 60,881,000 ₪; לגבי מספר נכסים קיימת מניעה משפטית למימושם, והעניין מטופל על-ידי יחידת החילוט מול הפרקליטות, שניהלה את ההליך הפלילי.

טיפול בהמחאות מחוללות

בשנת 2018 פתחה יחידת החילוט 23 תיקי הוצאה לפועל בשלב הסעדים הזמניים, בשווי כולל של 7,629,598 ₪. במהלך שנה זו נוהלו על-ידי יחידת החילוט 19 תיקים שהוגשו בהם התנגדויות בבתי משפט השלום.

מתן ייעוץ ופיקוח על חברות שנתפסו בצווים זמניים

יחידת החילוט עוד מראשית דרכה ראתה בניהול נכון ומאוזן של חברות הנתפסות בפלילים (כחשודות/ או שנתפסו בשווי העבירה החשודה) על מנת למנוע קריסתן כפועל יוצא מתפיסה גורפת של כל נכסיהן ומניותיהן- חשיבות ראשונה במעלה. זאת, בין היתר לאור ההשלכה הרוחבית המיידית של קריסת החברה על ציבור רחב הניזון (תרתי משמע) מפעילות החברה המשמשת כמטה לחמו (עובדים, ספקים לקוחות, וכיו"ב).

לאור הקושי הממשי לקבוע עם הפתיחה בחקירה גלויה מה מצבה הפיננסי של חברה חשודה בפלילים שנכסיה ומניותיה נתפסו על ידי הרשות החוקרת לצרכי חילוט ומה שווים (למשל: על רקע היעדר שיתוף פעולה מצידה / מצגים כוזבים מטעמה וכיו"ב) מחד, ומפאת הצורך ליתן לחברה אוויר לנשימה ולא לנתק את צינור החמצן הכלכלי שלה בשלב הזמני של ההליך הפלילי על מנת למנוע קריסתה מאידך, ובהתחשב באינטרס הציבורי **לשמור על ערך הנכסים התפוסים ולמנוע הברחתם** - יצרה יחידת החילוט, מנגנון שהוכיח עצמו מאז הקמתה בתיקים רבים ואומץ לאחרונה ע"י בית המשפט העליון והוא- מינוי רו"ח משקיף מטעם יחידת החילוט. במקרים בהם מתעורר חשש ממשי להברחת נכסים, כך שנדרש פיקוח צמוד על התנהלות החברה ובעליה החשודים בפלילים- יתחייב אף מינוי חשב מלווה.

במהלך שנת 2018, נתפסו בצוויים זמניים 13 חברות בתיקים שטופלו ע"י היחידה, ולגבי 3 מהן - מונה בהסכמה רואה חשבון משקיף מטעם יחידת החילוט.

קרנות החילוט

בקרן החילוט סחר בבני אדם והחזקה בתנאי עבדות - במהלך שנת 2018 התקבלה החלטה על חלוקת סך של 896,960 ש"ח מתוך הכספים אשר קיימים בקרן החילוט סחר בבני אדם.

להלן נתוני חילוט קנסות ועיצומים בשנת 2018 לקרנות החילוט, על-פי החוקים המסמיכים:

- התקבולים מכוח החוק לאיסור הלבנת הון הסתכמו בסך של 51,912,761 ₪ (בהשוואה ל- 47,710,813 ₪ בשנת 2017; ל- 154,095,254 ש"ח בשנת 2016; ול- 48,286,778 ש"ח בשנת 2015).
 - התקבולים מכוח פקודת הסמים המסוכנים הסתכמו בסך של 14,905,432 ש"ח (בהשוואה ל- 9,132,625 ₪ בשנת 2017; ל- 8,107,357 ש"ח בשנת 2016; ול- 11,233,922 ש"ח בשנת 2015).
 - התקבולים מכוח העבירות הרלוונטיות של סחר בבני אדם בחוק העונשין הסתכמו בסך של 7,400 ₪.
- נכון ליום 31.12.2018 יחידת החילוט מנהלת כספים תפוסים ב- 266 תיקים בשלב הסעדים הזמניים בסך של 620,934,823 ש"ח.

חוק המאבק בטרור

התקבולים מכוח חוק המאבק בטרור המנוהלים ע"י יחידת החילוט עבור אוצר המדינה הסתכמו בשנת 2018 בסך של 811,597 ₪.

טיפול משפטי בכלי רכב תפוסים בצוויים זמניים ובכלי רכב מחולטים

בשנת 2018 סייעה יחידת החילוט לגורמי האכיפה בהיבטים המשפטיים הקשורים בניהול כלי רכב שנתפסו ומימושם (ובכלל זאת: ליווי משפטי בין היתר מול כונסי נכסים, בנקים, חברות ביטוח, חברות מימון, וכיו"ב). כמו כן, ניתן סיוע בהכנת בקשות לשחרור כלי רכב תפוסים בתנאים, ומימוש החלטות שיפוטיות.

במכרז הראשון - נמכרו 3 כלי רכב והתקבל בגינם סך של	523,601 ₪
במכרז השני - נמכרו 5 כלי רכב והתקבל בגינם סך של	433,156 ₪
במכרז השלישי - נמכרו 12 כלי רכב והתקבל בגינם סך של	830,929 ₪
במכרז הרביעי - נמכרו 12 כלי רכב והתקבל בגינם סך של	227,000 ₪
במכרז החמישי - נמכרו 14 כלי רכב והתקבל בגינם סך של	269,913 ₪
במכרז השישי - נמכרו 12 כלי רכב והתקבל בגינם סך של	284,430 ₪
סה"כ נמכרו בשנת 2018 - 58 רכבים בסך של	
	2,569,029 ₪

תקבולים ממכירת מיטלטלין מיוחדים

במהלך שנת 2018 מכרה יחידת החילוט באמצעות וועדת מכירות מיוחדת פריט מיטלטלין מחולט בסך של 4,028 ₪.

מחלקת עיזבונות לטובת המדינה

מבוא

1. עיזבונות לטובת המדינה;
2. תרומות לטובת המדינה;
3. ניהול הקדשות שהאפוטרופוס הכללי משמש בהם כנאמן והפעלתם;

עיזבונות לטובת המדינה

האפוטרופוס הכללי הוסמך, בהחלטות הממשלה שהתקבלו החל משנת 1955 ואילך ובהתאם לחוק האפוטרופוס הכללי, תשל"ח-1978, לטפל ולייצג את המדינה ואת מוסדותיה בכל הנוגע לקבלת עיזבונות לטובתם. העיזבונות אינם מהווים חלק מתקציב המדינה, והם מיועדים למטרות צדקה בתחומים רבים, בהם תחומי החינוך, העבודה והרווחה, השיכון, הביטחון, קליטת העלייה, הרפואה, וכיו"ב.

מכוח זה פועלת מחלקת עיזבונות לטובת המדינה בהנהלת האפוטרופוס הכללי במטרה לקיים את הצוואה במקום מושבו של המצווה, לממש את הנכסים בעיזבון, להעביר את הכספים לישראל ולהעמידם לרשות הגופים שאותם קבע המצווה, או ליעדים ולמטרות שקבעה הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה.

ככלל, הייעוד לעיזבונות נקבע על-ידי המצווים והתורמים, ומחלקת העיזבונות לטובת המדינה מחויבת לממש רצון זה באמצעות העברת העיזבון או התרומה ליעדם, תוך שהיא מוודאת שרצון המצווה מומש במלואו וכי הוא זכה להנצחה נאותה.

במקרים שבהם הועיד המצווה את התרומה למדינת ישראל או למטרות כלליות מבלי לפרט שמו של גוף ספציפי השייך למדינה, נקבע ייעודו של העיזבון על-ידי הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה שליד משרד המשפטים - ועדה שבראשה עומד שופט בדימוס.

תרומות לטובת המדינה

לצד הטיפול בעיזבונות לטובת המדינה, מוסמכת המחלקה לרכז את כל התרומות שמתקבלות לטובת המדינה.

מדובר בתרומות מאנשים פרטיים, המגיעות מכל רחבי העולם ואשר באמצעות התרומה הכספית שהם מעבירים מבטאים את הקשר העמוק שהם רוחשים למדינת ישראל. כספי התרומות מחולקים באותו אופן שבו מחולקים כספי העיזבונות.

ניהול הקדשות בהם האפוטרופוס הכללי משמש כנאמן

בנוסף, המחלקה מנהלת כ-150 הקדשות ציבוריים, שבהם משמש האפוטרופוס הכללי כנאמן. בחלק מההקדשות האפוטרופוס הכללי משמש כנאמן יחיד ובחלקם הוא חולק תפקיד זה יחד עם נאמנים נוספים, כאשר מרביתם הם גורמי ממשל וציבור. כספי ההקדשות מושקעים באפוטרופוס הכללי בהתאם לחוק האפוטרופוס הכללי.

חלקם של ההקדשות מתכלים (חלוקת קרן ופירות) ומרביתם נצחיים (חלוקת פירות בלבד). קשת המטרות של ההקדשות רחבה ביותר והיא כוללת מלגות לסטודנטים, מלגות לחיילים משוחררים, נכי צה"ל, יתומי מלחמה, עזרה לנזקקים, עזרה לניצולי שואה, עזרה לעולים חדשים, עזרה לגיל השלישי, מחקר ועוד.

ההקדשות רשומים אצל רשם ההקדשות, והאפוטרופוס הכללי פועל בהם מכוח חוק הנאמנות התשל"ח-1978.

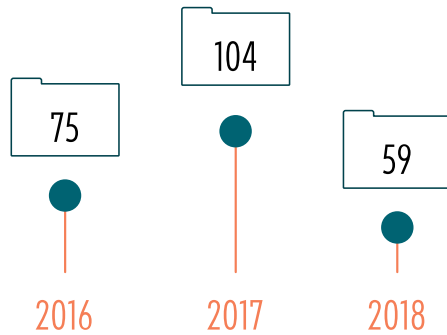
סיכום פעילות המחלקה בשנת העבודה 2018

סך הנכסים המנוהלים על ידי האפוסטרופוס הכללי בתחום עזבונות והקדשות:

כספים בהיקף של 1,075,728 ₪

115 נכסי נדל"ן. מתוכם 55 נכסים בישראל, 50 נכסים בצרפת והיתר במדינות נוספות.

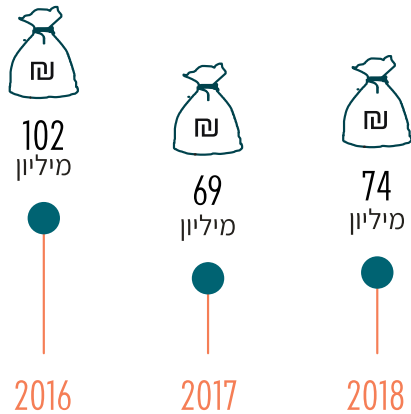
כ- 3000 פרטי אומנות שביניהם תמונות, מטבעות, כדים, כלי נגינה וכו' המושאלים באופן קבוע או זמני למוזיאונים שונים ברחבי המדינה.

בשנת העבודה 2018 נפתחו במחלקה 59 תיקים חדשים, בהשוואה ל- 104 תיקים חדשים שנפתחו בשנת 2017 ול- 75 תיקים חדשים שנפתחו בשנת 2016.

נכון ליום 31.12.2018 היו בניהול המחלקה 1838 תיקים פעילים, בהשוואה ל- 2265 תיקים בסוף שנת 2017

תרשים #27

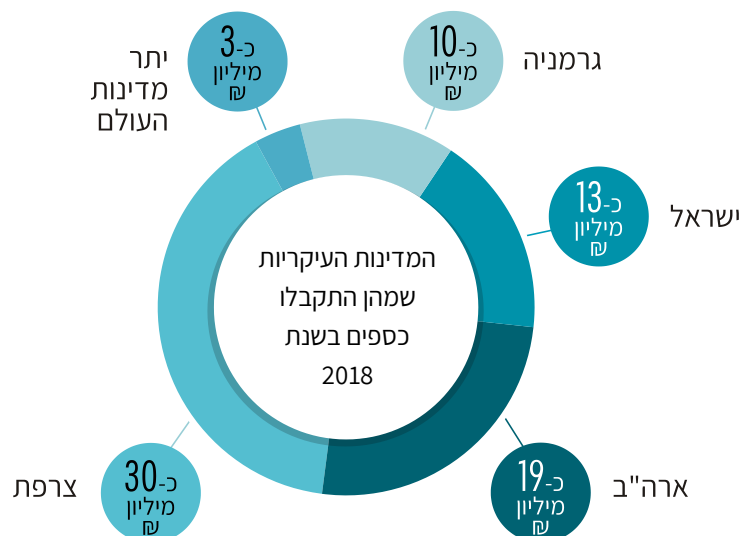

בשנת 2018 התקבלו במחלקה כספים בסכום כולל של כ- 74 מיליון ש"ח, וזאת בהשוואה לכספים בסך של כ- 69 מיליון ש"ח שהתקבלו בשנת 2017 וכ- 102 מיליון ש"ח שהתקבלו בשנת 2016.

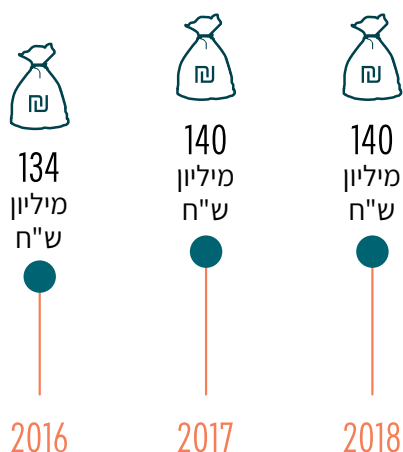
תרשים #28

מקור הכספים שהתקבלו במחלקה בשנת 2018 על-פי מדינות המוצא העיקריות:

תרשים #29

דיווחים לוועדת העיזבונות

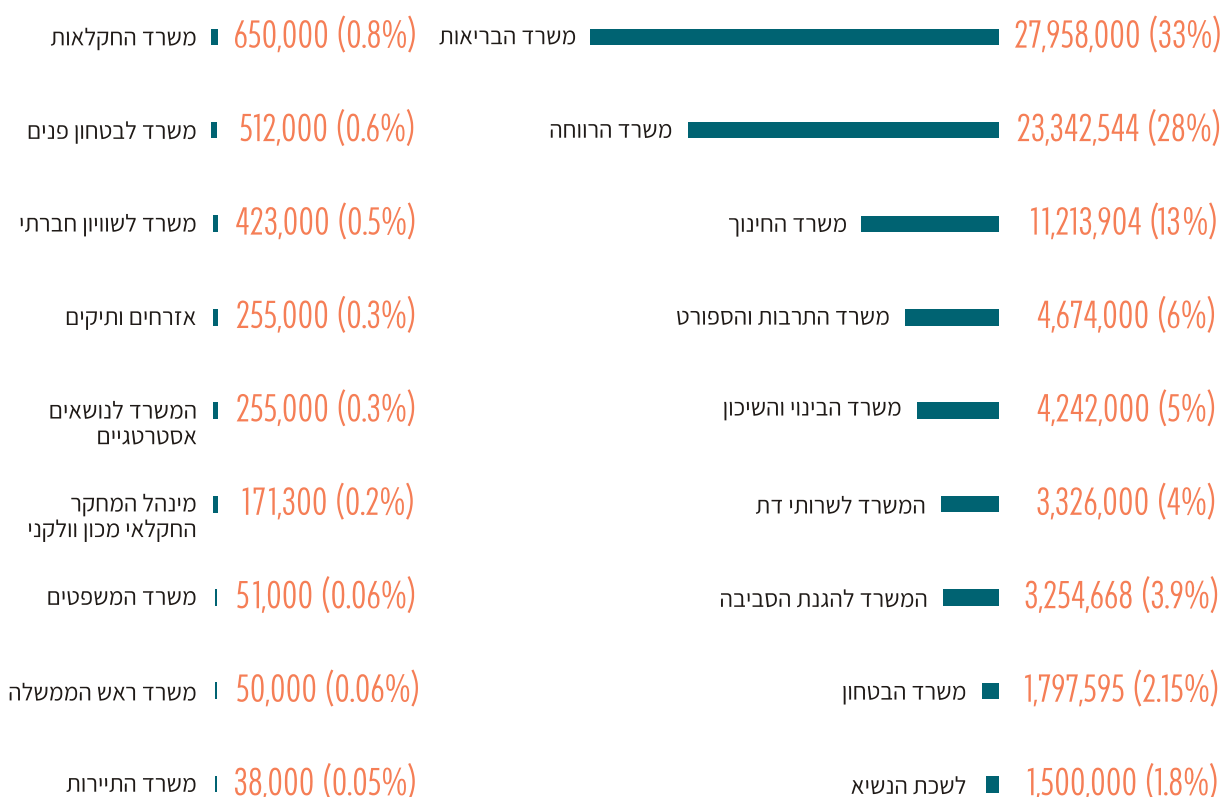

בשנת 2018 דווחו לוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה, לצורך חלוקה, עזבונות בשווי של כ- 140 מיליון ש"ח מתוך הכספים שהתקבלו באפוסטרופוס הכללי, סכום הזהה לסכום שדווח לחלוקה בשנת 2017 וזאת בהשוואה לשנת 2016 שבה דווחו לוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה, לצורך חלוקה, עזבונות בסכום כולל של 134 מיליון ₪.

בשנת 2018 הועברו למשרדי הממשלה השונים, לטובת תשלום הקצאות לגופים ולארגונים שונים בהתאם להחלטות הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה, כספים בסך כולל של כ- 84 מיליון ש"ח. הנתון המקביל בשנת 2017 עמד על סך כולל של כ- 121 מיליון ₪, בשנת 2016 עמד על סך כולל של כ- 99.5 מיליון ₪.

פירוט התשלומים (במיליוני שקלים) אשר הועברו בשנת 2018 למשרדי הממשלה לצורך תשלום לארגונים ולגופים אשר זכו בהקצאה מועדת העיזבונות.

תרשים #31

סכום כולל 83,714,012 מיליון ש"ח

מעריך הפיקוח על אפוטרופסים ומנהלי עיזבון

מבוא

האפוטרופוס הכללי הוסמך לפקח על אופן ניהול ענייניהם של אנשים שמונה להם אפוטרופוס, בדגש על ניהול ענייני הרכוש, לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962 (להלן – חוק הכשרות, או החוק), וכן על אופן ניהול עיזבונות על-ידי מנהלי עיזבון שמונו לפי חוק הירושה, התשכ"ה-1965.

כיום, הפיקוח נעשה בעיקר באמצעות ביקורת של הפרטה המוגשת על-ידי האפוטרופסים ומנהלי העיזבון בתחילת המינוי ושל הדו"חות הכספיים השנתיים המוגשים על-ידם לאפוטרופוס הכללי. בנוסף, מפקחי האפוטרופוס הכללי עורכים ביקורים אצל האנשים שמונה להם אפוטרופוס במוסדות ובקהילה. פעולות הפיקוח נעשות על-ידי מפקחים מקצועיים במחוזותיו השונים של האפוטרופוס הכללי בתל-אביב, בחיפה, בבאר שבע ובירושלים, בהדרכה ובהכוונה של היחידה הארצית לפיקוח על אפוטרופסים ומנהלי עיזבון, הממוקמת בהנהלת האפוטרופוס הכללי בירושלים.

תפקיד מעריך הפיקוח על האפוטרופסים הוא להבטיח, שאפוטרופסים, שמונו על-ידי בית המשפט כדי לדאוג לענייניהם של מי שאינם יכולים לעשות כן בעצמם, מבצעים את תפקידם כראוי, קרי: לפי הדין וההנחיות, ביושר, בהגינות ובתום לב – מתוך דאגה לרווחת האדם ולאיכות חייו, כאדם עצמאי ככל הניתן, שותף בקהילה ובחברה, תוך שיתופו בהחלטות ובמידע ככל שהדבר ניתן – והכל תוך שאיפה לפעול למימוש רצונו וטובתו.

על-מנת לבצע את כל אלה, האפוטרופוס הכללי פועל בשלושה מישורים עיקריים:

1. פיקוח על פעולתם של האפוטרופסים (שהוא בעיקרו פיקוח יזום, אך כולל גם פיקוח אגב בירור תלונות).
2. מתן הנחיה, ייעוץ, הדרכה והכשרה לאפוטרופסים ולגורמים נוספים (מקצועיים ואחרים).
3. פיתוח מערכתי של ממשקים ותהליכי עבודה עם מגוון גורמים ציבוריים ופרטיים, במטרה לשפר את הפיקוח ולסייע לאפוטרופסים בביצוע תפקידם.

יצוין, כי בשנת 2016 נערך תיקון משמעותי בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות. בין היתר, נקבעו בו כלים משפטיים נוספים, שמטרתם לסייע לאדם לנהל את ענייניו בעת שאינו יכול לעשות זאת בעצמו – יפוי כוח מתמשך ותמיכה בקבלת החלטות. על מעריך הפיקוח באפוטרופוס הכללי הוטל לפתח את המנגנונים שיאפשרו שימוש בכלים משפטיים אלה.

עיקרי הפעילות בשנת 2018

פיקוח על אפוטרופסים

במהלך שנת 2018 החל מעריך הפיקוח הארצי בתהליך פנימי של בחינת מדיניות הפיקוח הקיימת וגיבוש קווים למדיניות פיקוח חדשה על אפוטרופסים, יעילה ושירותית יותר לאדם ולאפוטרופוס. במסגרת התהליך, במטרה למפות את הקשיים בתחום ולגבש פתרונות, קוימו מפגשים עם בעלי עניין שונים המעורבים בתהליך- תאגידי אפוטרופסות, אפוטרופסים מקצועיים ופרטיים ועם המפקחים במחוזות. בשנת 2019 ימשך תהליך גיבוש מצע המדיניות הרצויה וזאת במקביל לתחילת יישום המלצות הצוות הבינמשרדי, שיפורטו בהמשך.

הפסקת פעילות אפוטרופסים מקצועיים

במהלך שנת 2018, בעקבות עבודה מאומצת של מערך הפיקוח, הופסקה פעילותה של אפוטרופסה מקצועית אחת בגין התנהלות לא תקינה. בנוסף, פעילות קודמת של המערך במסגרתה הופסקה פעילותה של עו"ד תמר בן אלי, התגבשה לכדי הגשת כתב אישום בגין עברת גניבה בידי מורשה ושבועת שקר בכל הנוגע לכספי אנשים להם מונתה כאפוטרופסה מקצועית.

חלוקת כספי תמיכות מתקציב המדינה לחסרי אמצעים

בשנת 2018 חולקו תמיכות לכ- 3,000 אנשים חסרי אמצעים אשר מונה להם אפוטרופוס בסכום של כ- 20 מיליון ₪. תמיכות אלו מממנות את שכר הטרחה לאפוטרופוס שמונה ומאפשרות לאדם לעשות שימוש בכספי הקצבאות שהוא מקבל מביטוח לאומי לצרכיו. החלוקה נעשית בהתאם להוראות סעיף 3א לחוק יסודות התקציב התשמ"ה-1985 ולהוראת תכ"ם 6.2 בדבר תמיכה בגופים אחרים, ובהתאם לנוהל להגשת בקשות לתמיכה מתקציב המדינה ולדיון בהם ועל פי מבחני תמיכה שוויוניים.

פרסום מסמך חשבונות אפוטרופסות בשיתוף עם בנק ישראל ואיגוד הבנקים

במסגרת הליך משותף של האפוטרופוס הכללי, איגוד הבנקים ובנק ישראל, גובש ופורסם "מסמך הבנות וולונטרי" שמטרתו הקלת ההתמודדות הפיננסית של האנשים והאפוטרופסים שמונו להם. הוסדר הנושא של זכות האדם לקבל מידע אודות חשבונות הבנק שלו והוסדרו מספר נושאים הרלוונטיים לתפקודו של האפוטרופוס כדוגמת איתור חשבונות, סימון חשבון כחשבון אפוטרופסות, הסדרת פעילות בחשבון אפוטרופסות ופתיחת חשבון אפוטרופסות חדש.

קביעת תיקון שכר לאפוטרופסים

במסגרת התיקון נקבע תמחור חדש של שירות האפוטרופסות בתקנות השכר (תקנות הכשרות המשפטיות והאפוטרופסות (כללים בדבר קביעת שכר לאפוטרופסים), התשמ"ט-1988) אשר נכנס לתוקף ב 1.1.19. תמחור זה אמור לשקף פרמטרים שונים הרלוונטיים לחישוב שכר טרחת אפוטרופסים, כדוגמת: סוג המינוי (כללי או חלקי), היקף הפעילות הנגזר ממקום מגוריו של האדם (בקהילה או במעון) והתאמת השכר להיקף הפעילות הנדרש מהאפוטרופוס בשלבים השונים לאורך מינויו (בתחילת המינוי, במהלך הטיפול השוטף ובסיום המינוי).

בנוסף, עוגן בתקנות הסדר חדש של גביית שכר חודשית לתאגידי אפוטרופסות (אשר יחליף את הסדר השכר הישן שאושר בבית המשפט מספר פעמים בשנים האחרונות), כך שיתאפשר לתאגידים לגבות שכר באופן חודשי שוטף מבלי להגיש בקשות פרטניות לבית המשפט ביחס לכל אדם. האפוטרופוס הכללי אף פנה לבית המשפט בבקשה לצרף את תאגידי האפוטרופסות הגדולים להסדר האמור.

הדרכות

מערך ההדרכות קיים 10 הדרכות במהלך שנת 2018, בהיקף ממוצע של כ-30 משתתפים בהדרכה, לאפוטרופוסים שמונו ע"י ביהמ"ש ולהורים לילדים עם מוגבלות, שהגיעו לבגרות לפני מינויים כאפוטרופוסים לילדיהם.

תשלומים לרו"ח ויועצי מס

בשנת 2018 הועברו לרו"ח ויועצי מס, עבור עריכת דו"חות כספיים ובדיקתם, תשלומים בסכום כולל של כ- 2,071,800 ₪.

פניות ציבור

מחלקת פניות הציבור של מערך הפיקוח השיבה במהלך שנת 2018 ל-135 פניות ציבור שהתייחסו בעיקר לתפקוד אפוטרופוסים (בענייני רכוש וכן בעניינים האישיים) וכן להתנהלות מערכי הפיקוח במחוזות השונים.

ייפוי כוח מתמשך ומסמכים נוספים

תחום חדש זה, המהווה חלופה לאפוטרופסות, צבר תאוצה גדולה והפעילות במסגרתו הורחבה. במרשם ההפקדות שמנהל האפוטרופוס הכללי, אושרו בשנת 2018 5,446 ייפויי כוח מתמשכים, 148 מסמכי הנחיות מקדימות למינוי אפוטרופוס ו-95 מסמכי הבעת רצון. כמו-כן, ההכשרות שמועברות ע"י האפוטרופוס הכללי, בשיתוף עם לשכת עו"ד, הן מבוקשות מאוד ובמסגרת עשר ההכשרות שהתקיימו ברחבי הארץ, הוסמכו ע"י האפוטרופוס הכללי 3,598 עו"ד לעריכת שלושת המסמכים החדשים. בנוסף, מערך הפיקוח הארצי השיב על פניות משפטיות רבות בתחום, קיים הדרכות והשתתף בימי עיון והשתלמויות בנושא בפני גורמים שונים, בהם שופטים, רופאים, עו"סים, והציבור הרחב.

קבלת החלטות נתמכת

מנגנון "קבלת החלטות נתמכת" נכנס לתוקף באפריל 2018. מאז, פורסם נוהל הכולל הנחיות בדבר מינוי תומך החלטות והסדרת המנגנון. בנוסף, התקיימו כ-40 הדרכות ברחבי הארץ לקהלי יעד שונים, ובהם: שופטים, אנשים עם מוגבלויות, קשישים, עובדים סוציאליים, עו"ד ועוד, במסגרתן נחשפו מאות אנשים לחידושים בתחום.

במקביל, הוכשרו כ-40 תומכי החלטות בקורסים שנערכו באשקלון ובירושלים והתקיימו כ-40 פגישות מידע עם מגישי בקשות למינוי תומך החלטות בכל רחבי הארץ.

הפעילות בתחום מלווה על ידי צוות היגוי מרכזי, בו משתתפים נציגים ממשרדי ממשלה שונים ונציגי החברה האזרחית ובהם אנשים עם מוגבלות. לצד צוות זה, פעלו שני צוותי עבודה נוספים- האחד עסק בכתבת הנוהל והתקנות בנושא, והשני עסק בהכשרת תומכי החלטות מקצועיים ומתנדבים.

מערך הפיקוח יזם כנס פתוח לציבור הרחב בנושא החלופות סביב עיקרון העל של שימת האדם במרכז, ונשא את השם "רצונו של אדם כבוד". בכנס היו כ-300 משתתפים מתחומים שונים, מומחית בינלאומית בנושא אנשים עם מוגבלויות הרצתה בנושא, וקיומו דיונים בשולחנות עגולים בסוגיות הקשורות לייפוי כוח מתמשך וקבלת החלטות נתמכת.

צוות בין-משרדי

בשנת 2017 הוקם צוות בינמשרדי לתחום האפוטרופסות וחלופות לתמיכה ולהגנה על בגירים ובראשו עמדה הגברת בוני גולדברג. בצוות חברים נציגי משרדי הממשלה הבאים: משרד המשפטים, משרד הרווחה, משרד הבריאות, משרד האוצר והמשרד לשוויון חברתי ומטרתו הייתה גיבוש תכנית לאומית רב שנתית בתחום האפוטרופסות וחלופות לתמיכה ולהגנה על בגירים במדינת ישראל. בחודש פברואר 2019 הוגשו המלצות הצוות למנכ"ל המשרדים.

עיקרי ההמלצות והחידושים מתבססים על העקרונות הבאים:

- דגש על נקודת מבט האדם לרבות שמיעתו והנגשת השירותים
- עמידה על קיום בחינה מידתית בהתאם לחוק, בין היתר לעניין צמצום תקופת והיקף המינוי

ההמלצות המרכזיות הנן:

- הקמת ערכאה חדשה (למינוי אפוטרופוס או תומך בקבלת החלטות), חברתית-משפטית, וצמצום ההליכים בביהמ"ש
- הוצע מודל חלופי להליך המינוי בעניינים רפואיים דחופים שלא באמצעות ביהמ"ש, אלא באמצעות מינוי אוטומטי מכח החוק של בני משפחה.
- הטמעה, הכשרה והנגשה של תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות
- שינוי מנגנון מקבלי הגמלה (מהמוסד לביטוח לאומי) – לזמני בלבד ולטיוב הליך המינוי
- שינוי המודל של האפוטרופסים המקצועיים ומימון המדינה – תוך הבחנה בין קטינים ובגירים
- קיום הדרכת חובה לאפוטרופסים פרטיים ומקצועיים
- הקמת מערך פיקוח על עניינים אישיים
- קידום הנחיות אחידות מול הבנקים וגורמים פיננסיים נוספים לגבי אנשים עם מוגבלות
- הגברת שיתופי הפעולה והעברת המידע בין הגורמים הרלוונטיים, ריכוז הנושאים במקום אחד, צמצום רגולציה וכפילויות.

נתונים על פעילות מערך הפיקוח על אפוטרופסים בשנת 2018

היקף תיקי הפיקוח על אפוטרופסים ומנהלי עיזבון הולך וגדל משנה לשנה. זאת, בין היתר, כתוצאה מגידול טבעי, מהזדקנות האוכלוסייה ומעלייה בתוחלת החיים. בהתאם, גדל גם היקף הבקשות בענייני אפוטרופסות ובענייני עיזבונות המוגשות לבתי המשפט ואשר מחייבות התייחסות של מערך הפיקוח בהתאם ללוח זמנים שקובע בית המשפט.

נתונים על היקף התיקים הפעילים

מספר אנשים אשר מונה להם אפוטרופוס

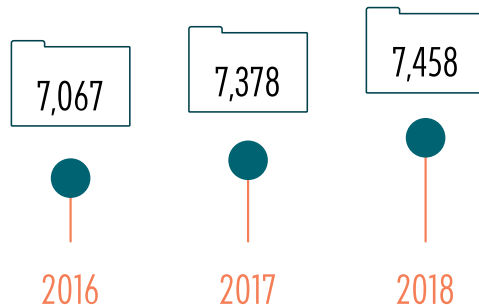
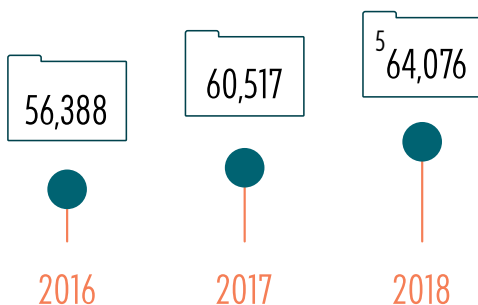

תרשים #32

עד 31.12.17 | 57,241 עד 31.12.18 | 60,813

מס' תיקים פעילים של פיקוח על אפוטרופסים

מס' תיקים פעילים של פיקוח על מנהלי עיזבון

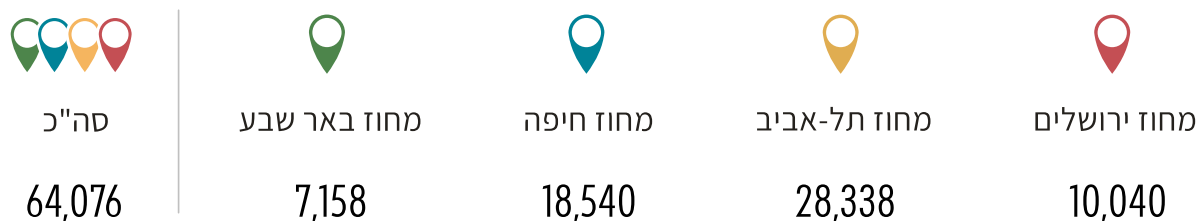

⁵ הפער בין מס' האנשים שמונה להם אפוטרופוס לבין מס' התיקים הפעילים, נובע הן מכך שקיימים תיקים פעילים של נפטרים או של קטינים שבגרו ואשר טרם הסתיים הטיפול בהם, והן מכך שבחלק מהמקרים נפתח תיק אחד לכמה אנשים שמונה להם אפוטרופוס בצו מינוי אחד (בדרך כלל בני משפחה אחת).

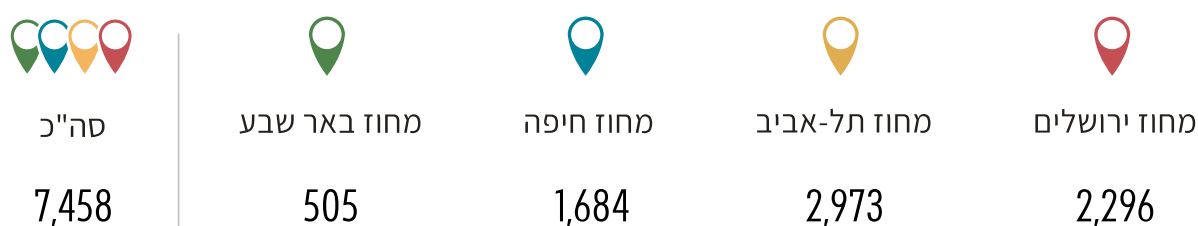
תרשים #33

תיקים פעילים בשנת 2018, על-פי מחוזות

תיקים פעילים פיקוח על אפוטרופסים

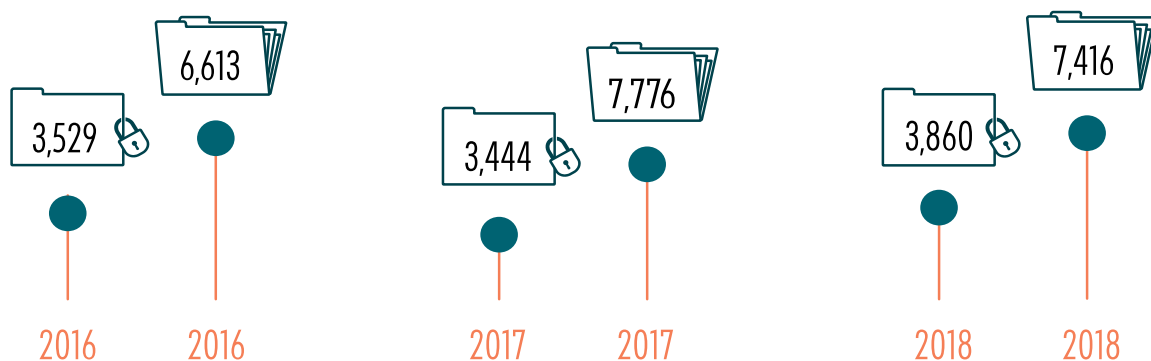

תיקים פעילים פיקוח על מנהלי עיזבון

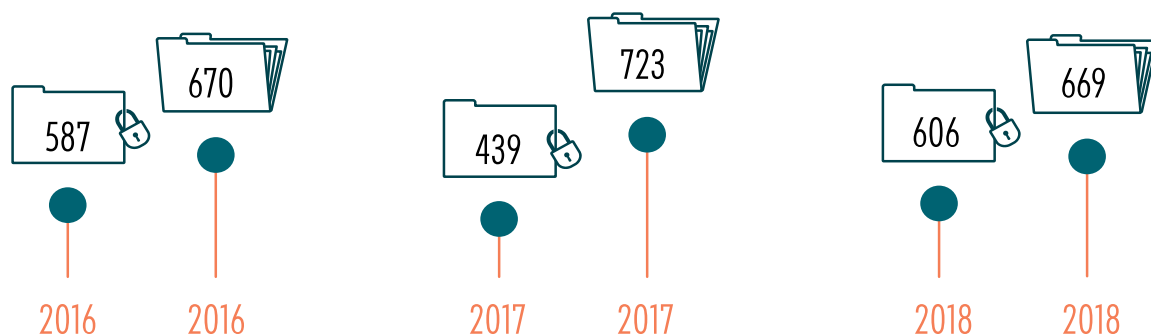
תרשים #34

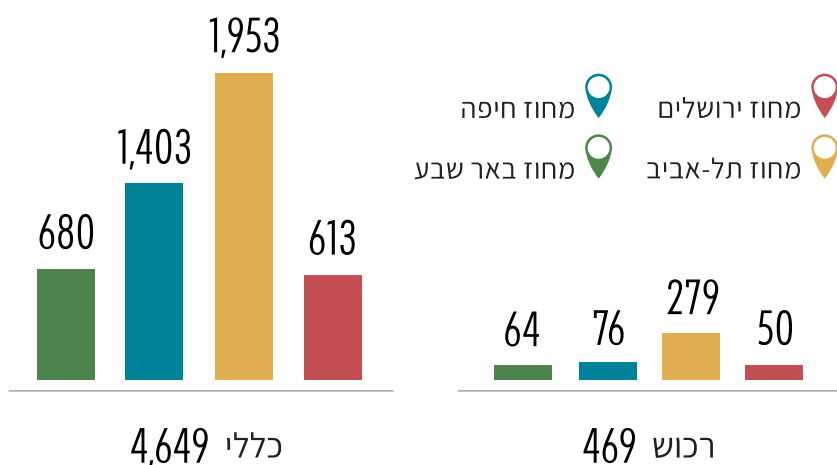
תיקים בתחום הפיקוח על אפוטרופסים שנפתחו ונסגרו בשנים 2016-2018

תרשים #35

תיקי פיקוח על מנהלי עיזבונות שנפתחו ותיקי פיקוח שנסגרו בשנים 2016-2018

מספר צווי מינוי
אפוסטרופוס שניתנו
ע"פ סוג המינוי (מינוי
כללי, מינוי לרכוש)
בתיקים שנפתחו
במהלך שנת 2018

תרשים #36

התפלגות טווח הגילאים של האנשים שבעניינם הוצאו צווי מינוי.

תרשים #37

ב"ש	חיפה	ת"א	ירושלים	מגיל עד גיל
96	156	88	86	0-10
517	1,014	812	452	10-20
940	2,300	2,672	1,136	20-30
724	2,213	2,117	705	30-40
596	1,875	2,243	611	40-50
589	1,536	2,348	629	50-60
800	1,715	3,174	809	60-70
800	1,610	3,037	897	70-80
1,436	2,975	5,158	1,696	80-90
729	2,476	4,209	1,341	90-100
36	317	778	195	100-110
2	4	144	19	110-120

44% מהאנשים להם ניתן צו מינוי הם אנשים מתחת לגיל 60.

כ- 35% מהאנשים להם ניתן צו מינוי הם מעל גיל 80.

מספר הצווים למינוי אפוטרופסים שהועברו מבתי הדין השרעיים לאפוטרופוס הכללי

תרשים #38

סה"כ

610

מחוז באר שבע

87

מחוז חיפה

355

מחוז תל-אביב

11

מחוז ירושלים

157

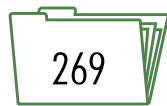
מספר התיקים הפעילים של הפיקוח על אפוטרופסים אשר מונו בבתי הדין השרעיים

תרשים #39

סה"כ

2,589

מחוז באר שבע

מחוז חיפה

מחוז תל-אביב

מחוז ירושלים

נתונים על הפעילות במחוזות בתחום הפיקוח על אפוטרופסים בשנת 2018

תרשים #40

פרטות שהתקבלו ופרטות שנבדקו בתחום הפיקוח על אפוטרופסים

סה"כ	מחוז באר שבע	מחוז חיפה	מחוז תל-אביב	מחוז ירושלים	
5,696	1,037	1,200	2,854	605	פרטות שהתקבלו
5,498	1,030	1,225	2,670	573	פרטות שנבדקו

במהלך שנת העבודה 2018 התקבלו בכלל מחוזות האפוטרופוס הכללי 5,696 פרטות בתיקי פיקוח על אפוטרופסים (בהשוואה ל-5,511 פרטות שהתקבלו בשנת 2017 ול-6,103 פרטות שהתקבלו בשנת 2016). מדובר בעליה של כ-3.3% במספר הפרטות שהתקבלו לעומת שנת 2017.

במהלך שנת העבודה 2018 נבדקו בכלל מחוזות האפוטרופוס הכללי 5,498 פרטות בתיקי פיקוח על אפוטרופסים מתוך כלל הפרטות שהוגשו באותה שנה ובשנים קודמות לה (בהשוואה ל-5,526 פרטות שנבדקו במהלך שנת 2017 ול-5,734 פרטות שנבדקו במהלך שנת 2016).

דו"חות כספיים שהתקבלו ודו"חות שנבדקו בתחום הפיקוח על אפוטרופסים

תרשים #41

דו"חות כספיים שהתקבלו ודו"חות שנבדקו

סה"כ	 מחוז באר שבע	 מחוז חיפה	 מחוז תל-אביב	 מחוז ירושלים	
27,522	6,943	5,277	13,134	2,168	דו"חות שהתקבלו
19,635	6,876	1,827	9,278	1,654	דו"חות שנבדקו

במהלך שנת העבודה 2018 התקבלו בכלל מחוזות האפוטרופוס הכללי 27,522 דו"חות כספיים בתיקי פיקוח על אפוטרופסים (בהשוואה ל-28,312 דו"חות כספיים שהתקבלו בשנת 2017 ול-21,108 דו"חות כספיים שהתקבלו בשנת 2016). מדובר בירידה של כ-2.8% במספר הדו"חות שהתקבלו לעומת שנת 2017.

במהלך שנת העבודה 2018 נבדקו בכלל מחוזות האפוטרופוס הכללי 19,635 דו"חות כספיים בתיקי פיקוח על אפוטרופסים מתוך כלל הדו"חות הכספיים שהוגשו באותה שנה ובשנים קודמות לה (בהשוואה ל-20,878 דו"חות כספיים שנבדקו בשנת 2017, ול-21,170 דו"חות כספיים שנבדקו בשנת 2016).

נתונים על הפעילות במחוזות הפיקוח על מנהלי עיזבון בשנת 2018

תרשים #42

פרטות שהתקבלו ופרטות שנבדקו בתחום הפיקוח על מנהלי עיזבון

סה"כ	 מחוז באר שבע	 מחוז חיפה	 מחוז תל-אביב	 מחוז ירושלים	
677	42	142	339	154	פרטות שהתקבלו
618	42	173	233	170	פרטות שנבדקו

במהלך שנת העבודה 2018 התקבלו בכלל מחוזות האפוטרופוס הכללי 677 פרטות בתיקי פיקוח על מנהלי עיזבון (בהשוואה לשנת 2017 שבה התקבלו 649 פרטות ולשנת 2016 שבה התקבלו 634 פרטות). מדובר בעלייה של כ-4.5% במספר הפרטות שהתקבלו לעומת שנת 2017.

במהלך שנת העבודה 2018 נבדקו בכלל מחוזות האפוטרופוס הכללי 618 פרטות בתיקי פיקוח על מנהלי עיזבון מתוך כלל הפרטות שהוגשו באותה שנה ובשנים קודמות לה (בהשוואה לשנת 2017 שבה נבדקו 639 פרטות ולשנת 2016 שבה נבדקו 637 פרטות).

דו"חות כספיים שהתקבלו ודו"חות שנבדקו בתחום הפיקוח על מנהלי עיזבון

					
סה"כ	מחוז באר שבע	מחוז חיפה	מחוז תל-אביב	מחוז ירושלים	
1,156	48	92	687	329	דו"חות שהתקבלו
912	47	100	427	338	דו"חות שנבדקו

במהלך שנת העבודה 2018 התקבלו בכלל מחוזות האפוטרופוס הכללי 1,156 דו"חות כספיים בתיקי פיקוח על מנהלי עיזבון (בהשוואה לשנת 2017, שבה התקבלו 1,330 דו"חות כספיים ולשנת 2016, שבה התקבלו 1,442 דו"חות כספיים). מדובר בירידה של כ-13% במספר הדו"חות שהתקבלו לעומת שנת 2017.

במהלך שנת העבודה 2018 נבדקו בכלל מחוזות האפוטרופוס הכללי 912 דו"חות כספיים בתיקי פיקוח על מנהלי עיזבון מתוך כלל הדו"חות הכספיים שהוגשו באותה שנה ובשנים קודמות לה (בהשוואה לשנת 2017, שבה נבדקו 1290 דו"חות כספיים ולשנת 2016, שבה נבדקו 1,088 דו"חות כספיים).

פעילות האפוטרופוס הכללי במחוזות

מבוא

מחלקות האפוטרופוס הכללי במחוזות השונים עוסקות בייצוגו של היועץ המשפטי לממשלה במגוון תחומים, ובהם פיקוח על אפוטרופסים ועל מנהלי עיזבון וגילוי רכוש עזוב, כפי שיפורט להלן.

בא כוח היועץ המשפטי לממשלה במחלקת האפוטרופוס הכללי

פרקליטי האפוטרופוס הכללי במחוזות השונים עוסקים בייצוג היועץ המשפטי לממשלה בבקשות בענייני ירושה ומעמד אישי בבתי המשפט, בבתי דין דתיים ובפני הרשמים לענייני ירושה, בנושאים הבאים:

בענייני ירושות וצוואות

לאחר הגשת בקשה למתן צו ירושה או למתן צו קיום צוואה ובהתאם לתקנה 54 לתקנות הירושה, הבקשה עוברת לבא כוח היועץ המשפטי, אשר עורך בחינה מהותית לבקשה ומביע את עמדתו. לאחר מתן תגובתו של בא כוח היועץ המשפטי, הבקשה מוחזרת לרשם לענייני ירושה או לבית-הדין הדתי שאליו הוגשה למתן צו מתאים. אם סבור בא כוח היועץ המשפטי, כי ראוי להתערב בבקשה שהוגשה לרשם לענייני ירושה, עוברת הבקשה לדיון בפני בית משפט מתאים.

בענייני כשרות משפטית ואפוטרופסות - זכויות של קטינים, נעדרים, אנשים שמונה להם אפוטרופוס וחולי נפש

בא כוח היועץ המשפטי מגיש עמדתו בבקשות לאישור פעולות של קטינים, אנשים שמונה להם אפוטרופוס או פסולי דין, על-פי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962.

בהליכים לפי חוק הצהרות מוות

בא כוח היועץ המשפטי הוא המשיב לכל הבקשות המוגשות לבית המשפט לענייני משפחה, שבהן מבוקש להצהיר על מותו של מנוח, נספה שואה או נעדר.

נתונים על פעילות בא כוח היועץ המשפטי לממשלה בשנת 2018

תגובות ובקשות בא כוח היועץ המשפטי

תגובות ובקשות שטופלו על-ידי בא כוח היועץ המשפטי לממשלה בשנת 2018, על-פי מחוזות תרשים #44

סה"כ

41,865

מחוז באר שבע

4,228

מחוז חיפה

8,924

מחוז תל-אביב

19,057

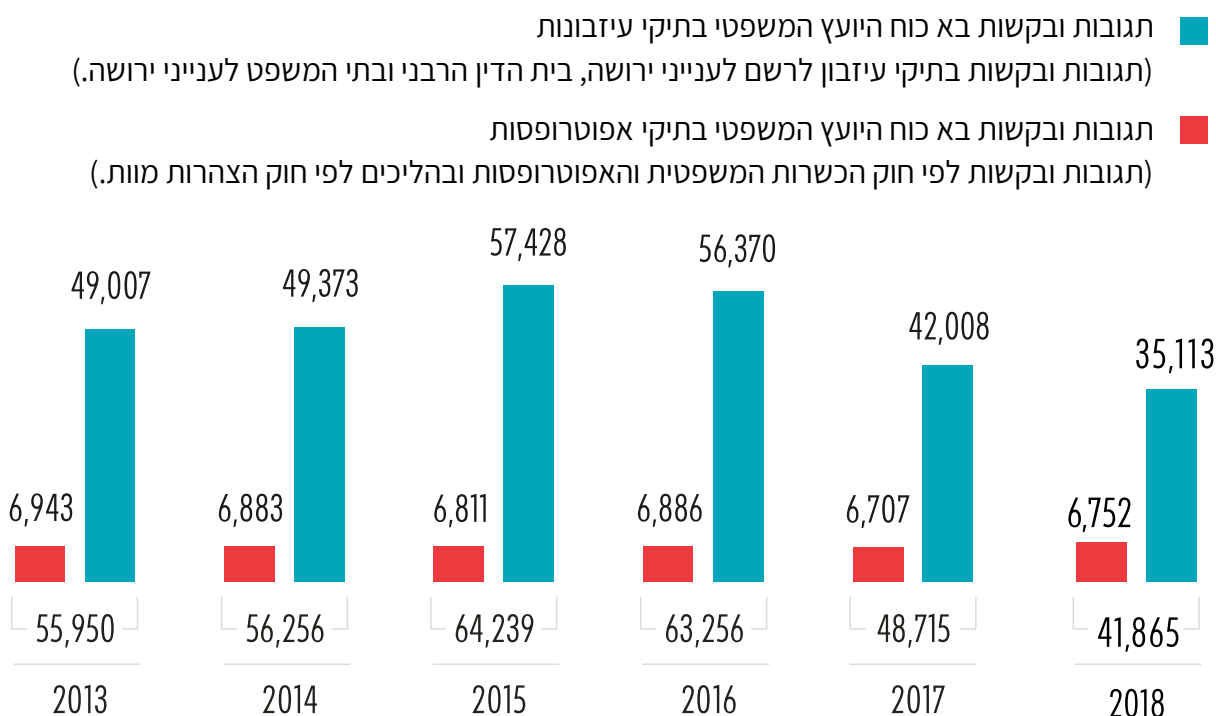

מחוז ירושלים

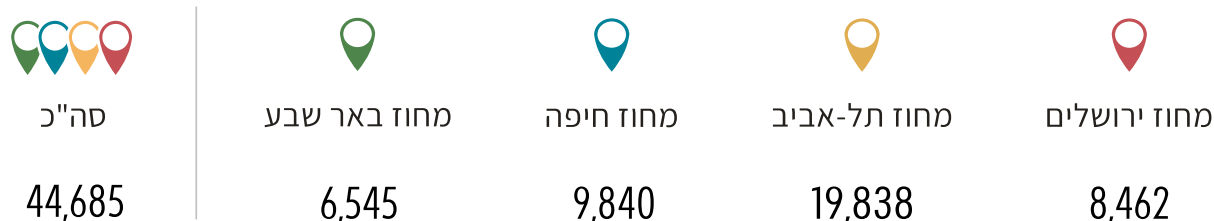
9,656

במהלך שנת העבודה 2018 הסתכמו התגובות והבקשות שטופלו על-ידי בא כוח היועץ המשפטי לממשלה בכלל המחוזות ב-41,865 תגובות (לעומת 48,715 תגובות בשנת 2017 ו-63,256 תגובות בשנת 2016). המדובר בירידה של כ-14% במספר התגובות לעומת השנה הקודמת.

תגובות ובקשות בא כוח היועץ המשפטי בשנים 2013-2018

כמות תיקי היועץ המשפטי שנפתחו במחוזות האפטרופוס הכללי בשנת 2018

במהלך שנת 2018 נפתחו בכלל מחוזות האפטרופוס הכללי 44,685 תיקי יועץ משפטי-אפטרופוס כללי (לרבות תיקי כשרות משפטית ואפטרופסות, הליכים לפי חוק הצהרת מוות ותיקי ירושה). בשנת 2017 נפתחו 51,205 תיקי יועץ משפטי-אפטרופוס כללי ובשנת 2016 נפתחו 64,161 תיקים. מדובר בירידה של כ-13% בכמות התיקים בהשוואה לשנת 2017.

הופעות בא כוח היועץ המשפטי בדיונים משפטיים בשנת 2018

במהלך שנת 2018 הופיעו פרקליטי בא כוח היועץ המשפטי במחלקות האפטרופוס הכללי במחוזות השונים ב-938 דיונים בבתי המשפט ברחבי הארץ. הנתון המקביל בשנת 2017 עמד על 1,552 הופעות בדיונים משפטיים.

מכלול רשם הירושה

פעילות יחידות הרשם לענייני ירושה
במחוזות

פעילות יחידות הרשם לענייני ירושה במחוזות

מבוא

הרשמים לענייני ירושה ולשכותיהם מהווים יחידות באפוטרופוס הכללי, הפועלות ומנהלות בכל אחד ממחוזות האפוטרופוס הכללי.

יחידות הרשם לענייני ירושה החלו בפעילותן עם תיקון חוק הירושה, והקמת מוסד זה בשנת 1998. מאז מוגשות אל הרשמים לענייני ירושה כל הבקשות לצווי ירושה ולצווי קיום צוואה, פרט לאלה המוגשות לבתי-הדין הדתיים.

חוק הירושה מאפשר, בין היתר, עשיית צוואה בפני רשות, ובכלל זה הרשם לענייני ירושה מוסמך לעשות צוואות. מצווה יכול, אף שאינו חייב, להפקיד צוואתו בלשכת הרשם לענייני ירושה. האפוטרופוס הכללי מנהל מרשם ארצי בדבר הצוואות שהופקדו בלשכות הרשם לענייני ירושה.

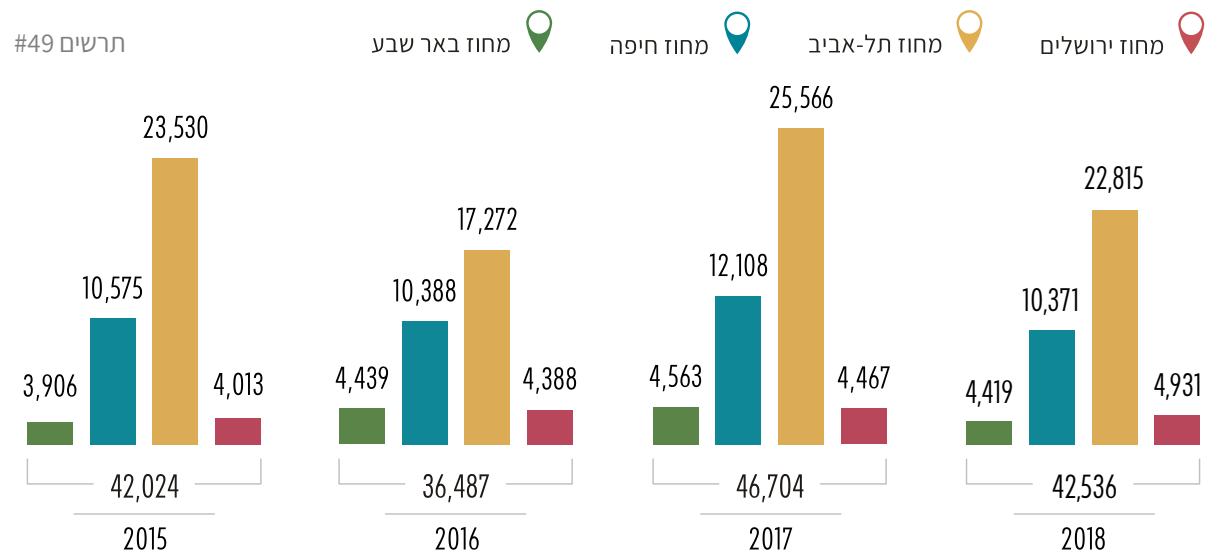
תרשים #48

פעילות יחידות הרשם לענייני ירושה בשנת 2018

במהלך השנה הוגשו אל הרשמים לענייני ירושה במחוזות השונים 42,122 בקשות שונות, בהשוואה לשנת 2017, שבה הוגשו 41,535 בקשות שונות, ולשנת 2016, שבה הוגשו 42,503 בקשות. בהשוואה רב-שנתית מדובר בעלייה של כ-5% בתוך שלוש שנים בהיקף הבקשות השונות שהוגשו (39,846 בקשות שונות בשנת 2015).

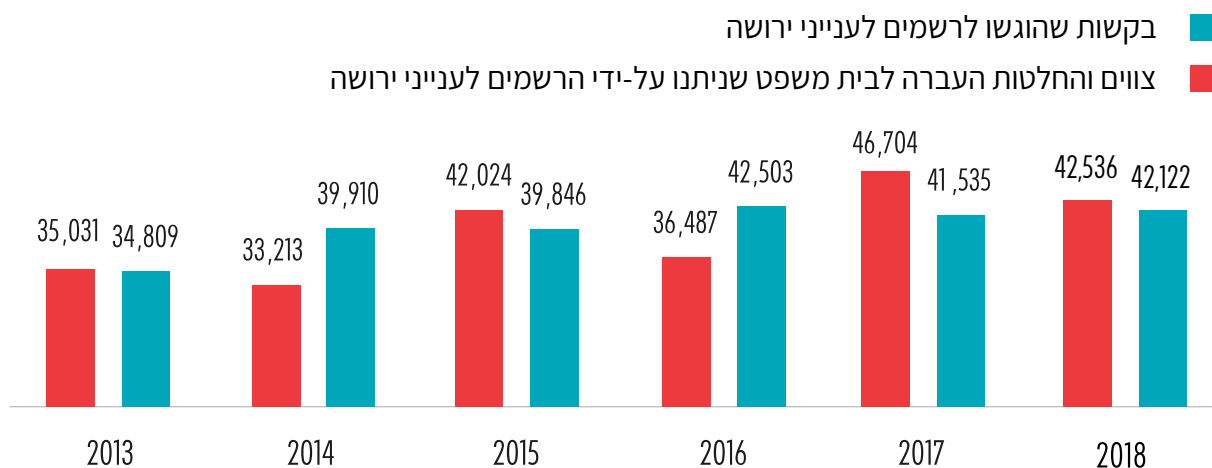
צווים והחלטות שניתנו על-ידי הרשמים לענייני ירושה, על-פי מחוזות

בשנת 2018 ניתנו על-ידי הרשמים לענייני ירושה 42,536 צווים והחלטות, בהשוואה לשנת 2017, שבמהלכה ניתנו 46,704 צווים והחלטות, ולשנת 2016, שבה ניתנו 36,487 צווים והחלטות.

תרשים #50

צווים והחלטות שניתנו על-ידי הרשמים לענייני ירושה בשנים 2013-2018

מתוך הנ"ל ניתנו 5,079 החלטות העברה לבית המשפט על ידי הרשמים לענייני ירושה

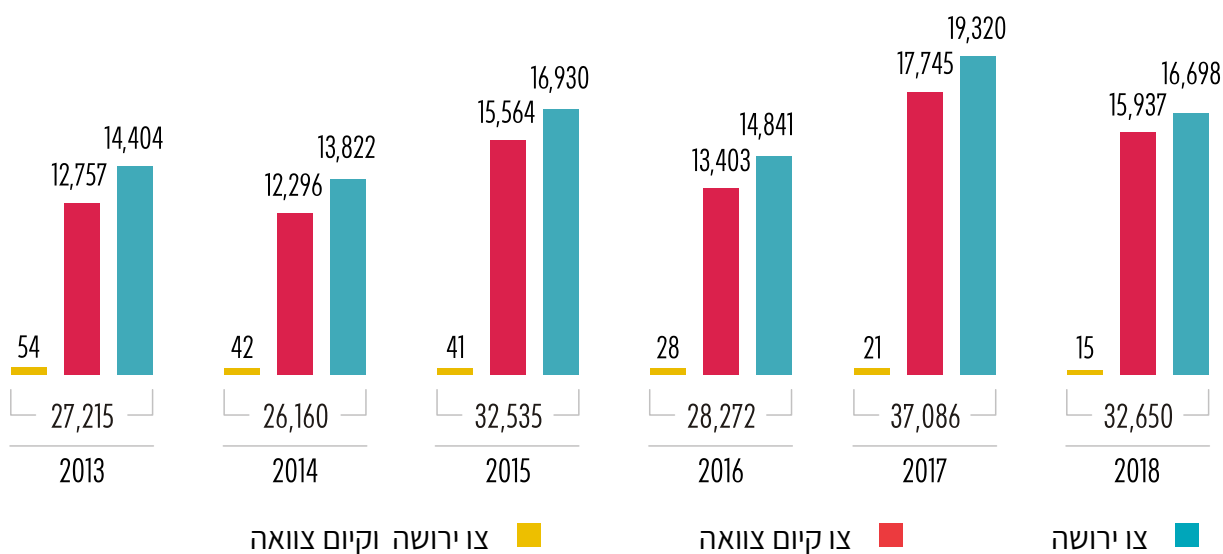
תרשים #51

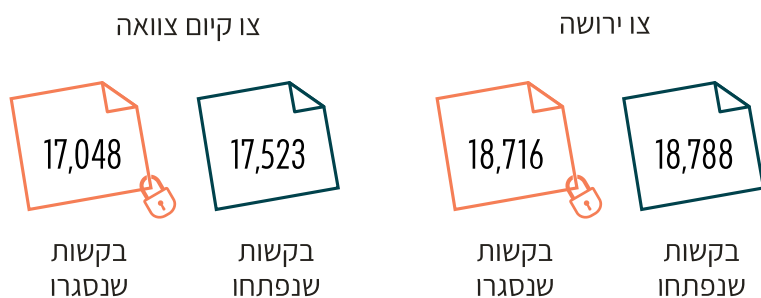
צווי ירושה וקיום צוואה שניתנו בשנת 2018, על-פי מחוזות

סה"כ	מחוז באר שבע	מחוז חיפה (כולל נצרת)	מחוז תל-אביב	מחוז ירושלים	
16,698	2,143	4,409	8,388	1,758	צו ירושה
15,937	1,566	3,825	8,895	1,651	צו קיום צוואה
15	1	2	8	4	צו ירושה וקיום צוואה
32,650	3,710	8,236	17,291	3,413	סה"כ

תרשים #52

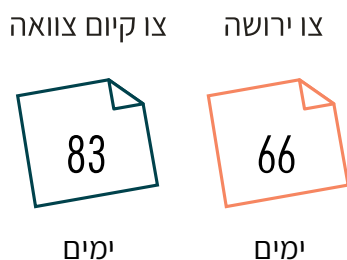
צווים לסוגיהם שניתנו בשנים 2013-2018

פתיחה וסגירה של בקשות
לצו ירושה וקיום צוואה
בשנת 2018

תרשים #53

זמן טיפול ממוצע בבקשות לצו ירושה וקיום צוואה בשנת 2018
(בבקשות שנפתחו בשנת 2018)

תרשים #54

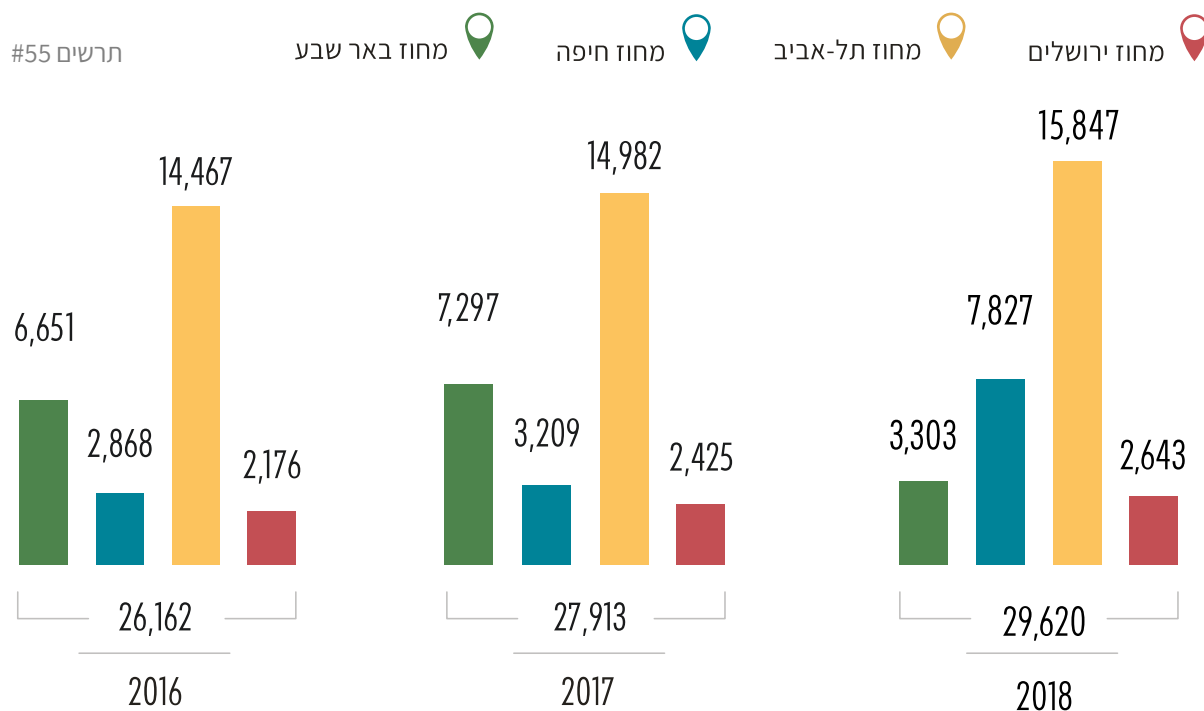
הגשה מקוונת של בקשה לצו ירושה ובקשה לצו קיום צוואה

במסגרת שיפור השירות לציבור יזם האפוטרופוס הכללי פיתוח טפסים מקוונים במכלול הרשם לענייני ירושה, המאפשר לציבור להגיש בקשות לצו ירושה ולצו קיום צוואה מרחוק באמצעות האינטרנט, תוך שהבקשות תיקלטנה במערכת לאלתר.

פיתוח הטפסים וחניכתם מגלמים מהפכה אמיתית בעבודת מזכירות הרשם לענייני ירושה באפוטרופוס הכללי ומהווים נדבך מרכזי בשיפור השירות לאזרח ובקיצור זמן הטיפול בבקשה, בצד חיסכון בעלויות.

מספר בקשות מקוונות שהוגשו (לצו ירושה או לצו קיום צוואה)

בשנים 2016 - 2018

פעילות בנוגע לצוואות במחוזות בשנת 2018

פעילות לסוגיה בנוגע לצוואות, על-פי מחוזות

תרשים #56

סה"כ	 מחוז באר שבע	 מחוז חיפה	 מחוז תל-אביב	 מחוז ירושלים	
7,278	715	1,780	3,847	936	הפקדת צוואה
346	39	43	225	39	מסירת צוואה
1,544	134	329	909	172	החזרת צוואה
1,292	91	445	702	54	פתיחת צוואה
10,460	979	2,597	5,683	1,201	סה"כ

במהלך שנת 2018 היקף הפעילות בנוגע לצוואות הסתכם ב- 10,460 הליכים שונים, עלייה של 11% לעומת שנת 2017, שבה היקף הפעילות הסתכם ב-9,349 הליכים שונים.

עיקר הפעילות בנוגע לצוואות היא של הפקדת צוואה ביחידות הרשם לענייני ירושה על-ידי המצווה – 7,278 הפקדות צוואה בשנת 2018 (לעומת 6,322 הפקדות צוואה בשנת 2017), שהן 69% מכלל הפעולות. מדובר בעלייה של כ-15% במספר הצוואות שהופקדו בהשוואה לשנת 2017.

חודשים	כמות פניות למענה הטלפוני (*2416)	כמות שיחות למוקד השירות והמידע
ינואר	5,582	4483
פברואר	4,851	4139
מרץ	4,720	3816
אפריל	4,391	3233
מאי	5,114	4297
יוני	4,611	3945
יולי	5,301	4631
אוגוסט	5,617	4435
ספטמבר	3,428	1952
אוקטובר	6,982	4922
נובמבר	6,335	4923
דצמבר	6,523	5365
סה"כ	63,455	50,141

כמות פניות למענה הטלפוני (*2416) ולמוקד השירות והמידע במשרד המשפטים בשנת 2018, בחלוקה לחודשים

תרשים #57

בשנת 2018 בוצעו – באמצעות חיוג טלפוני מקוצר *2416 – 63,455 פניות אל המערכת (מדובר במוצע חודשי של כ- 5,287 פניות בחודש), וכן 50,141 פניות אל מוקד השירות והמידע (כ-4178 פניות במוצע בכל חודש).

יחידות מטה

בהנהלת האפוסטרופוס הכללי

המחלקה המשפטית

מחלקת הכספים

היחידה הכלכלית

ארגון, מינהל ואמרכלות

יחידת ההשקעות

המחלקה המשפטית

מבוא

המחלקה המשפטית מרכזת את הטיפול המשפטי בכלל פעילות הכונס הרשמי והאפוטרופוס הכללי על יחידותיו השונות. בין היתר, המחלקה המשפטית אמונה על התחומים הבאים:

- התוויית מדיניות משפטית אחידה בכל תחומי העיסוק;
- מתן חוות דעת משפטיות לכלל היחידות והמחוזות בכונס הרשמי והאפוטרופוס הכללי;
- ניהול תיקי ערעורים בבית המשפט העליון;
- מתן שירותים משפטיים בתחום ניהול נכסי נעדרים;
- עריכת הסכמים ומכרזים להתקשרויות עם גופים חיצוניים;
- ייעוץ משפטי שוטף להנהלת האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי וליחידותיו השונות.

בין יתר תפקידיה, המחלקה המשפטית מטפלת בערעורים המוגשים לבית המשפט העליון על החלטות בתי המשפט המחוזיים בתחום פשיטות רגל ופירוקי חברות, ענייני ירושה וכשרות משפטית ואפוטרופסות ואף יוזמת ערעורים בהתאם למדיניות הכונס הרשמי והאפוטרופוס הכללי.

כחלק מתפקידו של האפוטרופוס הכללי בניהול נכסי נעדרים, המחלקה המשפטית מלווה את התיקים ונותנת מענה משפטי לסוגיות שונות, בהן תובענות משפטיות לפינוי פולשים לנכסי נעדרים, תביעות לפירוק שיתוף במקרקעין, טיפול בהפקעות, רישום זכויות, טיפול בהליכי הוצאה לפועל וכו' - והכול תוך שמירה על האינטרסים של הנעדר.

פרקליטי המחלקה המשפטית עוסקים באופן שוטף במתן שירותים משפטיים להנהלת האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי בתחומי משפט מגוונים, תוך שימת דגש על מתן שירות מקצועי ואיכותי:

בתחום הכונס הרשמי - מתן חוות דעת משפטיות, פרסום נהלים והנחיות משפטיות וניהול תיקי ערעורים בבית המשפט העליון, תוך יישום מדיניות הכונס הרשמי בסוגיות עקרוניות מתחום פשיטת הרגל, הפירוקים והבראת חברות.

בתחום האפוטרופוס הכללי - מתן חוות דעת משפטיות בתחומי משפט שונים: דיני מקרקעין, דיני חוזים, צוואות וירושות, משפט מסחרי, חילוט; עריכת מכרזים בהתאם לצורכי היחידות באפוטרופוס הכללי; ניהול תובענות בבתי המשפט השונים ברחבי הארץ; ייצוג האפוטרופוס הכללי כמנהל נכסי נעדרים.

פרקליטי המחלקה עוסקים בקידום של יוזמות חקיקה בתחומים הנוגעים לעבודת האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי, בהתאם למדיניות ההנהלה.

כמו כן, המחלקה פועלת להסדרת נוהלי עבודה אל מול היחידות השונות ואל מול המחוזות, תוך קביעה וגיבוש של נוהלי עבודה ומדיניות משפטית אחידה ומחייבת בסוגיות משפטיות באופן שמהווה מוקד ידע לפרקליטי האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי.

סיכום פעילות המחלקה המשפטית לשנת 2018

א. תחום תיקי ערעורים המתנהלים בבית המשפט העליון

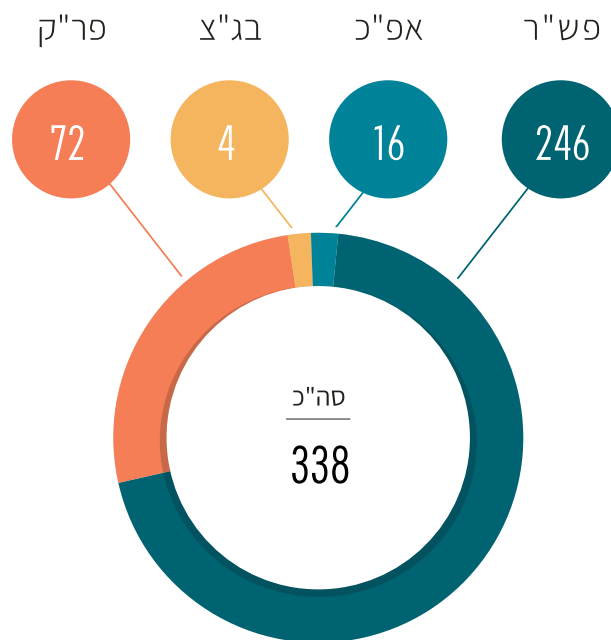
המחלקה המשפטית מטפלת בערעורים המוגשים לבית המשפט העליון על החלטות בתי המשפט המחוזיים בתחומי טיפול של האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי: פשיטות רגל ופירוקי חברות, ענייני ירושה וכשרות משפטית ואפוטרופסות.

פרקליטי המחלקה, עורכים סיכומי טענות ועיקרי טיעון, מופיעים בדיונים ומקדמים את מדיניות האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי ביחס לסוגיות משפטיות חשובות.

בשנת 2018 נפתחו 338 תיקי ערעורים, זאת לעומת שנת 2017 שבה נפתחו 329 תיקים ולשנת 2016 שבה נפתחו 302 תיקים.

תרשים #58

התפלגות תיקי הערעורים שנפתחו בחלוקה לפי סוג ההליך

ב. תחום ניהול נכסים עזובים

האפוטרופוס הכללי אמון על ניהול נכסי נעדרים וזאת בהתאם להוראות חוק האפוטרופוס הכללי תשל"ח-1978 ותקנותיו. זאת ואת, מנהל האפוטרופוס הכללי נכסים שהיו בניהולו של הממונה הירדני על רכוש האויב, מכח חוק הסדרי משפט ומינהל [נוסח משולב] תש"ל-1970. במסגרת זו פועלת המחלקה המשפטית להגשת תובענות משפטיות שעניינן הגנה, שמירה והשבחה של זכויות הנעדרים. כך, מוגשות תביעות למתן סעדים הצהרתי לרישום זכויות הנעדרים בלשכת רישום המקרקעין, תביעות לפינוי פולשים, תביעות כספיות, ועוד. בנוסף, מייצגת המחלקה המשפטית את האפוטרופוס הכללי בתפקידו כמנהל נכסים עזובים, בתביעות המוגשות כנגדו.

בתחומים אלה פועלת המחלקה המשפטית גם באמצעות עורכי דין חיצוניים. עוד פועלת המחלקה המשפטית למתן ליווי הנחיה וייצוג משפטי בהליכים משפטיים שונים בהם עולה שאלת זהות בעלי הרכוש ומתעורר חשש לקיומם של נכסים עזובים. בשנת 2018 נפתחו במחלקה המשפטית כ-95 תיקים משפטיים בתחום הרכוש.

ג. תחום פיתוח חקיקה

האפוסטרופוס הכללי והכונס הרשמי פועל באופן תדיר לייזום, לפיתוח ולליווי החקיקה הנוגעת לתחומי פעילותו.

בשנת 2018 פורסמו ארבעה דברי חקיקה ביניהם תיקון תקנות פשיטת הרגל אשר תכליתן מעבר להגשת בקשות פשיטת רגל באופן מקוון, באמצעות טופס חדש באתר האינטרנט של הכונס הרשמי. תיקון אשר מטרתו להביא לקיצור ולייעול הליך פשיטת הרגל, וליצירת הליך פשוט ונגיש יותר עבור ציבור החייבים מגישי הבקשות.

בתחום הכשרות המשפטית והאפוסטרופוס פורסמו תקנות הכוללות תמחור חדש של שירות האפוסטרופוסות הניתן על ידי אפוסטרופסים מקצועיים, תאגידי אפוסטרופוסות ואפוסטרופוסים פרטיים. התמחור משקף פרמטרים שונים הרלוונטיים לחישוב שכר הטרחה כגון סוג המינוי, מקום מגוריו של האדם והתאמת השכר להיקף הפעילות הנדרש מהאפוסטרופוס בשלבים השונים לאורך מינויו (בתחילת המינוי, במהלך הטיפול השוטף ובסיום המינוי). בנוסף, עוגן בתקנות הסדר חדש של גביית שכר חודשית לתאגידי אפוסטרופוסות.

בתחום הירושה, פורסמו תקנות אשר קובעות חובת סריקת צוואה בעת הפקדתה, קודם לסגירת הצוואה במעטפה חתומה. הפניה לקובץ הסרוק תיעשה רק אם נודע לרשם על פטירתו של אדם שלא ניתן לאתר את צוואתו או שהיא הושמדה.

התיקון מביא עמו בשורה חדשנית לעולם הירושה וצפוי להיטיב ולייעל את השירות הניתן הקשר זה.

עוד מצויים בטיפול, תיקוני חקיקה חדשים:

תיקוני חקיקה בתחום חוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות הנדרשים לאחר תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות, התשכ"ב-1962, ביניהם הוספת סעיפים מהותיים בעניין מינוי תומך בקבלת החלטות.

בתחום חדלות פירעון ושיקום כלכלי-עד לכניסתו לתוקף של חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 מתמקדת המחלקה המשפטית בהסדרת גיבוש התקנות ההכרחיות לתחילת תוקפו של החוק, בנושאים הבאים: סדרי דין, רשימת נאמנים, אגרות, אספות נושים וועדות נושים, בירור, דוח ממצאי בדיקה, הכשרה כלכלית, זכות העיון ותביעות חוב.

בתחום הרשם לענייני ירושה עומדות על הפרק תקנות בית המשפט לענייני משפחה, בתי הדין הדתיים, והרשם לענייני ירושה (אגרות), התשע"ט-2019 שעניינן האחדת האגרות בהליכים משפטיים בכלל הערכאות השונות המוסמכות לדון בענייני משפחה ומעמד אישי, ירושה, אפוסטרופוסות, חלופות לאפוסטרופוסות והליכים נוספים שבסמכות ערכאות אלה.

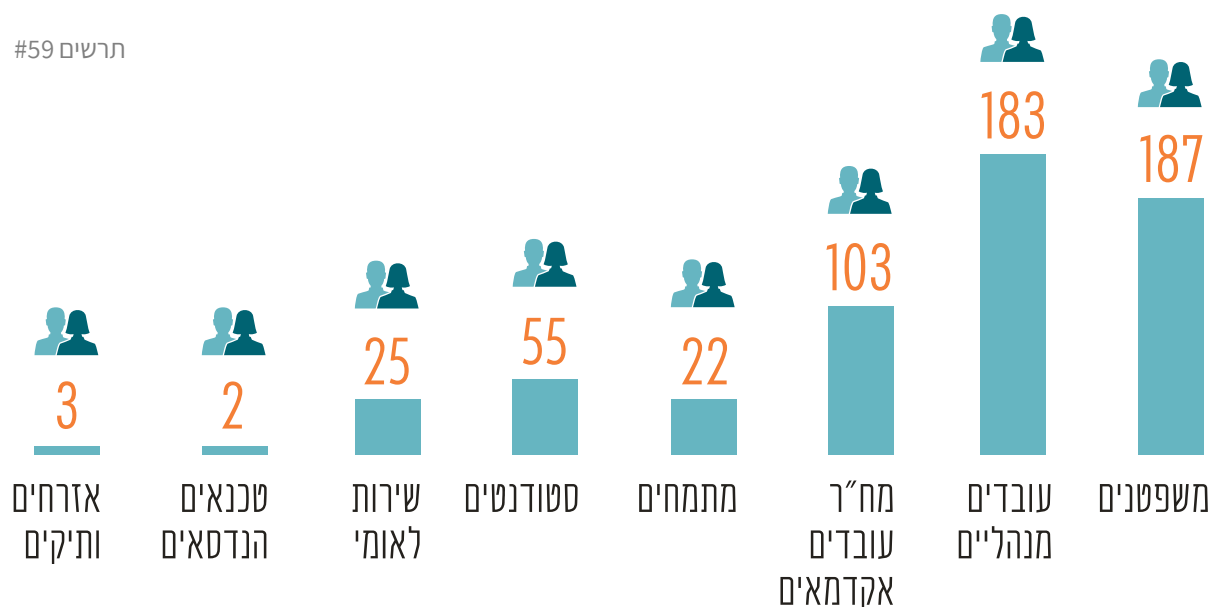
ארגון, מינהל ואמרכלות

כוח האדם

באפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי מועסקים 580 עובדים.

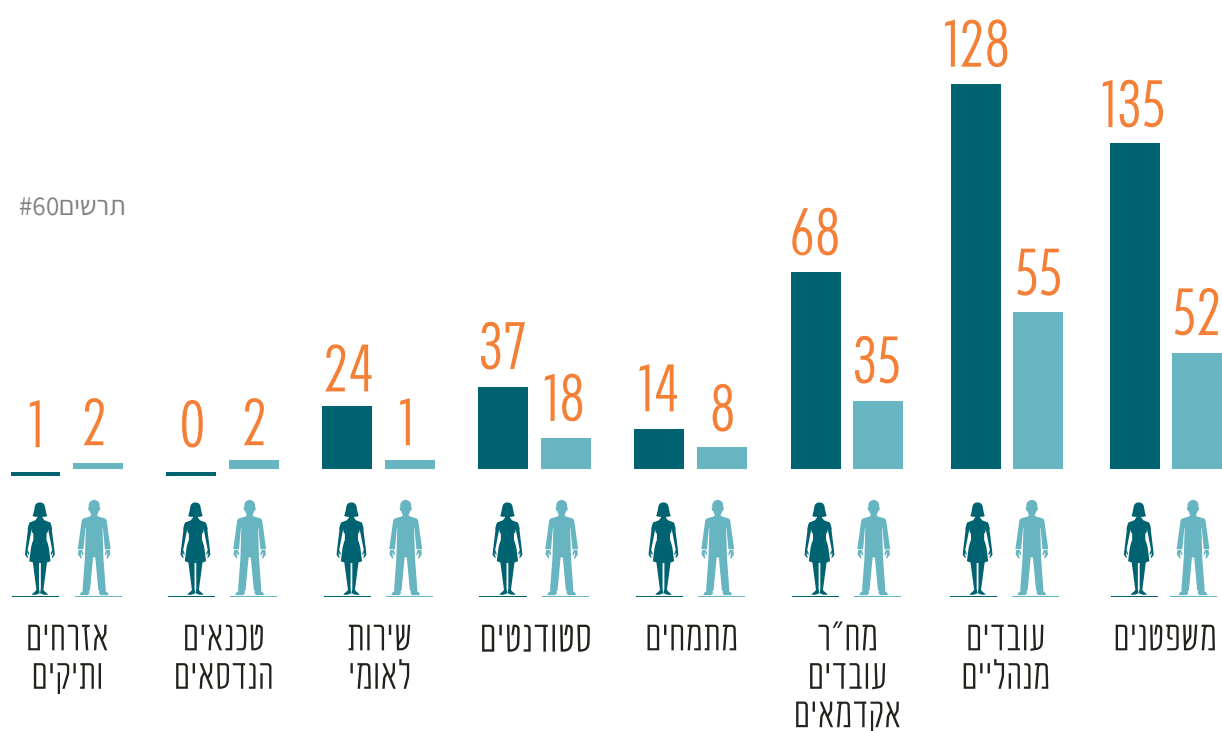
מתוכם, 187 משפטיים, 183 עובדים מנהליים, 103 עובדים אקדמאיים, 22 מתמחים, 55 סטודנטים, 25 בנות שירות, 2 טכנאים / הנדסאים ו-3 אזרחים ותיקים.

תרשים #59

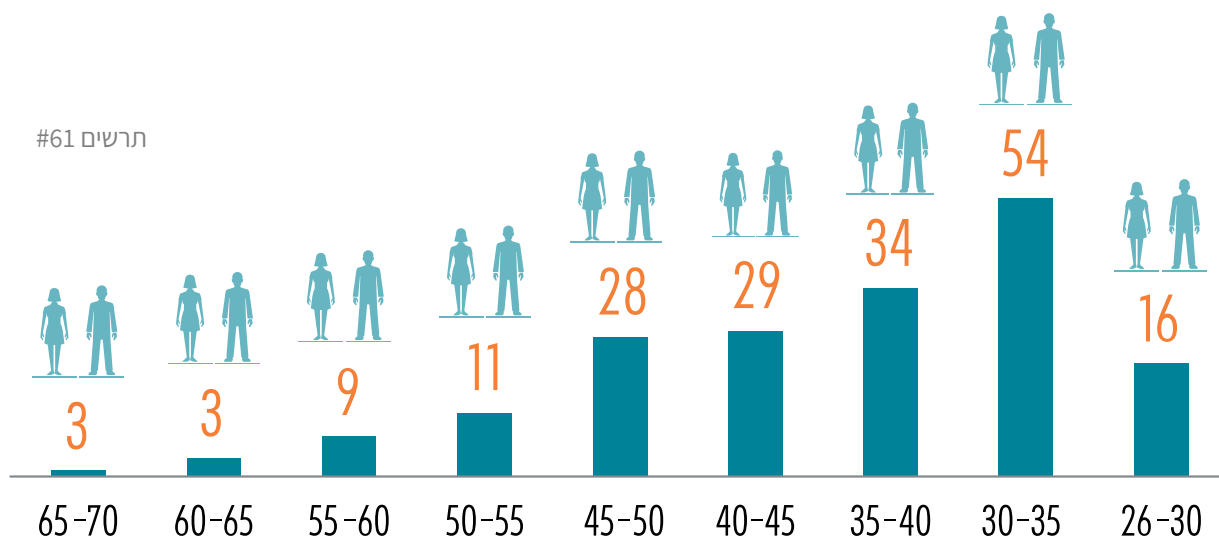

התפלגות לפי מגדר

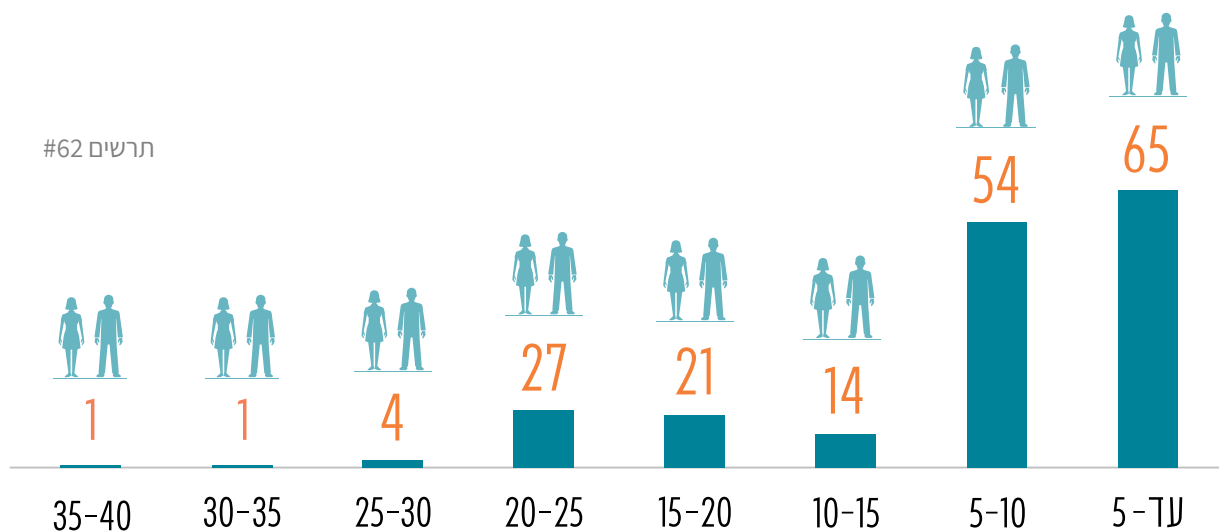
תרשים #60

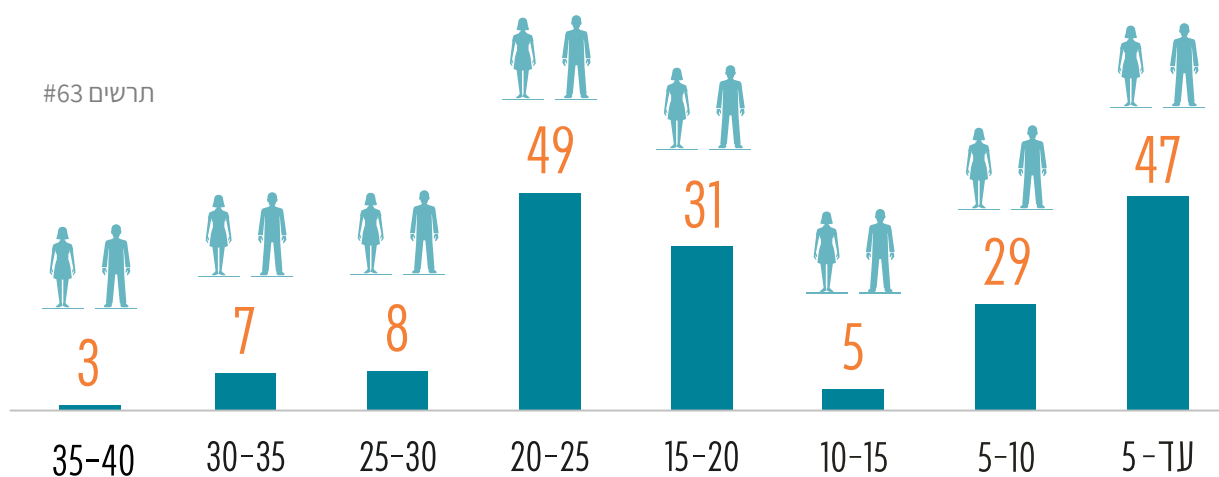
התפלגות המשפטים לפי גיל

התפלגות המשפטים לפי ותק

התפלגות עובדים מנהליים לפי ותק

האפוטרופוס הכללי הינו תאגיד העוסק, בין היתר, בניהול נכסים- הן פיננסים והן דלא ניידי- ומעצם היותו כזה, הינו בעל אוריינטציה כלכלית. לצורך ניהול מיטבי של הנכסים ופיקוח אפקטיבי על בעלי התפקידים המנהלים נכסים עבור אנשים אחרים נדרש האפוטרופוס הכללי לחוות דעת וייעוץ בנושאים כלכליים בתחומים שונים. היחידה הכלכלית מופקדת על מתן חוות דעת כלכליות עבור כל היחידות באגף האפוטרופוס הכללי. היחידה הכלכלית, בה מועסקים רואי חשבון, כלכלנים, שמאים ועורכי דין, הינה בעלת הידע המקצועי הנדרש לצורך מתן חוות דעת כלכלית, ועל כן מלווה היחידה הכלכלית את היחידות השונות באגף האפוטרופוס הכללי ומחזותיו ומייעצת להן באמצעות ניתוח כלכלי של האירוע הספציפי לו הן נדרשות. נוסף על התפקיד המרכזי של מתן חוות דעת כלכליות, היחידה מופקדת, בין היתר, על פרסום הודעות שונות לציבור וכן על ניהול נכסים שבאזור מזרח ירושלים.

ביחידה הכלכלית 4 מחלקות:

- מחלקת בדיקות סבירות בנדל"ן;
- מחלקת כלכלנים (חוות דעת פיננסיות);
- מחלקת פרסומים וספרייה;
- מחלקת ניהול נכסים באזור מזרח ירושלים.

מחלקת בדיקות סבירות בנדל"ן

פעילות מחלקת בדיקות סבירות בנדל"ן כוללת, בין היתר, מתן חוות דעת כלכליות וביצוע בדיקות סבירות לשווי הנכס ולסבירות העסקה בנדל"ן בנכסים המנוהלים ע"י האפוטרופוס הכללי ו/או בנכסים שבפיקוח האפוטרופוס הכללי לפי חוק האפוטרופוס הכללי, חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות וחוק הירושה.

מחלקת כלכלנים ורו"ח

בדיקות סבירות פיננסיות- פעילות מחלקת הכלכלנים ורו"ח כוללת, בין היתר, מתן ייעוץ כלכלי וביצוע חישובים כלכליים להנהלת האפוטרופוס הכללי ויחידות האגף בנושאים שונים, ביצוע שיעורים, מעקב אחר השקעות בקרן האפוטרופוס הכללי ומתן חוות דעת פיננסיות בהתאם לתקנות הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות (דרכים להשקעת כספי חסוי), תש"ס-2000 או בהתאם להחלטת בית המשפט וכן בהתאם לתקנות הירושה (דרכים להשקעת כספי עיזבון), תש"ס-2000 וכן מתן חוות דעת להשקעת/משיכת כספי קטינים בהתאם להחלטת בית משפט.

חוות הדעת הכלכליות הן בעסקאות מקרקעין והן בהשקעות כספים ניתנות כחלק מהיות האפוטרופוס הכללי זרועו הארוכה של בית המשפט ומפקח על האפוטרופסים ומנהלי העיזבון. לפעולות מקרקעין והשקעות כספים משמעות כלכלית מובהקת, על כן נדרשת התייחסות כלכלית נוסף על המישור המשפטי. ייחודה של חוות הדעת מטעם היחידה הכלכלית אינה נגמרת רק בעניין סבירות העסקה אלא גם, ובעיקר

בעניין השפעת העסקה על מצבו הכלכלי של האדם שמונה לו אפוטרופוס, ועל הבטחת צרכי קיומו לאחר ובעקבות ביצוע העסקה, תוך בחינת כלל נכסיו, הכנסותיו והוצאותיו, ותוך שמירה והגנה על האינטרסים שלו.

השקעות בקרן האפוטרופוס הכללי - כספי אנשים שמונה להם אפוטרופוס, מנהלי עיזבון, וכן, כספי קטינים שמונה להם אפוטרופוס וכספי קטינים בהתאם להחלטת בית המשפט, בכלל זה קטיני רווחה וקטיני נפגעי עבירה, ניתנים להשקעה משותפת באפוטרופוס הכללי. אפיקי ההשקעה בהשקעה המשותפת באפוטרופוס הכללי נקבעת ע"י וועדת ההשקעות בהתאם לסעיף 10 לחוק האפוטרופוס הכללי. המחלקה מהווה גורם מקשר בין המשקיע לבין נכסיו באפוטרופוס הכללי. בין היתר המחלקה אמונה על העברת הכספים ומשיכתם והנפקת דוחו"ת תקופתיים על אופן ההשקעה והיתרות למשקיע, וכן לפי בקשתו.

הלוואות - המחלקה מנהלת קרן הלוואות שמטרתה ליתן הלוואות לצורך טיפול בנכסים המנוהלים ע"י האפוטרופוס הכללי. המחלקה מנהלת ובוחנת את אופן משיכת הלוואות והחזרתן בהתאם לתקנות האפוטרופוס הכללי (סדרי דין וביצוע) התשע"ז-2016

מחלקת פרסומים וספרייה

מחלקת הפרסומים אחראית לפרסם הודעות עבור יחידות האגף של האפוטרופוס הכללי ומחוזותיו. הפרסומים מבוצעים בהתאם להוראות החוק ו/או הנהלים של האפוטרופוס הכללי.

פרסומים שנת 2018	כנ"ר	ירושות	אחר
כמות פרסומים בעיתונים	47,300	34,748	900
כמות פרסומים ברשומות	53,417	34,748	
כמות פרסומים באינטרנט	53,417	34,748	
סה"כ כמות פרסומים	154,134	104,244	900

מחלקת ניהול נכסים שבאזור מזרח ירושלים

היחידה הכלכלית מנהלת את הנכסים שבאזור מזרח ירושלים מכוח סעיף 5 לחוק הסדרי משפט ומנהל (נוסח משולב), תש"ל-1970 (נכסי הממונה על רכוש האויב הירדני) ומכוח סעיף 6 לחוק האפוטרופוס הכללי תשל"ח-1978 (נכסי נעדרים). במסגרת זו עורכים מנהלי הנכסים במחלקה, סיורים במזרח ירושלים לצורך פיקוח ובקרה על נכסים אלו. כמו כן, פועלים ליזום הליכי תכנון לגבי מקרקעין שבניהולו שטרם מיצו את הפוטנציאל התכנוני שלהם.

סיכום עיקר פעילות היחידה הכלכלית בשנת 2018

125

2016

95

2017

111

2018

חוות דעת נדל"ן בנכסים המנוהלים
ע"י האפוטרופוס הכללי בשנים
2016-2018

תרשים #64

307

2016

320

2017

345

2018

חוות דעת נדל"ן בנכסים
שבפיקוח האפוטרופוס הכללי
בשנים 2016-2018

תרשים #65

664

מיליון
ש"ח

2016

621

מיליון
ש"ח

2017

886

מיליון
ש"ח

2018

שווי נכסי הנדל"ן שבפיקוח
האפוטרופוס הכללי שלגביהם
ניתנו חוות דעת (במיליוני ש)
בשנים 2016-2018

תרשים #66

231

2016

248

2017

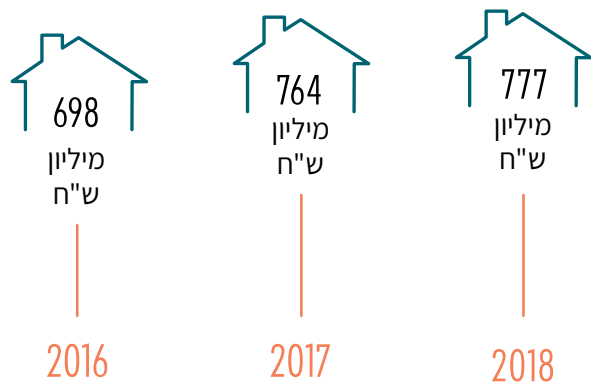

264

2018

חוות דעת בעניין השקעות כספי
אדם שמונה לו אפוטרופוס
בשנים 2016-2018

תרשים #67

שווי הנכסים שנבדקו בחוות דעת
בעניין השקעת כספי אדם שמונה
לו אפוטרופוס (במליוני ₪)
בשנים 2016 - 2018

תרשים #68

חוות דעת נדל"ן בעניין עיזבונות
וקטינים בשנת 2018

תרשים #69

חוות דעת בעניין השקעות כספי
עיזבונות קטינים בשנת 2018

תרשים #70

מחלקת הכספים

מחלקת הכספים בהנהלת האפוטרופוס הכללי מופקדת על ניהול הכספים המוחזקים בידי האפוטרופוס הכללי והכנס הרשמי.

המחלקה מנהלת את הכספים באמצעות קרנות הפועלות במתכונת של קרנות נאמנות עם יחידות השתתפות.

מחלקת הכספים פועלת, למעשה, כבנק שמנוהלים בו מעל 200,000 חשבונות אישיים עבור נעדרים, תיקי פשיטות רגל ופירוקים, עיזבונות לטובת המדינה ועוד.

פעילות מחלקת הכספים מבוצעת באמצעות כ-50 חשבונות עו"ש נפרדים בבנקים מסחריים.

מחלקת הכספים נותנת שירותים למחלקות השונות בהנהלת האפוטרופוס הכללי ולמחוזות, ובכלל זה:

- תשלום כספים לזכאים במסגרת הליכי שחרור;
- תשלום מלגות ומענקים;
- חלוקת דיווידנדים לנושים בפשיטות רגל ופירוקים;
- תשלום הוצאות הנובעות מניהול הנכסים;
- ביטוח רכוש.

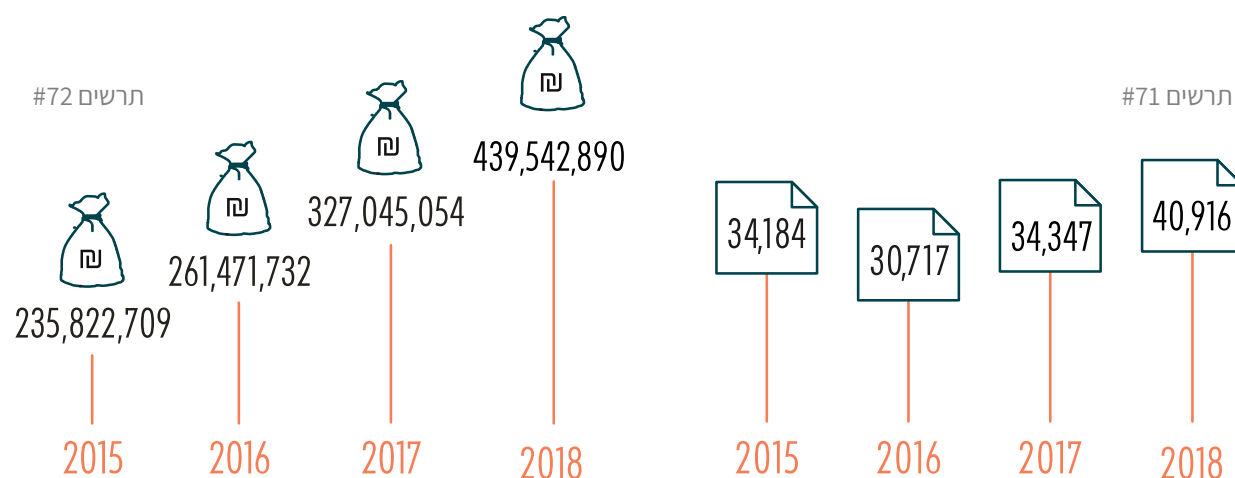
במסגרת תפקידה, מחלקת הכספים מבצעת פעולות כספיות וחשבונאיות מגוונות, בהן פעולות בניירות ערך ובמט"ח, התאמות בנקים בש"ח, ביחידות ובכמות, ביצוע שערוכים ועוד.

מחלקת הכספים אמונה על עריכת הדו"חות הכספיים השנתיים של האפוטרופוס הכללי והכנס הרשמי. דו"חות אלה מבוקרים על-ידי רו"ח חיצוני.

בנוסף, המחלקה אמונה על עריכת דו"חות חודשיים ושנתיים לשלטונות המס ולגורמים שונים, בהם משרד המשפטים והחשב הכללי במשרד האוצר.

בשנת 2018 טיפלה המחלקה, בין היתר, מעבר לפעילות השוטפת והרגילה, בהכנת הדו"חות הכספיים לשנת 2017 וחתימתם ובהגשת דו"ח שנתי לפקיד השומה.

במהלך שנת 2018 בוצעו 40,916 תשלומים שונים על-ידי מדור תשלומים במחלקה, מתוכם 36,008 תשלומים בתחום הכנס הרשמי.

סך הדיווידנדים שחולקו לנושים (בפשיטות רגל ופירוקים)

מספר התשלומים שבוצעו על-ידי המחלקה

יחידת ההשקעות

מבוא

יחידת ההשקעות בהנהלת האפוסטרופוס הכללי פועלת במתכונתה הקיימת החל מחודש ינואר 1996. היחידה פועלת במבנה של חדר עסקאות ו-"BACK OFFICE" (סליקה ובקרת עסקאות). הניהול הכספי מחולק ל-11 קרנות ייעודיות, בהתאם למעמד המשפטי של הכספים ובהתאם לחבות המס והאפיון הכללי של הקרן.

נכון ל-31.12.2018 עמד היקף ההשקעה הכולל בקרנות על סך של כ-7.99 מיליארד ש"ח (לעומת סך של 7.55 מיליארד ש"ח ביום 31.12.2017, גידול של 7.2%). סכום זה כולל פיקדון באוצר בסך של כ-716 מיליון ש"ח.

יחידת ההשקעות פועלת בהתאם למדיניות שמתווה לה ועדת ההשקעות שליד האפוסטרופוס הכללי. ועדת ההשקעות היא ועדה סטטוטורית, הפועלת מכוח סעיף 10 לחוק האפוסטרופוס הכללי, התשל"ח-1978, והיא כוללת שלושה חברי ועדה:

1. האפוסטרופוסה הכללית והכנסת הרשמית – סיגל יעקבי, יו"ר.
2. נציגת משרד האוצר – גב' ענת פייר.
3. נציג בנק ישראל – מר טל ביבר.

מבנה היחידה ופעילותה

יחידת ההשקעות כוללת כלכלנים-מנהלי תיקים ומנהל חשבונות, המשמש כסולק ומבקר עסקאות. היחידה פועלת בשוק ההון באמצעות שני בנקים – "לאומי" ו"מזרחי-טפחות", על בסיס שוטף ובאמצעות ברוקרים מבתי השקעות לצורך "עסקאות קאסטודיאן". מטרת ההשקעה היא להניב את התשואה האופטימלית בהתאם לרמת הסיכון שנקבעה.

קרן	2018	2017	שינוי ב-%
עזבונות לטובת המדינה	911.2	950.3	-4.1%
חילוט	817.4	459.7	77.8%
הקדשות ציבוריים	212.7	217	-2.0%
כנ"ר פטורה	115.5	122.3	-5.6%
כנ"ר חייבת	1945.2	1772.7	9.7%
כנר חברות	841	825.7	1.9%
נעדרים (כולל ברוקר ופיקדון חשכ"ל	1931.3	1856.9	4.0%
חסויים	614.8	601.3	2.2%
יחידים	272.5	275.7	-1.2%
תקציב	104.1	151	-31.1%
יק"ט	227.1	222.5	2.1%
סה"כ	7992.8	7455.1	7.2%

השקעת הכספים

סך כל הכספים המושקעים ביחידה בחלוקה לפי הקרנות (במיליוני ש"ח, נכון ליום 31.12.18 ובהשוואה לשנה קודמת)

תרשים #73

סך של 89.90 מיליון ש"ח מתוך קרן הנעדרים מושקע אצל מנהל תיקים חיצוני (כיום: "הראל בית השקעות"), אשר נבחר במכרז מחודש לבחירת מנהל תיקי השקעות. העברת הכספים למנהל חיצוני נעשתה לצורך בקרה בתנאים אופטימליים של השקעות היחידה.

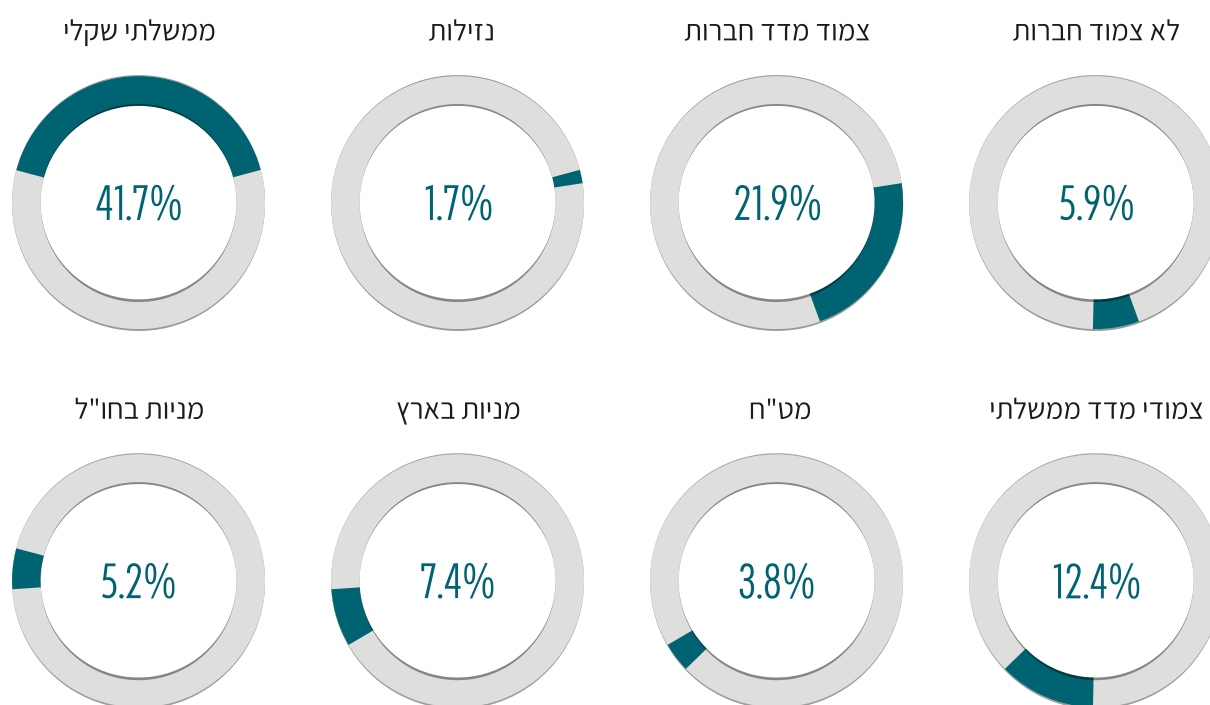
הכספים המנוהלים באפוטרופוס הכללי מושקעים בשוק ההון הישראלי בהשקעה משותפת, בהתאם למדיניות ולהנחיות ועדת ההשקעות. כאמור, הכספים מוחזקים בקרנות ייעודיות לתחומי הפעילות של האפוטרופוס הכללי והכנס הרשמי, המנוהלות במתכונת דומה לקרן נאמנות.

הפעילות במתכונת זו באה לאפשר:

- חלוקת רווחים/הפסדים למוטבי הקרן.
 - חישוב מדויק של שווי הכספים של כל אחד מהמוטבים.
- החשבונות מנוהלים בבנק "לאומי" ובבנק "מזרחי-טפחות

תרשים #74

להלן הרכב ההשקעה המשותפת באחוזים נכון ליום ה- 31/12/2018:

בשנת 2018 הניבו קרנות האפוטרופוס תשואה נומינלית נטו (לאחר ניכוי מס ודמי ניהול) של 1.06% (לעומת תשואה נומינלית נטו של 3.4% בשנת 2017).

ועדת ההשקעות של האפוטרופוס הכללי קבעה 15 קרנות נאמנות הפועלות בשוק ההון, שהרכב השקעתן דומה להרכב ההשקעות של האפוטרופוס הכללי כקרנות ביקורת. קרנות אלה הניבו בשנת 2017 תשואה נומינלית של 2.67%, כלומר פער של 1.61% לטובת קרנות האפוטרופוס הכללי. (יצוין, כי קרנות הביקורת מוגדרות כקרנות פטורות ממס, לעומת מרבית כספי האפוטרופוס הכללי, אשר אינם פטורים ממס).

התשואות הריאליות של קרנות האפוטרופוס הכללי ושל קרנות הביקורת בשנים 2012-2018

ממד המחירים הידוע (%)	תשואות נטו (%)			התקופה
	ברוקר	קרנות הביקורת	אפ"כ	
1.4	4.8	4.5	5.4	ריאלי 2012
1.9	3.9	2.4	2.1	ריאלי 2013
-0.1	3.4	1.6	3.7	ריאלי 2014
-0.90	1.27	0.89	2.0	ריאלי 2015
-0.30	0.81	1.12	1.28	ריאלי 2016
0.30	4.57	3.47	2.97	ריאלי 2017
1.20	-3.89	-3.82	-2.23	ריאלי 2018

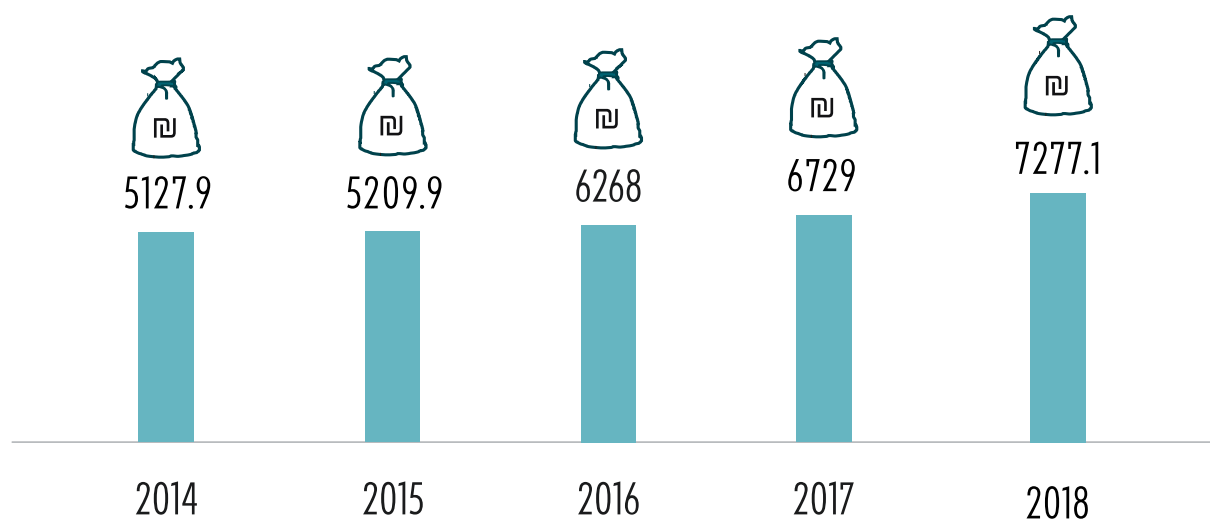
תרשים #75

תשואה ריאלית: קרן נעדרים בניהול אפ"כ מול תשואת ברוקר

שנה	קרן נעדרים בניהול האפוטרופוס	ברוקר
2018	-3.09	-3.89

תרשים #76

היקף ניהול השקעות האפוטרופוס במיליוני ₪ (2014-2018)⁶

תרשים #77

⁶ לא כולל פקדון באוצר

דו"ח הממונה על-פי חוק חופש המידע

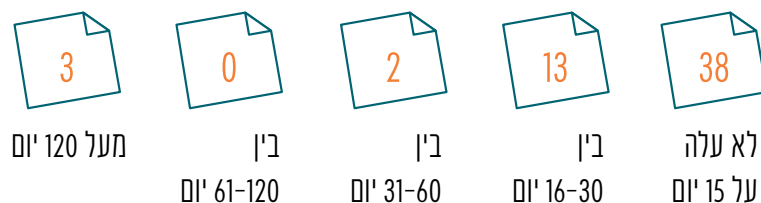
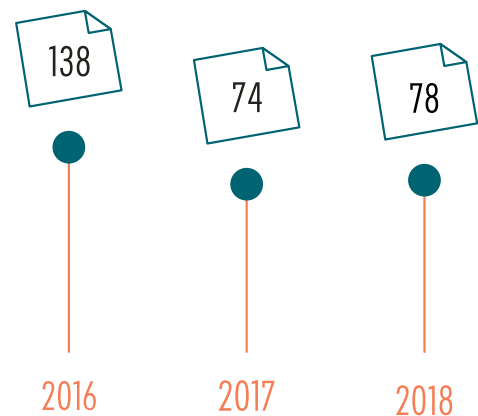
הממונה על העברת המידע לציבור באפטרופוס הכללי והכונס הרשמי:	עו"ד עופר חדד
מענה ודרכי ההתקשרות:	רח' יפו 216 בית שערי העיר, ת.ד. 36278, ירושלים, 91361
מס' טל': 073-3926829	כתובת דוא"ל: oferh@justice.gov.il

התפלגות הסיבות לבקשות מידע שנדחו או נמסרו באופן חלקי

שם העילה	נדחו
הקצעת משאבים	4
נוצר לפני 7 שנים	1
לא ניתן לאתר את המידע/אינו מצוי בידי הרשות	1
המידע פורסם	6
המידע נוצר בידי רשות אחרת	17
פגיעה בפרטיות	6
איסור על פי דין	1
החוק אינו חל	7
סה"כ	43

מספר בקשות למידע על פי חוק חופש המידע

תרשים #78

התפלגות משך זמן הטיפול בבקשות שניתן להן מענה

תרשים #79

התפלגות אופן המענה לבקשות המידע:

הטיפול בבקשה טרם הסתיים	5 - בקשות
הופסק מטעמים הנוגעים לפונה או בשל אי תשלום אגרה	17 - בקשות
נדחה	34 - בקשות
נמסר באופן חלקי/מלא	22 - בקשות

התפלגות נושאי הבקשות:

יחידת הפיקוח על אפטרופוסים	32 - בקשות
הכונס הרשמי	16 - בקשות
רשם הירושה	13 - בקשות
היחידה הארצית לגילוי נכסים	5 - בקשות
הממונה להעמדת המידע לציבור	3 - בקשות
אגף האפטרופוס הכללי והכונס	3 - בקשות
תובענות ייצוגיות	2 - בקשות
היחידה הכלכלית	2 - בקשות
יחידת החילוט	2 - בקשות

יצירת קשר עם יחידות ההנהלה והמחוזות

הנהלת האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי - מנהלי יחידות

כתובת הנהלת האפוטרופוס הכללי: בניין שערי העיר, רח' יפו 216, ת.ד. 36278, מיקוד 91361, ירושלים

שם	תפקיד / יחידה	טלפון (02)	פקס (02)	דואר אלקטרוני
סיגל יעקבי, עו"ד	האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי	5311600/2	5311670	sigaly@justice.gov.il
בנצי פיגלסון, עו"ד	סגן האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי	5311600/2	5311670	ben-zionf@justice.gov.il
עו"ד אורי ולרשטיין	המשנה לכונס הרשמי	5311600/1/2	5311670	uriv@justice.gov.il
עו"ד גלי גרוס	המשנה לאפוטרופוס הכללי	5311600/1/2	5311670	GaliG@justice.gov.il
איריס קצב	ממונה ארגון ומינהל	5311604	5376274	IrisKa@justice.gov.il
מירי קידר, עו"ד	מנהלת מחלקת עיזבונות לטובת המדינה	6595600	6462854	MiriH@justice.gov.il
הלית אילסר, עו"ד	מנהלת היחידה לאיתור נכסים עזובים ולהשבתם	5311620/708	6467543	haliti@Justice.gov.il
חננאל גורפינקל	מנהל יחידה כלכלית	5311697	6467516	hananelg@justice.gov.il
דני ברמץ	מנהל יחידת השקעות	073-7935825	073-7935843	mishpatim37@int.gov.il
רונן אולצ'יק, עו"ד	מנהל מחלקת חקירות	073-7935826	6467523	RonenO@justice.gov.il
דנה נאמן, עו"ד	מנהלת יחידת החילוט	073-7935836	073-7935846	DanaN@justice.gov.il
ליאורה גור, עו"ד	מנהלת מערך הפיקוח על אפוטרופסים ומנהלי עיזבון	5311662	6467546	lioragu@justice.gov.il
גיתית שר שלום, רו"ח	מנהלת מחלקת הכספים	5311607	6467487	gititsa@justice.gov.il
דיאנה גלייף	מנהלת יחידת המחשב	6362434	5311670	dianag@justice.gov.il

מחוז ירושלים

כתובת: רח' כנפי נשרים 15, "בית התאומים", קומה 4, גבעת שאול, ירושלים, מיקוד 95464

כתובת למשלוח דואר: תיבת דואר 34176, ירושלים, מיקוד 91341, ירושלים

שם	תפקיד	טל':	פקס':	דואר אלקטרוני
בת שבע אברך בר-טוב, עו"ד	מנהלת המחוז	02-6215762	02-6467574	batshebab@justice.gov.il

הרשם לענייני ירושה	הכונס הרשמי	אפוטרופוס כללי
טלפון: *2416	02-6215777	02-6215777
פקס': 02-6467564	02-6467566	02-6467567
קבלת קהל ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 12:30 - 08:30	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 12:30 - 08:30	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 12:30 - 08:30

מזכירות: KerenDahan@justice.gov.il פיקוח על אפטרופסים ומנהלי עזיבון: lizad@justice.gov.il	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 12:30 - 08:30	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 12:30 - 08:30	2416 * - 24 שעות ביממה	מענה טלפוני
	gilas@justice.gov.il	Rasham-haifa@justice.gov.il		דוא"ל

מחוז תל-אביב והמרכז

כתובת: רח' השלושה 2, קומות ב' ג', ת"ד 9040, מיקוד 61090, תל-אביב

שם	תפקיד	טל'	פקס'	דוא"ל:
רות לינקר מזרחי, עו"ד	מנהלת המחוז	03-6899601	02-6467563	RuthyM@justice.gov.il

טלפון:	הרשם לענייני ירושה	הכונס הרשמי	אפטרופוס כללי
2416 *	03-6899695	03-6899695	03-6899695
פקס':	02-6467548	02-6462502	02-6467551
קבלת קהל	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30
מענה טלפוני	2416 * - 24 שעות ביממה	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30
דוא"ל	rashamtlv@justice.gov.il	Kanar-tlv@justice.gov.il	Apot-tlv1@justice.gov.il

מחוז חיפה והצפון

כתובת: רח' פל-ים 15 א', קריית הממשלה, ת"ד 847, מיקוד 31008, חיפה

שם	תפקיד	טל'	פקס'	דוא"ל:
אולגה גורדון, עו"ד	מנהלת המחוז	04-8633748	02-6467569	olgag@justice.gov.il

טלפון:	הרשם לענייני ירושה	הכונס הרשמי	אפטרופוס כללי
2416 *	04-8633777	04-8633777	04-8633777
פקס':	02-6467564	02-6467566	02-6467567
קבלת קהל	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30
מענה טלפוני	2416 * - 24 שעות ביממה	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30
דוא"ל	haifa@justice.gov.il	gilas@justice.gov.il	מזכירות: KerenDahan@justice.gov.il פיקוח על אפטרופסים ומנהלי עזיבון: lizad@justice.gov.il

נצרת - חוליית הרשם לענייני ירושה

כתובת: בניין לב העסקים, קומה ב', רח' המלאכה 3, ת"ד 1245, מיקוד 17111, נצרת עילית

הרשם לענייני ירושה	
טלפון:	*2416
פקס':	02-6467565
קבלת קהל	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30
מענה טלפוני	*2416 - 24 שעות ביממה
דוא"ל	Rasham-nrt@justice.gov.il

מחוז באר שבע והדרום

כתובת: רח' התקווה 4, קריית הממשלה, ת.ד. 965, מיקוד 84108, באר שבע

שם	תפקיד	טל':	פקס':	דוא"ל:
צבי קויש, עו"ד	מנהל המחוז	08-6264580	08-6467544	zvik@justice.gov.il

הרשם לענייני ירושה	הכונס הרשמי	אפוסטרופוס כללי	
טלפון:	08-6264575	08-6264561/2	*2416
פקס':	02-6467575	02-6467576	02-6462697
קבלת קהל	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30
מענה טלפוני	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30	ימים א, ב, ד, ה, בין השעות 08:30 - 12:30	*2416 - 24 שעות ביממה

תוכן תרשימים

פעילות הכנס הרשמי במחוזות

11	השוואה רב-שנתית של תיקים פעילים לאחר מתן צו כינוס	תרשים - 1
11	תיקים פעילים לאחר שניתן בהם צו כינוס, על-פי מחוזות	תרשים - 2
12	בקשות לצו כינוס שהוגשו בשנים 2014-2018	תרשים - 3
12	בקשות לצו כינוס שהוגשו בשנת 2018, על-פי מחוזות	תרשים - 4
12	השוואה רב-שנתית של מספר צווי כינוס שניתנו	תרשים - 5
13	התפלגות צווי הכינוס שניתנו בשנת 2018 לפי סיווג מגיש הבקשה:	תרשים - 6
13	בקשות להסדר נושים לפי סעיף 19א לחוק	תרשים - 7
14	מספר תביעות החוב שהוגשו על-פי סוג הליך, בשנת 2018	תרשים - 8
14	מספר תביעות החוב שהוגשו בשנת 2018, לפי מחוזות	תרשים - 9
15	הופעות בהליכי פשיטת רגל בשנת 2018	תרשים - 10
15	מספר צווי הפטר בשנת 2018	תרשים - 11
15	מספר צווי הפטר שניתנו בשנים 2016-2018	תרשים - 12
15	תגובות פרקליטים בהליכי פשיטת רגל בשנת 2018, על פי מחוזות	תרשים - 13
16	מספר תיקי פשיטות רגל שנסגרו בשנת 2018, על-פי מחוזות	תרשים - 14
16	מספר הליכי פשיטת רגל שבוטלו בשנת 2018, על-פי מחוזות	תרשים - 15
16	בקשות פירוק שנפתחו ובקשות לפי סעיף 350 לחוק החברות שנפתחו בשנת 2018	תרשים - 16
17	צווי פירוק שניתנו בשנים 2016-2018, על-פי מחוזות	תרשים - 17
17	השוואה רב שנתית של התיקים הפעילים בתחום פירוק חברות	תרשים - 18
17	חלוקת תיקי הפירוק הפעילים נכון ליום 31.12.18, על פי מחוזות הכנס הרשמי	תרשים - 19
18	הופעות בדיונים משפטיים ותגובות פרקליטים בהליכי פירוק חברות בשנת 2018	תרשים - 20
18	תיקי פירוק חברות שנסגרו ובוטלו בשנת 2018, על-פי מחוזות	תרשים - 21

היחידה לאיתור נכסים עוזבים ולהשבתם

24	תיקים פעילים נכון ליום 31.12.18	תרשים - 22
25	מספר תיקים שנפתחו ונסגרו בשנים 2017 - 2018	תרשים - 23
25	מספר תיקי גילוי שנפתחו ומספר תיקי גילוי שנסגרו בשנת 2018	תרשים - 24
26	בקשות לאיתור רכוש - כמות פניות שטופלו בשנים 2017-2018	תרשים - 25
28	פתיחת תיקי חילוט בשנים 2013-2018	תרשים - 26

מחלקת עיזבונות לטובת המדינה

32	מספר תיקים שנפתחו בשנת 2018	תרשים - 27
32	כספים שהתקבלו באמצעות מחלקת עיזבונות לטובת המדינה בשנת 2018	תרשים - 28

32	מקור הכספים שהתקבלו במחלקת עיזבונות לטובת המדינה בשנת 2018 על-פי מדינות המוצא	תרשים - 29
33	כספים שדווחו לוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה בשנים 2016-2018	תרשים - 30
33	פירוט התשלומים אשר הועברו בשנת 2018 למשרדי הממשלה לצורך תשלום לארגונים ולגופים אשר זכו בהקצאה מועדת העיזבונות	תרשים - 31

מערך הפיקוח על אפוטרופסים ומנהלי עיזבון

37	נתונים על היקף התיקים הפעילים בשנת 2018 מערך הפיקוח על אפוטרופסים ומנהלי עיזבון	תרשים - 32
38	תיקים פעילים בשנת 2018, על-פי מחוזות	תרשים - 33
38	תיקים בתחום הפיקוח על אפוטרופסים שנפתחו ונסגרו בשנים 2016-2018	תרשים - 34
38	תיקי פיקוח על מנהלי עיזבונות שנפתחו ותיקי פיקוח שנסגרו בשנים 2016-2018	תרשים - 35
39	מספר צווי מינוי שניתנו ע"פ סוג המינוי (מינוי כללי, מינוי לרכוש בתיקים שנפתחו במהלך שנת 2018	תרשים - 36
39	התפלגות טווח הגילאים של האנשים שבעניינם הוצאו צווי מינוי	תרשים - 37
40	מספר הצווים למינוי אפוטרופסים שהועברו מבתי הדין השרעיים לאפוטרופוס הכללי	תרשים - 38
40	מספר התיקים הפעילים של הפיקוח על אפוטרופסים אשר מונו בבתי הדין השרעיים	תרשים - 39
40	פרטות שהתקבלו ופרטות שנבדקו בשנת 2018, על-פי מחוזות	תרשים - 40
41	דו"חות כספיים שהתקבלו ודו"חות שנבדקו בתחום הפיקוח על אפוטרופסים	תרשים - 41
41	פרטות שהתקבלו ופרטות שנבדקו בתחום הפיקוח על מנהלי עיזבון	תרשים - 42
42	דו"חות כספיים שהתקבלו ודו"חות שנבדקו בתחום הפיקוח על מנהלי עיזבון	תרשים - 43

פעילות האפוטרופוס הכללי במחוזות

43	תגובות ובקשות שטופלו על-ידי בא כוח היועץ המשפטי לממשלה בשנת 2018, על-פי מחוזות	תרשים - 44
44	תגובות ובקשות בא כוח היועץ המשפטי בשנים 2013-2018	תרשים - 45
44	כמות תיקי יועץ משפטי-אפוטרופוס כללי שנפתחו בשנת 2018	תרשים - 46
44	הופעות בא כוח היועץ המשפטי בבתי המשפט בשנת 2018 לפי מחוזות	תרשים - 47

פעילות יחידות הרשם לענייני ירושה במחוזות

46	בקשות שהוגשו ליחידות הרשמים לענייני ירושה בשנת 2018	תרשים - 48
46	צווים והחלטות שניתנו על-ידי הרשמים לענייני ירושה, על-פי מחוזות	תרשים - 49
47	צווים והחלטות שניתנו על-ידי הרשמים לענייני ירושה בשנים 2013-2018	תרשים - 50
47	צווי ירושה וקיום צוואה שניתנו בשנת 2018, על-פי מחוזות	תרשים - 51
47	צווים לסוגיהם שניתנו בשנים 2013-2018	תרשים - 52
48	פתיחה וסגירה של בקשות לצו ירושה וקיום צוואה בשנת 2018	תרשים - 53
48	זמן טיפול ממוצע בבקשות לצו ירושה וקיום צוואה בשנת 2018 (בבקשות שנפתחו בשנת 2018)	תרשים - 54
48	מספר בקשות מקוונות שהוגשו (לצו ירושה או לצו קיום צוואה) בשנים 2016 - 2018	תרשים - 55
49	פעילות לסוגיה בנוגע לצוואות, על-פי למחוזות	תרשים - 56

49	תרשים - 57	כמות פניות למענה הטלפוני (2416*) ולמוקד השירות והמידע במשרד המשפטים בשנת 2018, בחלוקה לחודשים
----	------------	---

המחלקה המשפטית

52	תרשים - 58	התפלגות תיקי הערעורים שנפתחו בחלוקה לפי סוג ההליך
----	------------	---

ארגון מינהל ואמרכלות

54	תרשים - 59	כוח האדם
54	תרשים - 60	התפלגות כוח אדם לפי מגדר
55	תרשים - 61	התפלגות המשפטנים לפי גיל
55	תרשים - 62	התפלגות המשפטנים לפי ותק
55	תרשים - 63	התפלגות עובדים מנהליים לפי ותק

היחידה הכלכלית

58	תרשים - 64	חוות דעת נדל"ן בנכסים המנוהלים ע"י האפוטרופוס הכללי בשנים 2016-2018
58	תרשים - 65	חוות דעת נדל"ן בנכסים שבפיקוח האפוטרופוס הכללי בשנים 2016-2018
58	תרשים - 66	שווי נכסי הנדל"ן שבפיקוח האפוטרופוס הכללי שלגביהם ניתנו חוות דעת (במליוני ₪) בשנים 2016-2018
58	תרשים - 67	חוות דעת בעניין השקעות כספי אדם שמונה לו אפוטרופוס בשנים 2016-2018
59	תרשים - 68	שווי הנכסים שנבדקו בחוות דעת בעניין השקעת כספי אדם שמונה לו אפוטרופוס (במליוני ₪) בשנים 2016 - 2018
59	תרשים - 69	חוות דעת נדל"ן בעניין עיזבונות וקטינים בשנת 2018
59	תרשים - 70	חוות דעת בעניין השקעות כספי עיזבונות קטינים בשנת 2018

מחלקת כספים

60	תרשים - 71	מספר התשלומים שבוצעו על-ידי מחלקת הכספים
60	תרשים - 72	סך הדיווידנדים שחולקו לנושים (בפשיטות רגל ופירוקים)

יחידת ההשקעות

61	תרשים - 73	סך כל הכספים המושקעים ביחידה בחלוקה לפי הקרנות
62	תרשים - 74	הרכב ההשקעה המשותפת באחוזים נכון ליום ה- 31/12/2018
63	תרשים - 75	התשואות הריאליות של קרנות האפוטרופוס הכללי ושל קרנות הביקורת בשנים 2012-2018
63	תרשים - 76	תשואה ריאלית: קרן נעדרים בניהול אפ"כ מול תשואת ברוקר
63	תרשים - 77	היקף ניהול השקעות האפוטרופוס באלפי ₪ (2014-2018)

הממונה על-פי חוק חופש המידע

64	תרשים - 78	מספר בקשות למידע על פי חוק חופש המידע 2016-2018
64	תרשים - 79	התפלגות משך זמן הטיפול בבקשות למידע